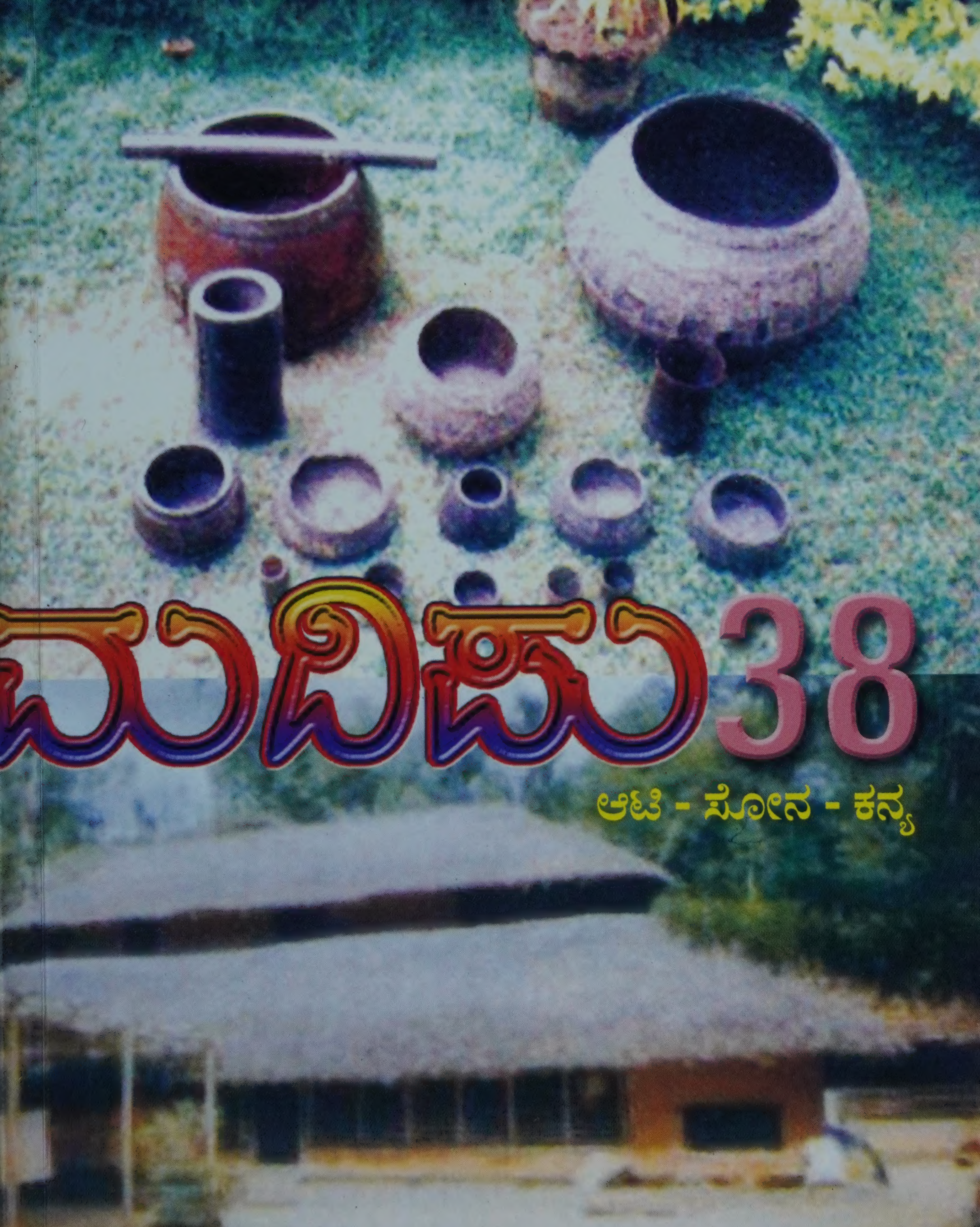

ಮದಿಪು 38

ಆಟಿ - ಸೋಣ - ಕನ್ಯ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
2005

ತುಳು ಕಲ್ಪುಗ

ತುಳು	ಕನ್ನಡ
𑎋	ಏ
𑎎	ಐ
𑎐	ಓ
𑎑	ಔ

ಒಂಜಿ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ನಾಲ್ ಅಕ್ಷರ

ಮದಿಪು

ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಶ್ರೀ ಯಮ್. ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್

ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಡಾ। ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರು
ಶ್ರೀ ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ

ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ಸಂಪಾದಕೆರ್
ಡಾ। ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್

ಮುಡಿ - 38

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಭಾಗ್
ಮಂಗಳೂರು - 575 003.

Madipu A quarterly on Tulu Language, Literature and Culture:
Published by Karnataka Tulu Sahitya Academy,
Mangalore - 575 003. Ph: 2459389.

Chief Editor	:	Shri M. K. Seetaram Kulal
Editor	:	Dr. Gananatha Yekkar
Managing Editor	:	Dr. Dugappa Kajekar
Printed at	:	Tulu Nadu Press, Kadri, Mangalore
Pages	:	64 + 4
Vol.	:	11-38
Period	:	July 15 to October 15
ಬೆಲೆ	:	15/-
ವಾರ್ಷಿಕ ಚಂದಾ	:	50/-
ಅಜೀವ ಚಂದಾ	:	500/-
ಮುಖಪುಟ ಚಿತ್ರ	:	ದೇಯಿ ಬೈದೆತಿನ ಜನ್ಮ ವೃತ್ತಾಂತದ ಇಲ್ಲ್ "ಕೂವೆ ತೋಟ" ಬೊಕ್ಕ ತುಳುವೆರೆ ಅಳತೆ ಮಾಪನ. ಕೃಪೆ : ಬೈದ್ಯ ದರ್ಶನ
ಮುಖಪುಟ ವಿನ್ಯಾಸ	:	HANA, M'lore

ಸಂಚಿಕೆದ ಬರವುಲು

ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ

1. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಮದಿಪು 4
2. ಕಮ್ಮೊಟದ ಕಮ್ಮೆನೊಲು 5
3.ಇನಿ - ಎಲ್ಲೆ- ಬ್ಲಾಸುಮ ಕೊಡಗು 6
4."ತುಳುವೆರ್ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್" - ಒಂಜಿ ವಿವೇಚನೆ.- ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳಾರು 7
5. ಯುದ್ದ- ಎಂ. ದೇವಿಪ್ರಸಾದ್ ಜೆ.ಶೆಟ್ಟಿ. 13
6. ಮಿಕ್ಸ್-ರೀಮಿಕ್ಸ್ - ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ, ಅತ್ತಾವರ 13
7. ನೀರ ಬೊಂಟೆ - ಕೆರಮನೆ ದೇವದಾಸ್ ಎನ್. 14
8. ಕವಿ 15
9.ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು - ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ 16
10.ಪುತ್ತೂರ್ದ ಮುತ್ತು - ಮುಹಮ್ಮದ್ ಕುಳಾಯಿ 17
11. "ಪೊಪೆ ಪೊಪೆ ಪನ್ಸಲಾಲ್..." - ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ಬೋಳೂರು. 26
12.ಸಾಲ ಬಡ್ಡಿ - ಯು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಇರುವೈಲು. 27
13. ಬಾಹುಬಲಿ - ಕೆ. ಕೇಶವ ಬಂಗೇರ ಬಿ.ಎ. ನಂದಾವರ. 30
14. ಜಿಂಜಿನ ಬಸ್ಟ್ - ರಜನಿ ಚಂದ್ರನ್, ಮಣಿಪಾಲ 31
15. ಸೀದಾ-ಸಾದಾ - ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ, ಅತ್ತಾವರ 32
16. ಹಣೆತ ಬರವು - ಶ್ರೀಕಾಂತ್ 33
17. ಪರಿಕ್ಸೆಡ್ - ಕೆರಮನೆ, ದೇವದಾಸ್ ಎನ್. 33
18. ನಿರೆಲ್ 33
19. ತುಳುನಾಡ್ದ ತುದೆಕ್ಲು- ಕಾವೂರು ಕೇಶವ ಮ್ಯೊಲಿ 34
20. ನೆಂಪು - ಶ್ರೀಕಾಂತ್ 38
21. ಕಮ್ಮಟೊಡ್ - ಮಮತ 39
22. ಕಾಲ ಕಲ್‌ಜಿಗ - ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಆನೆಗುಂಡಿ 41
23. ಅವ್ವ್... ಯಿಂದ್... ಅಂದದೆ... - ಅಂಬಲಪಾಡಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಆಚಾರ್ಯ 42
24. ಪಾಸ್ ಮಲ್ಪುಲೆ ದೇವೆರೆ! - ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ, ಅತ್ತಾವರ 44
25. ಅಂಜನ 44
26. ಎಲ್ಯ ಕಥೆ - ಆಶಾಭಟ್, ಉಡುಪಿ 45
27. ಅಪರಿಚಿತೆ - ಇಂದಿರಾ, ಉಡುಪಿ 46
28. ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ಪಸ್ಟೊಡು - ಶ್ರೀಕಾಂತ್ 47
29. ಸತ್ಯದ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ - ಸಂಗ್ರಹ : ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎನ್. ಪೂಜಾರಿ, ಕಕ್ಕುಂಜ 48
30. ಎನ್ನ ಕಥೆ - ಶರತ್ ಕುಮಾರ್ 51
31. ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತು - ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ. 55
32. 'ಮಾನೆಚ್ಚಿ' 56
33. ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೆ ತುಳು ಭಾಸೆಗ್ ರಾಜಾಶ್ರಯೊ ಇತ್ತ್ಂಡ್- ಬಿ.ಎಂ. ಶೀ. ಬಂಬಿಲ 57

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ ಮದಿಪು

ತುಳು ಭವನದ ನಮ್ಮ ಕನ ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ನಿಜ ಆವೊಂದುಂಡು. ಅಯಿಕ್ ಸರಕಾರದಕುಲು 0.50 ಎಕ್ರೆ ಜಾಗೊ ಕೊರಿನ ವಿಸಯೊನು ಪೋಯಿ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ಪಂತೆ. ಕುಡ್ಲದ ನಡುಟ್ಟು ಆ ಜಾಗೆನ್ ಪಡೆದ್ ಇತ್ತೆ ಸರ್ವೆ ಆದ್ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಫಲಕ ಪಾಡ್ದ್‌ಂಡ್. ನನ ಕಟ್ಟುನ ಕೆಲಸ.

ನಮ್ಮ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕೆರ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳತ್ತ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ. ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಡೆರೆ ಗೌರವಾಧ್ಯಕ್ಷತೆಡ್ ಒಂಜಿ ಸಮಿತಿಲಾ ರಚನೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆರ್ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆಲಾ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅರೆನ ಆಶೀರ್ವಾದೊಡು ಕೆಲಸ ದುಂಬು ಪೋವೊಂದುಂಡು. ತುಳುವೆರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಳೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸಭಾಭವನ, ಒಂಜಿ ಎಲ್ಯ ಗ್ರಂಥಾಲಯ, ಒಂಜಿ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಬೊಕ್ಕ ತುಳು ಕ್ಯಾಸೆಟ್, ಸೀಡಿ, ಚಿತ್ರೊಲೆ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ, ಸುಸಜ್ಜಿತ ಕಛೇರಿ, ಮೀಟಿಂಗ್ ಹಾಲ್ ಇಂಚ ಮಾತಾ ಯೋಜನೆ ತಯಾರ್ ಆತ್‌ಂಡ್.

ನನ ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸದುಲಯಿ ಈ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ಣ ಆವೊಡುಂದು ಎನ್ನ ಆಸೆ. ಅಯಿಕ್ ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಬೊಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಬೋಡು. ತುಳುತ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಚಟುವಟಿಕೆಲೆಗ್ ನಿಲೆ ಆವೆರೆ ಒಂಜಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ ತುಳುಭವನದ ರೂಪೊಡು ಆವೊಡು. ಉಂದು ಅಕಾಡೆಮಿದೊಟ್ಟುಗು ಸಮಸ್ತ ತುಳುವೆರೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಅಂಚಾದ್ ನಿಕುಲು ಮಾತೆರ್ನಲಾ ಸಲಹೆ-ಸಹಕಾರ ಕೇನುವೆ.

ಈ ವರ್ಸದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ಎಂಕ್ ಕುಸಿ ಕೊರ್ತುಂಡು. ಶಿಬಿರೊಲು, ಬಲೆ ತುಳು ಕಲ್ಪುಗ, ಮಹನೀಯೆರೊಟ್ಟುಗು ಸಂವಾದ, ಪೊಂಜುವುಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇಂಚ ಏಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲು ನಡತ್‌ಂಡ್. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಚರ್ಚೆ ಗಾತ್ರ "ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ" ಪನ್ಪಿ ವೇದಿಕೆ ಮದಿಪುಡ್ ಆವೊಡುಂದು ಎನ್ನ ಆಸೆ. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ದುಂಬುದ ಸಂಚಿಕೆರ್ದ್ "ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂವಾದ" ಪನ್ಪಿ ಅಂಕಣ ಸುರುವಾಪುಂಡು. ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇನುನ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆಗ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ಲ ಉತ್ತರ ಪಡೆದ್ ಕೊರ್ಪಿನ ಕೆಲಸ ಆವೆರುಂಡು. ಅಯಿಟ್ ನಮ ಮಾತಾ ಮುಕ್ತವಾದ್ ಭಾಗವಹಿಸೊಡು.

ಶ್ರೀ ಯಂ.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ ಕುಲಾಲ್
ಗುರ್ಕಾರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ.

ಕಮ್ಮೊಟದ ಕಮ್ಮೆನೊಲು

ಈ ವರ್ಸೊಡು ಅಕಾಡೆಮಿದ್ ಮೂಜಿ ಕಮ್ಮೊಟೊಲು ನಡತ್ಂಡ್. ಮೂಜಿ ಕಮ್ಮೊಟೊಲುಲ ಐನ ಉದ್ದೇಸೊಡು ಸಾರ್ಥಕ ಪಡೆಂಡ್. ಒಂಜಿ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಬರವಣಿಗೆನ್ ಕಲ್ಪುನ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ್ ದೃಷ್ಟಿದೀದ್ ನಡಪಾಯಿ "ತುಳು ಬರವಣಿಗೆ ಕಮ್ಮೊಟ. ರಡ್ಡನೆ ತೋರ್ತಲ್ಡ ಗೋವಿಂದದಾಸ ಕಾಲೇಜಿದ ಸಹಭಾಗಿತ್ವೊಡು ನಡತಿ "ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಸಗ್ರಹಣ ಕಮ್ಮೊಟ" ಮೂಜಿನೆತವು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಾಸ್ಟ್ರನಕ್‌ಲೆಗ್ ನಡಪಾಯಿ "ಪಠ್ಯ ಬೋಧನೆಡ್ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ" ಪನ್ಪಿ ಕಮ್ಮೊಟ. ಮೂಜಿಲಾ ಅತ್ಯಂತ ಗಂಭೀರವಾದ್ ನಡತ್ತಿನ ಕಮ್ಮೊಟೊಲು. ಐತ ಫಲಿತಾಂಶ ನಂಕ್ ನನಾತ್ ಇಂಚಿ ಶಿಬಿರೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆಸಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಾಂಡ್.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆ ಕಮ್ಮೊಟೊಡು ಒಟ್ಟ್ ನಲ್ಪ ಬರವುಲು ಬೈದ್ಂಡ್. ಅಯಿಟ್ ಪತ್ತೆನ್ ಈ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ದ. ದೇವದಾಸ ಕೆರೆಮನೆ, ರಜನಿಚಂದ್ರನ್, ಶ್ರೀಕಾಂತ್, ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಇಂದಿರಾ,ಶರತ್ ಕುಮಾರ್, ಆಶಾಭಟ್, ದೇವಿಪ್ರಸಾದ್ ಮೊಕುಲು ಶಿಬಿರೊಡು ಬರೆಯಿನ ಬರವುಲೆನ್ ಈ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ತೂವೋಲಿ. ಬಾರಿ ಆಸಕ್ತಿಪುಟ್ಟಾವು ಬರವಣಿಗೆಲವು. ರಸಗ್ರಹಣ ಶಿಬಿರೊಡು ತುಳುಟ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪತ್ತ್ ಕೃತಿಲೆನ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ದ್ಂಡ್. ತುಳು ಭಾಗವತೋ, ಮಹಾಭಾರತೋ, ಮಂದಾರ ರಾಮಾಯಣ,ಮಹಾಕಾವ್ಯೊಲು, ಚೌಟೆರೆ 'ಮಿತ್ತ್ ಬೈಲ್ ಯುಮನಕ್ಕೆ', ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರದಾರೆನ 'ಯುಗ ಮಗ್ನರ್ಗ' ಕಾದಂಬರಿಲು, ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕವಿತೆ ಬೊಕ್ಕ ಕತೆಕುಲು, ಅಮೃತೆರೆ 'ಗೊಂದೋಲು', ಮನು ಇಡ್ಯರ್ನ 'ಬಲಿ' ನಾಟಕೊಲು ಚರ್ಚೆ ಆಂಡ್. ದುಂಬುಗು ನನಲ ಇಂಚಿ ಕಮ್ಮೊಟೊಲು ನಡಪುಂಡು.

ಅಧ್ಯಾಪಕೆರ್ ಪಾಠ ಮಲ್ಪುನಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ವಿಷಯೊಲೆನ್ ಎಂಚ ಪನೊಲಿ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಕಮ್ಮೊಟೊಡು ಚರ್ಚೆ ಆಂಡ್. ತುಳುನು ಶಿಕ್ಷಕೆರೆಗ್ ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಉಂದು ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಹೆಜ್ಜೆ.

ಕಮ್ಮೊಟದ ಮೂಲಕ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿನ್ ತೆರಿಪಾವುನ, ಬುಲೆಪಾವುನ, ಚಲನಶೀಲವಾದ್ ದೀಪಿನ ಕೆಲಸೊಲು ಎಂಕ್‌ಲೆಗ್ ಕುಸಿ ಕೊರ್ತುಂಡು. ದುಂಬುಗು ಇಂಚಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಮ್ಮೊಟೊಲು ನನಲಾ ನಡಪೆರೆ ಉಂಡು. ನೆಕ್ಕ್ ತುಳುವೆರೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಬೋಡು.

- ಸಂಪಾದಕೆರ್

ಕಬಿತೆ

ಇನಿ - ಎಲ್ಲೆ

✍ ಬಾಸುಮ ಕೊಡಗು

ದತ್ತಿ ಕಂಡೊಡು ಬಿತ್ತ್ ಪಾಡ್‌ದ್
ಇತ್ತೆನೇ ಬುಳೆ ಬರೊಡು
ಪನ್ಪೆರ್ ಜನಮಾನಿ ಇನಿ.
ಆತ್ ಅಮಸರ ದಾನಿ!

ಗರ್ಜ್ ದಾನಿ!
ಕೇನ್ವರಾ ಕಣಿ?
ಪನ್ಪೆ ಕೇಣೆ,
ಬಿತ್ತ್ ದೇಸಿ ಆಂಡಲಾ
ಎಲ್ಲೆ ಬುಳೆ ಪರ್ದೇಸಿ ಆಂಡಾ?!

ಬಾರ್ ಬಿತ್ತಿ ಕಂಡೊಡು
'ಕೈ'ದ ಬದಲ್ 'ತಾಮರೆ' ಅರಳ್‌ಂಡಾ!
ತಾಮರೆ ಕೆದುಟೆ ಕೈಯಿತುಂಬೊಂಡ
ಪೊಂಜೊವು ಬತ್ತಾಲ್‌ಡಾ !
ತಂಕುಲೇ ಪಾಡ್ದಿ ಬೇಲಿದುಲಾಯಿ
ಸೈಕಲ್ ಸವಾರಿ...

ಇನಿದ ಕರ್ಮದ ಫಲೊ ಎಂಕುಪ್ಪಡ್
ಎಲ್ಲೆದ ಪಾಪೊದ ಫಲೊ ಜೋಕ್ಲೆಗಿಪ್ಪಾಡ್
ಪನ್ಪಿ ಕಾಲ ಉಂದು,
ಫಲೊ, ಪಣವು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ ಬದ್‌ಕ್
ಇಜ್ಜಿಡ ನೀರ್‌ದಾಂತಿ ಪುಣೊ ಕಡೆಕ್॥

"ತುಳುವೆರ್ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್" - ಒಂಜಿ ವಿವೇಚನೆ.

✍ ಶ್ರೀಮತಿ ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳಾರು

ಜನಕುಲೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಎಚ್ಚಾದ್ ಎಂಕ್ಲು ತೂಪಿನಕ್ಲೆಗ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜೊಡು ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಆಲೋಚನೆ ಉಪ್ಪುಂಡು. ಉಂದೆಡ್ದಾತ್ರನೆ ನರಮಾನಿಯಗ್ ತನನ್ ತಾನೆ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ತೊನುಡುಂದು ಗೇನೆ ಸುರುವಾದುಪ್ಪುಂಡು. ಅವ್ವೇ ಇನಿತ ದಿನಮಾನಿಡ್ ತುತ್ತೊನುನ-ತೊಟ್ಟೊನುನೆಡ್ದಾತ್ರ 'ಫ್ಯಾಶನ್' ಆದ್ ಬುಲೆದ್‌ಪ್ಪೊಡು. ಆಂಡಲಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರ್ ತನ್ಕುಲೆನ ಜುವೊನು ಐತ ಬಲ್ಮನೊಡು ಪೊರ್ಲು ಮಲ್ತೊಡುನ್ಪಿನನೆ ಸಿಂಗಾರದ ತಿರ್ಲ್. ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ಲಾ ಸಿಂಗಾರದ ಒಂಜಿ ಮಾದ್ಯಮ.

ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ನ್ ಪಾಡೊನುನ ದೀವೊನುನ ಇಚಾರೊನು ಗೇನ ಕೊರ್ದು ತೂಂಡ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಕಾಲೊಡು ಕಾಡ್‌ನರಮಾನಿ ತನ್ನ ಮಾನ ಮುಚ್ಚೆರಾತ್ರ ಸುರುಟು ತುತ್ತೊಂದು ಬಕ್ಕ ತೊಟ್ಟೊನ್ದು ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ನ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರಡ ಕಾಲ ಕರಿನಗ ಅವ್ವೇ ಸಿರಿವಂತಿಕೆನ್ ತೋಜಿಪಾವುನ ಆಡಂಬರ ಅಂಶೊಲಾದ್‌ಲಾ ಬುಲೆದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿಪಗದ ದಿನಮಾನಿಡ್ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ಲಾ 'ಫ್ಯಾಷನ್' ಪನ್ಪಿ ಮಾಯಾ ಪ್ರಪಂಚದ ಪಾಂಪ್ರವಾದೇ ಉಂಡು.

ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್ (ಆಭರಣ) ಪಂಡ ದೀವೊನೆರೆ ಯೋಗ್ಯವಾಯಿನ ವಸ್ತ್. ಪಿರಾಕ್‌ದ ಬರವುಲಾಯಿನ ಕಾವ್ಯೆಲೆಡ್ ಆಭರಣೊಗು 'ಆಭಾಯನ' ಪಂದ್ ಲೈದಿನ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು. 'ಆಭ' ಪಂಡ ಬೊಲ್ಪುಡು ದಿಂಜಿದಿನ ಪನ್ಪಿ ಅರ್ಥಲಾ ಉಂಡು. ಆಭ+ಆವರಣ->ಆಭಾವರಣ->ಆಭವರಣ->ಆಭರಣ ಆದುಪ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆಲಾ ಉಂಡು. ಬೊಲ್ಪುಡು ಕೂಡಿನ ಆಭರಣ ಆಪುಂಡು. ತುಳುವೆರೆಡ್ ಅಯಿನೇ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. "ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್" ಪನ್ಪಿ ಶಬ್ದೊಗು ಬಂಗಾರ್‌ಡ್ ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಆಭರಣೊಲು. ಭೂತದ ಆಭರಣ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಆಭರಣ ಪನ್ಪಿ ವಿವರಣೆನ್ ಜನಪದೆರ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಈ ಮಾತಾ ವಿವರೊಲೆನ್ ತೂನಗ ಈ ಶಬ್ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅರ್ಥೊಡು ಬಳಸುದುಪ್ಪೆಡುಂಡು ಗೊತ್ತಾಪುಂಡು. ಆಂಡ ಈ ಶಬ್ದದ ರಚನೆ ಗಮನಿಸಾದ್ ಇಂಚ ಪನೊಲಿ:

ಅವುಲು ರಡ್ಡ್ ಶಬ್ದೊ ಉಲ್ಲ. ಪದ್ದೆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಬಂಗಾರ್. ಬಂಗಾರ್ ಪಂಡ ಬಂಗಾರ್ (ಚಿನ್ನ). ಪದ್ದೆಯಿ ಪಂಡ ಆಭರಣ. ಈ ಪದ್ದಿಯಿನೆಲಾ ಬಂಗಾರ್ದ್ ಇಜಿಂಡ ಬೇತೆ ಒವುಲಾ ಲೋಹೊಡು ಮಲ್ತಿನ ಪದ್ದೆಯಿ ಎಂದೊಪ್ಪುಡು. ಇನಿಕ್‌ಲಾ ನರಮಾನಿ ಕಾಲಿ ಬಂಗಾರ್ದ್‌ತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಲೋಹದಲಾ ಪದ್ದೆಯಿನ್‌ಲಾ ದೀವೊಂದುಲ್ಲೇರೆಂದ್ ನಮ ತೂವೊಂದುಲ್ಲ. ಅತ್ತಂದೆ ಇತ್ತೆ ಭೂತ ದೈವೊಲೆಗ್ ಬಂಗಾರ್, ಬೊಳ್ಳಿ, ಪಿತ್ತಾಳೆ, ತಾಮ್ರದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪಿನೆನ್ ತೂಪ. "ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್" ಪನ್ಪಿ ಶಬ್ದ ಆಭರಣೊಲೆಗ್ ಕುರಿತಾದ್ ಬಳಕೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ತೀರಾ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಪದ. ಅತ್ತಂದೆ ಭಾರಿ ಅರ್ಥ ದಿಂಜಿ ವಿಸ್ತಾರವಾಯಿನ ಪದಲಾ ಅಂದ್.

ತುಳು ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದ್ ಬದ್‌ಕಿನ ತುಳುನಾಡ್ದ ತುಳುವೆರ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆಡ್ದಾತ್ರನೆ ತುಳುನಾಡ್ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ದ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಯಿನ ಪರಂಪರೆನ್ ಹೊಂದ್‌ದ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ತೆರಿಯುಂಡು. ತುಳುವೆರೆಡ್ ದುಂಬುಡ್ದಿಂಚಿ ದೀವೊಂದಿತ್ತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ ತೂವೆರ್ ಕಮ್ಮಿಯಾಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿದ ವಿವರದೊಟ್ಟುಗು ಒಂಜಿ ಮಿತಿತ್ತ ಉಲಯಿ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ದ ಪೊರ್ಲುದ ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ತೆರಿಪಾವುನನೇ ಈ ಬರವುದ ಉದ್ದೇಶ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ನರಮಾನಿ ತನ್ನ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆಗ್ ದೀಪೆರ್. ಕೈ, ಕೈಬಿರೆಲ್, ರಟ್ಟೆ, ಕಾರ್, ಕಾರ್‌ಬಿರೆಲ್, ಸೊಂಟ, ಕೆಬಿ, ಮೂಂಕು, ಕೆಕ್ಕಿಲ್, ಇಂಚ ಒಯಿಟೆ ಪೂರಾ ಜುವೊದ ಭಾಗೊಲು ತೋಜುಂಡು ಅಡೆಗ್ ಈ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ಲೆನ್ ದೀವೊನುವೆರ್. ಪೊರ್ಲುಗಾತ್ರ, ಅಲಂಕಾರೊಗಾತ್ರ ರೂಪಿಸಾವೊನ್ನ ಪದ್ದೆಯಿಲು ತುಳು ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕಟ್ಟಕಟ್ಟಳೆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಶೊಲಾದ್ ಬುಲೆದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಆಂಜೊವೊಲೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಪೊಂಜೊವೊಲು ಪದ್ದೆಯಿ ದೀವೊನ್ನೆಟ್ಟ್ ಮಲ್ಲ ಪಾಲ್‌ನ್ ಪಡೆವೊನುವೆರ್. ಕೆಲವು ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ಮರ್ಯಾದೆದ ನಿಲೆಟ್‌ಲಾ ದೀವೊನುವೆರ್. ಪದ್ದೆಯಿ ದೀವೊನುನ ರೀತಿ ಬಕ್ಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನ್‌ಲಾ ಗಮನಿಸಾದ್ ತೂನಗ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ನ್ ಸ್ಥೂಲವಾದ್ ನಾಲ್ ರೀತಿಡ್ ವಿಭಾಗಿಸಾವೊಲಿ.

1. ಪೊಂಜೊವು ಬಕ್ಕ ಅಂಜೊವು ದೀಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್.
2. ಕೆಲವು ವಿಧಿಡ್ದ್ ಬಕ್ಕ ದೀಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿಲು.
3. ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಮಾತ್ರ ದೀಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿಲು.
4. ಜಾತ್ರೆ ಭೂತಕೋಲದ ಸಮಯೊಡು ದೇವೆರೆಗ್ ಭೂತೊಗು ದೀಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್.

ಅಂಜೊವುಲು ಬಕ್ಕ ಪೊಂಜೊವುಲು ದೀಪಿನ ಕೆಲವು ಪದ್ದೆಯಿಲು ಒಂಜೇ ಲೆಕ್ಕ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಲಾ ಕೆಲವು ಬೇತೆ ನಮೂನೆದಲಾ ಉಲ್ಲ. ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಜುವೊದ ಅಂಗಾಂಗೊಲೆಗ್ ದೀಪಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಐನ್ ಇಂಚ ವಿಭಾಗ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

1. ತರೆಕ್ ದೀಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿಲು.
2. ಕೆಬಿಕ್ ದೀಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿಲು.
3. ಮೂಂಕುದು ಪದ್ದೆಯಿಲು.
4. ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ದ ಪದ್ದೆಯಿಲು.
5. ಕೈತ್ತ ಪದ್ದೆಯಿಲು.
6. ಸೊಂಟದ ಪದ್ದೆಯಿಲು.
7. ಕಾರ್‌ದ ಪದ್ದೆಯಿಲು...... ಇತ್ಯಾದಿ.

ತರೆತ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ತರೆಕ್ ಬಕ್ಕ ಪುಚ್ಚೆಗ್ ದೀಪೆರ್. ತರೆತ ಎದುರು, ಪಿರವು ಬಕ್ಕ ತರೆಕುಜಲೆನ್ ಸಿಂಗಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ತರೆತ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಐನ್ ಇಂಚ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ಪೊಲಿ.

1. ಮುಂದಲೆ. 2. ರಾಕೊಟೆ. 3. ಅಡ್ಡಕೇದಗೆ. 4. ಕುತ್ತ ಕೇದಿಗೆ. 5. ಗುಲಾಬಿದಳ. 6.

ಸಣ್ಣಮಲ್ಲಿಗೆದ ಮುಕ್ಕ. 7. ದೊಡ್ಡ ಮಲ್ಲಿಗೆದ ಮುಕ್ಕ. 8. ಸೇವಂತಿಗೆದ ಅಳಿ. 9. ಪುಚ್ಚೆ ಬಂಗಾರ್. 10. ಉದುರಿ ದಂಡೆ. 11. ಚೂಡಾಮಣಿ. 12. ತಿರುಪುದ ಪೂ..... ಇಂಚ.

ಕೆಬಿತ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ಕೆಬಿತ ಮೇಲ್‌ಗ್ ಬಕ್ಕ ತಿರ್ತ್‌ಗ್ ದೀಪೆರ್. ಕೆಬಿಡ್ದ್ ತರೆಕ್ಕ್ಲಾ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಈ ಕೆಬಿತ ಪದ್ದೆಯಿಲು ಪಿರವುಡು ಮಲ್ಲ ಗಾತ್ರವಾದ್ ಕೆಬಿಟ್ ನೇಲೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಪದ್ದೆಯಿ ದುನ್ನೊಗು ಕೆಬಿ ಜಗ್ಗಂದಿಲೆಕ್ಕ ಕೆನ್ನೆ ಸರಪಳಿ ತಾಂಗ್‌ಲೆನ್ ದೀಪೆರ್.

1. ವಾಲೆ 2. ವಾಲೆ ಸರಪೊಲಿ 3. ಕೊಪ್ಪು 4.ಕೊಪ್ಪು ಸರಪಲಿ 5. ಬುಗುಡಿ 6. ಬುಗುಡಿದ ಸರಪೊಲಿ 7. ಚಂದ್ರಮುರು 8. ಮಾಗಾಯಿ 9. ಲಾಂಗ್‌ದ ಕಡ್ಡಿ 10. ಕೆಬಿ ಪೂ 11. ಟಿಕ್ಕಿ 12. ಒಂಟಿ 12. ಅಂಬುಲೆ.... ಇತ್ಯಾದಿ.

ಹಿಂದೂ ಪೊಂಜೊವೊಲು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ್ ಮೂಂಕ್‌ದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವಾವೊಡ್ಡನೇ ಮೂಂಕುತಿನ್ ದೀವೊಂಡೆರ್ಡ್ಲಾ ಹಿಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಭಾಗದ ತುಳುವೆರ್‌ಲಾ ಮೂಂಕುತಿನ್ ಮುತ್ತೈಸನದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವಾದ್ ದೀಪೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ ಮೂಂಕುಗು ದೀಪಿ ಪದ್ದೆಯಿಲು ಪಂಡ-1. ನತ್ತ್ 2. ಮೂಂಕುತಿ 3. ಬೊಟ್ಟು ಬುಲಕ್.

ಮಾತೆಡ್ದ್ ಎಚ್ಚ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಗ್ ದೀಪೆರ್. ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ದ ಪದ್ದೆಯಿಲು ದೆರ್ತ್ ತೋಜುನೆಡ್ಡಾತ್ರ ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಗ್ ಭಾರೀ ನಮೂನೆದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀವೊನುವೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿನ್ಯಾಸದ ಬಕ್ಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾಯಿನ ಪದ್ದೆಯಿಲು ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ಡ್ ತೋಜುಂಡು.

1. ಬೊಟ್ಟು ಮಾಲಕ್ 2. ಗುಂಡಂತಿಗೆ 3. ಗೆಜೆತಿಕ್ 4. ಮಿಸಿರಿದ ಮಾಲೆ 5. ಕರಿಮಣಿ ತಾಳಿ 6. ಏಳಿಲೆತ ಕಟ್ಟಾಣಿ ಸರ 7. ಕಾಸ್‌ದಳ 8. ಬೇಲಾಣಿ 9. ಒರುವರ್‌ದಣಿ 10. ಬ್ಲೂಸರ 11. ಗುಂಡುಸರ 12. ಚಕ್ರಸರ 13. ಮಿಸಿರಿದ ಸರ 14. ಬಂದಿ 15. ಚಾನೂಲು..... ಇತ್ಯಾದಿ.

ಜುವೊದ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗ ಕೈ. ಈ ಕೈಕ್ ಕೂಡಾ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಕೈಟ್ಟ್‌ಲಾ ಬಿರೆಲ್, ಲಟ್ಟೆ, ಕೈ ತಟ್ಟ್‌ಲೆಗ್ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿನ್ಯಾಸದ ಪದ್ದಿಯಿದ ಒಟ್ಟುಗು ಪೊಸ ಪೊಸ ಆವಿಷ್ಕಾರೊಲೆನ್ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕೈಕ್ಕ ದೀಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿಡ್‌ಲಾ ಲಟ್ಟೆಗ್ ಬಂಗಾರ್ದ ಉರ್ಕು ಸರಿಯ, ಒಂಕಿ ದೀಪೆರ್. ಈ ಉರ್ಕ್ ಸರಿಯ ಒಂಕಿದೊಟ್ಟುಗು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿನ್ಯಾಸಲೊಡು ಮುಂಗೈಗ್ ದುಂಡು ಪನ್ಪಿ ಪದ್ದೆಯಿಲಾ ಅತ್ತಂದೆ ಕೈ, ಕೈತಟ್ಟ್‌ಲೆಗ್ ದೋರೆ, ಪಕಲ್‌ದ ಕಟ್ಟೆ, ಉಗುರು ಕಾಜಿ, ಚಲಾಕಿ, ಕಡವು ವಜ್ರ, ಚೂಡ. ಅಂಗೈ ಬಲೆ, ಮುಂಗೈ ಸರಪೊಲಿ, ಕಡಗ, ಕಂಕಣ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಬಿರೆಲ್‌ಗ್ ಉಂಗಿಲ ದೀಪೆರ್. ಐಟ್ಟ್‌ಲಾ ಮದ್ಮೆ ನಿಗಂಟಾಯಿನ ಇಜಿಂಡ ಮದ್ಮೆದಾನಿ 'ದೆಕ್ಕಯಿ' ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಒಡ್ಡಿಂಗಿಲ ಪಾಡುವೆರ್. ದುಂಬು ಮದ್ಮೆದಾನಿ ಒಡ್ಡಿಂಗಿಲ ಪಾಡೊಂತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಕೆಲವು ಜಾತಿಲೆಡ್ ಮದ್ಮಾದಾನಿ ದಾರೆದುಂಗಿಲ ಪಾಡುನ ಕ್ರಮಲಾ ಉಂಡು.

ಜುವೊದ ಮುಖ್ಯ ಭಾಗವಾಯಿನ ಸೊಂಟೊಗು ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿನ್ ದೀಪೆರ್. ಅತ್ತಂದೆ ನಡುಕು ದೀಪಿನ ನಡುತ ಒಡ್ಯಾಣ ಪಲ್ಲೆದ ನೇವಲೊನು ಪಾಡುವೆರ್. ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿ ಇಜಿಂಡ ಒಡ್ಯಾಣ ದೀಪಿನಾಡ್ಡಾತ್ರ ಜುವೊದ ಮೈಕಟ್ಟ್ ಭಾರೀ ಪೊರ್ಲಾದ್ ತೋಜುಂಡು. ಒಕ್ಕನೂಲು ಇಜಿಂಡ

ನೂಲುಗು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ್ ಬೊಳ್ಳಿದ ಪಾಡ್ವೆರ್. ಸೊಂಟೊಗು ನೂಲು ಪಾಡುನಿ ಎಲ್ಯ ಜೋಕುಲೆನ ಬಂಜಿ ಮಲ್ಲಾವಂದೆ ಐಕೊಂಜಿ ರೂಪ ಕೊರೆರೆ ಪಂದ್ ಜನಪದರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಂಡ ಜೋಕುಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಮಲ್ಲಕುಲ್ಲಾ ಒಕ್ಕನೂಲು ಪಾಡುವೆರ್. ಈ ವಿಚಾರೊನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ್ ಗಮನಿಸಾನಗ ಒಂಜಿ ವಿಚಾರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಪುಂಡು. ದುಂಬುದ ಕಾಲದ ಜನಕುಲು ಮಾನ ಮುಚ್ಚೆರೆ ಕೋಮನ ಕಟ್ಯೊನೊಂದಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಒಕ್ಕನೂಲು ಪಾಡುನ ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ್‌ತ್ತ್ಂಡ್. ಬೊಳ್ಳಿದತ್ತ್ಂಡ ಪಚ್ಚೆನೂಲಾಂಡಲಾ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆವೆನ್ ಇತ್ತೆದ ಜನಕುಲು ಅಂಧಾನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

ಕಾರ್‌ಗ್ ಕೆಲವು ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತ್‌ದ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತಿನಿ ಬೊಳ್ಳಿದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್. ಬಂಗಾರ್ದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ದೀಪಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬುಲೆದ್ ಬೈಜಿ. ಬಿಲೆ ಬಾಳುನ ಪದ್ದೆಯಿಲೆಗ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ದೀಂಡ ದಕ್‌ಡ್ ಪೋಂಡಲಾ ತೆರಿಯಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಎಚ್ಚರಡ್ದಾತ್ರ ಐಕಲೆನ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ದೀವಂದೆ ಉಪ್ಪೊಡು. ಐತ ಪಿರವುಡು ಕೆಲವು ನಂಬಿಕೆಲು ಬುಲೆದ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಮದ್ಮೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ದೀಪಿನ ಕಾರುಂಗಿಲ ಏತೇ ಕಾಸ್‌ದಾಯೆಲಾ ಬಂಗಾರ್ದ ದೀಯರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಅಂಚ ದೀಂಡ ಸೈತ್ ಪೋಪೆರ್ ಪನ್ಪಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ದೇವಿ ಅತ್‌ಂಡ ಜಗನ್ಮಾತೆ ಅತ್‌ಂಡ ಆದಿಶಕ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಬಂಗಾರ್ದ ಕಾರುಂಗಿಲನ್ ದೀವೊನ್ನಾರ್. ಈ ರೀತಿದ ನಂಬಿಕೆಗ್ ಕಾರಣದಾಂತೆಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ದೇವೆರೆನ್ ನರಮಾನ್ಯಡ್ದ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಾದ್ ಎತ್ತರಕ್ಕೇರಾಯೆರೆ ಈ ರೀತಿದ ನಂಬಿಕೆಲು ಚಾಲ್ತಿದುಂಡು. ಅಂಚಾದೇ ಕಾರ್‌ಗ್ ಬೊಳ್ಳಿದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ಮಾತ್ರ ದೀವೊನುವೆರ್.

1. ಕಾರಸರಪೊಲಿ 2. ಪೈಜಾಣಿ 3. ಒಂಕಿ 4. ಪಾಡಗ 5. ತೋಡ ಕಾರ್‌ದ ಬಿರೆಲೆಗ್ ಕಾರುಂಗಿಲ ಬಕ್ಕ ಪಿಲಿಮಿಂಚಿನ್ ದೀಪೆರ್. ಕೊಂಬಬಿರೆಲ್ದ ಕೈತಲ್ದ ಬಿರೆಲ್‌ಗ್ ಕಾರುಂಗಿಲಲಾ ಐತ ಕೈತಲ್ದ ಬಿರೆಲ್‌ಗ್ ಪಿಲ್ಲಿಮಿಂಚಿನ್‌ಲ್ ದೀಪೆರ್.

ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡು ತರೆಕುಜಲ್ ಬುಲೆಪಾವೊಂದಿತ್ತಿ ಅಂಜೊವೊಲು ತರೆಸೂಡಿಗ್ ಕೆಲವು ಪದ್ದೆಯಿನ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಪೊಂಜೆಯೆಲೆಕ್ಕನೆ ತಲೆಸೂಡಿಗ್ ಪೂ ದೀದ್ ಐತ ಬಲ್ಮನ ಆವೊಂದಿತ್ತಿನ ಅಂಜೊವೊಲು ಅಂಗ್ಯೆ, ಮುಂಗೈಲೆಗ್ ದೀಪಿಂಚಿ ಪದ್ದೆಯಿದ ವಿವರ ಪಾಡ್ದನೊಡು ಬರ್ಪುಂಡು. ತರೆಕ್ ಕೂರಿ ಕುತ್ತರಿ, ಬಾವೊರಿ, ಬಪ್ಪರಿಯತ್ತಂದೆ ಅಂಗ್ಯೆ ಬಲೆ, ಮುಂಗೈ ಸರಪೊಲಿ, ಬಕ್ಕ ಮುತ್ತು ರತ್ನದ ಉಂಗಿಲೊಲು ಕೈಕ್ ದಂಡೆಕಾಜಿ ಕಾರ್‌ಗ್ ಕಡಗೊಲೆನ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಭೂತದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಎಣ್ಣೆ ದೊತೊನಕುಲು ಕೈಕ್ ಬಲೆಕ್‌ಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಈ ಬಲೆ ಬಂಗಾರ್ದ ಇಚಿಂಡ ಬಂಗಾರ್ದ ಕೋಟಿಂಗ್‌ದ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಕೆಲವೆರ್ ರಡ್ಡ್ ಕೈಕ್‌ಲಾ ಬಲೆಕ್‌ಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಭೂತೊಗು ಎಣ್ಣೆ ಕೊರಿನಕಲೆನ್ ಕೈಕ್ ದೀಪಿನ ಬಲೆಡ್ದಾತ್ರ ಗುರುತಿಸಾವೆರ್. ಉಂದು ಸಮಾಜೊಡು ಘನಸ್ತಿಕೆದ ಅಂಶವಾದ್‌ತ್ತ್‌ದ್ ಅಕಲೆಗ್ ವಿಶೇಷ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಸಲ್ಲುಂಡು. ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕಾರ್‌ಗ್ ಸರಿಯ ದೀಪೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಪೊಂಜೊವೊಲುಲಾ ದೀವೊನುವೆರ್. ಈ ಸರಿಯ ಪಾಡುನೆಟ್ಟ್ ವಿಶಿಷ್ಟ ಆಚರಣೆ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಲುಂಡು.

ಮುತ್ತೈದೆತನದ ಲಕ್ಷಣೊಲಾಯಿನ ಕರಿಮಣಿ ತಾಳಿ, ಕಾಲುಂಗರ, ಮೂಂಕುತಿ, ಕೈಕಾಜಿ, ಕೆಬಿತ್ತ

ಬೆಂಡೋಲೆ ನೆಟ್ಟ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು ಎಲ್ಯ ಉಪ್ಪುನಗಾನೇ ಮೂಂಕುತಿ, ಕಾಜಿ, ಬೆಂಡೋಲೆಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಕರಿಮಣಿ ತಾಳಿ ಬಕ್ಕ ಕಾಲುಂಗುರೊನು ಮದ್ಮೆದಾನಿ ದೀಪೆರ್. ಪದ್ನಯಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರಭಾವಡ್ದಾತ್ರ ಮದ್ಮೆ ನಿಶ್ಚಯದಾನಿ ಬಚ್ಚಿರೆ ಬಜ್ಜೆಯಿ ಪಗತೊನುನ ಕಟ್ಟ್‌ಡ್‌ಲಾ ಕೈಕ್ ಪಾಡುನ ಉಂಗಿಲ ಎಚ್ಚ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಇಂಚಪ್ಪೊಗು ನಿಶ್ಚಯದ ಉಂಗಿಲೊನು ಎಚ್ಚಾದ್ ಕೈಟ್ಟ್ ದೆಪ್ಪುವೆರ್. ಪೊಣ್ಣು ಕಂಡನಿ ಸೈತ್‌ಂಡ ಮಾತ್ರ ಮಾತಾ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ನಾ ಬಲಾತ್ಕಾರೊಡು ದೆಪ್ಪುವೆರ್. ಉಂಡೊಂಜಿ ಕ್ರೂರ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅತ್ತ್‌ಂದೆ ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆದ ವಿಕೃತ ಮೋನೆಲಾ ಅಂದ್.

ದಿನ ನಿತ್ಯಲಾ ದೀಪಿನ ಕೆಬಿತ ಬೆಂಡಲೆ ಕೈತ ಕಾಜಿ, ಮೂಂಕುತಿ, ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ದ ಸರಕುಲತ್ತ್‌ಂದೆ ಮದ್ಮಾದಾನಿ ಮದ್ಮಲೆಗ್ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ್ ಕೆಲವು ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಮುಂದಲೆ, ಒಂಕಿ, ಕೆನ್ನೆ ಸರಪಳಿ ಕೊಪ್ಪು, ಕೊಪ್ಪು ಸರಪೊಳಿ, ಬುಗುಡಿ ಸರಪೊಳಿ, ಪುಚ್ಚೆ ಬಂಗಾರ್, ಸೊಂಟಪಟ್ಟಿ ಒಡ್ಯಾಣ ಅತ್ತ್‌ಂದೆ ಕಂಠಾಭರಣೊಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಈ ರೀತಿದ ಐತಬಲ್ಮನ ಪೊಣ್ಣು ಪೋದೆ ಪೊಂಜೊವಾನಗ, ಬಾಯಿಕೆದಾನಿ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಪೊಣ್ಣಗ್, ಐತದ ಐಸಿರಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಮಾರಂಭ ಬಕ್ಕ ಮದಿಮೆದ ಸಮಾರಂಭೊಗು ಪೋಪಿನ ಜನಕುಲಾ ದಿನನಿತ್ಯದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆಡ್ದ್ ವಂತೆ ಎಚ್ಚಿರತೆದ ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್.

ಜಾತ್ರೆ, ಭೂತಕೋಲದ ದಿನ, ದೇವೆರ್ ಮೂರ್ತಿ ಬಕ್ಕ ಭೂತೊಲೆಗು ನರಮಾನಿಲು ದೀಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿಲೆಡ್ದ್ ಭಿನ್ನವಾದ ಕೆಲವು ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್. ಒಂಜಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲ, ಸ್ಥಳ, ಪರಿಸರಡ್ ಆವಾಹನೆಗ್ ಒಳಗಾಪಿನ ಅಲೌಕಿಕ ಶಕ್ತಿಯೇ ಭೂತ. ಭೂತದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆನ್ ಅಲೌಕಿಕತೆ ಗೇರಿಸಾಯೆರೆ ಈ ಪದ್ದಿಯಿದ ಪರಂಪರೆಲಾ ಒಂಜಿ ಮಾಧ್ಯಮವಾದ್‌ತ್ತ್‌ಂಡ್. ಐನ್ ಇಂಚ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ಪೊಲಿ. ಕದರ್ ಮುಡಿ ಪ್ರಭೇದೊಲು, ಅಣಿ ಪ್ರಭೇದೊಲು, ಜಕ್ಕೆಲಣಿ, ತಲೆಪಟ್ಟಿ, ತಲೆಮಣಿ, ಅಪ್ಪರೊಂಬು, ತಿರುಗುಬ್ಬೆ ಮಣಿ, ಕೊರಳ ಪಟ್ಟಿ, ಕೆಬಿತ ಪದ್ದೆಯಿಲು, ತರೆತ ಪೂ, ಎದೆತ ಹಾರ, ದಂಡೆ, ಕಾಜಿ, ಭುಜರಾಳ, ವೊಲೆಕಟ್ಟು, ಕೆಕ್ಕಿಲ್‌ದ ಸರಕೊಲು, ಮುಂದಲೆ ಬೊಟ್ಟು, ಕರ್ಜನ, ಮುಂದಲೆ ಪ್ರಭೇದೊಲು, ಗಗ್ಗರ..... ಇತ್ಯಾದಿ. ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರ್ ದೀಪಿ ಪದ್ದೆಯಿಲೆಡ್ದ್ ಭಿನ್ನವಾದ್ ಭೂತೊಲೆಗ್ ಆಣಾ ಪೊಣ್ಣಾಂದ್ ತೆರಿಯರೆ ಗುಣ ಸ್ವಭಾವಲೊಗನುಗುಣವಾದ್ ಕೆಲವು ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀವೊನುವೆರ್. ಭೂತೊನು ಅಲೌಕಿಕತೆಗೇರಿಸಾದ್ ಮಧ್ಯಂತರ ಜಗತ್ತ್‌ದ ನಿರ್ಮಾಣನೇ ಉಂದೆತ ಉದ್ದೇಶ.

ತುತ್ತುನ ಕುಂಟು-ಪಾಡೊನಿ ಪದ್ದೆಯಿಲು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ನಿರ್ಶಾನಿಲು. ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಂಚಿ ಜನಕುಲೆ ಜೀವನಾಡಿನ್ ತೆರಿಯೊನುನ ಒಂಜಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಅಂಶವಾಯಿನೆಡ್ದಾತ್ರ ಐತ ಮೂಲಕ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬೇರಲೆನಾ ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನೆರೆ ಎಲ್ಯ ಪ್ರಯತ್ನ. ಪಿರಾಕ್‌ದ ಪದ್ದೆಯಿಲು ಇತ್ತೆ ಕಮ್ಮಿಯಾವೊಂದುಲ್ಲ. ಪಿರಾಕ್‌ದ ಪದ್ದೆಯಿಲು ಇತ್ತೆ ಮಾಯವಾವೊಂದುಪ್ಪೆರೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಫ್ಯಾಷನ್ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬಕ್ಕ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಯಿನ ವಿಘಟನೆ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟ್‌ನ್ ಗಮನಿಸಾಂಡ ಪದ್ದೆಯಿಲು ಬಕ್ಕ ಐಕ್‌ಲೆನ್ ದೀವೊನುನ ವಿಧಿ ವಿಧಾನೊಲು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಭಾಗವಾದ್ ಸಮಾಜದ ಕೆಲವು ಮೌಲ್ಯೊಲೆನ್ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಾವುಂಡು ಪಂದ್ ತೆರಿಯುಂಡು. ಈ ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್ದ ಪರಂಪರೆನ್ ಗಮನಿಸಾದ್ ಕೆಲವು ಅಂಶಲೆನ್ ಪನೊಲಿ.

1. ಪದ್ದೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ಲೆನ ರಚನೆ, ವಿನ್ಯಾಸ, ಕುಸುರಿ ಕೆಲಸೊಲು ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾದ್ ಪ್ರಕೃತಿನೇ ಹೋಲುಂಡು.

2. ಭೂತೊಲೆನ್ ನರಮಾನ್ಯಡ್ದ್ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಾಯೆರೆ ಅತಿಮಾನುಷವಾದ್ ದೀವೊನುನ ಪದ್ದೆಯಿಲು.

ಉದಾ : ಅಣಿ ಪ್ರಭೇದ, ತಲೆಪಟ್ಟ, ಭುಜಪಾಳೆ, ಗಗ್ಗರ ಇತ್ಯಾದಿ.

3. ಕೆಲವು ಜನಾಂಗದಕುಲು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ್ ದೀವೊನಿನ ಪದ್ದೆಯಿಲು.

ಉದಾ : ಮುಸ್ಲಿಮೆರ್ ದೀವೊನುನ ಪದ್ದೆಯಿ.

4. ಪುರುಷ ಪ್ರಧಾನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ ಬೆಂಬಲಿಸಾಯೆರೆ ಕೆಲವು ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ್ ದೀಪೆರ್.

ಉದಾ : ತಾಳಿ ಕಟ್ಟುನು, ಕಾರುಂಗಿಲ ದೀಪಿನಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

5. ನಿಷೇಧೊಲ್ನ (ನಿಷೇಧಗಳ) ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚೌಕಟ್ಟಿನ್ ಚಿತ್ರಿಸಾವುಂಡು.

ಉದಾ : ಕಂಡನಿ ಸೈತಿ ಪೊಣ್ಣುಲೆನ್ ಮುತ್ತೈದೆ ಭಾಗ್ಯೊನು ದೆಪ್ಪುನ ಮೂಲಕ.

6. ಪದ್ದೆಯಿಲೆನ ಪುದರೆನ ಸೂಚಿಸಾವುನ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಗಮನಿಸಾಂಡ ಐಕಲ್ನ ರಚನೆ ಬಕ್ಕ ದೀಪಿನ ಅಂಗೊಲೆಗ್ ಗಮನಿಸಾದ್ ಪದ್ದೆಯಿಲೆಗ್ ಪುದರ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಈ ಶಬ್ದೊಲು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ್ ತುಳು ಭಾಷೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೊಡುಗೆಯಾದ್‌ಲಾ ಉಂಡು.

7. ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ್ ಜುವೊದ ಮಿತ್ತ್‌ದ ಭಾಗೊಗು ಬಂಗಾರ್, ಸೊಂಟದ ತಿರ್ತ್‌ಗ್ ಬೊಳ್ಳಿದ ಪದ್ದೆಯಿಲು ಇಡೀ ಜುವೊಗು ಸಮತೂಕ ಮಲ್ಪುಂಡು.

ಪದ್ದೆಯಿಲು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಅಂಗವಾದ್ ಐನೆ ಅರ್ಥೈಸಾರೆ ಒಂಜಿ ಮಾಧ್ಯಮವಾತ್‌ಂಡ್. ಪದ್ದೆಯಿಲು ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವಾತ್‌ಂಡ್. ಕೆಲವು ಜನಾಂಗದಕುಲು ದೀಪಿನ ಪದ್ದೆಯಿಲು, ದೀಪಿನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಮಲ್ತಿಂಚಿ ಕಟ್ಟೆಕಟ್ಟಲೆ ರೀತಿ ರಿವಾಜಿಲು, ಪದ್ದೆಯ್ದ ಪಿರವುಡುಪ್ಪಿ ನಂಬಿಕೆಲು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯೊಲು, ಪದ್ದೆಯಿ ದೀಪಿಂಚಿ ವಿಧಿ ವಿಧಾನೊಲು-ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಾಂಡ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಒಂಜಿ ಪಾರ್ಶ್ವ, ಸ್ವರೂಪ, ಅಧ್ಯಯನ, ಅರ್ಥೈಸಾವುನ ರೀತಿ ಸಾಧ್ಯವಾಪುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಅಧ್ಯೆಯನದ ಮೂಲಕ ನರಮಾನಿ, ನರಮಾನಿಯನ ಮನಸ್ಸ್‌ನ್, ಆಲೋಚನೆನ್ ಅರ್ಥೈಸಾಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಪುಂಡು.

ಮಾತಾ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೂಲಲಾ ಅವ್ವೇ.

ಯುದ್ಧ

✍ ಎಂ. ದೇವಿಪ್ರಸಾದ್ ಜೆ.ಶೆಟ್ಟಿ.

ಒಲ್ಪ ತೂಂಡಾಲಾ ಆ ಕರ್‌ಕಂಡ ಯುದ್ಧ
ಕೆಂಪು ಕೆಂಪು ಕರ್ ನೆತ್ತೆರ್‌ದ ಕುಂಡ
ಅಪ್ಪೆಗ್ ಮಗೆ ಇಜ್ಜಂದಿ ಬೇಜಾರ್
ಬೊಡೆದಿಗ್ ಕಂಡನಿ ಇಜ್ಜಂದಿ ಬೇಜಾರ್
ಜೋಕುಲೆಗ್ ಅಮ್ಮೆ ಇಜ್ಜಂದಿ ಬೇಜಾರ್
ಆ ಊರುಡು ಕೆಂಪು ರಂಗೇರೊದ್ದುಂಡು
ಊರು ಪೂರಾ ಮಸನದ ಮೌನ
ಊರುಡು ಪೂರಾ ಮಸ್ಕ್‌ದಿ ಮುಗಲ್
ಊರು ಪೂರಾ ಕರ್ಗತ್ತಲೆ ಆತ್‌ಂಡ್
ಜನಕೂಲ್‌ನ ಬುಲಿಪು ಬಾನಾ ಸೇರೊಂದುಂಡು
ಆಕಾಶೊಡ್ ಪಕ್ಕಿಲು ರಾಪುನ ತೋಜುಜಿ
ಬಾನೊಡು ನೇಸರ್ ದೇವೆರ್ ಮೂಡುನ ತೋಜುಜಿ
ಪಕ್ಕಿಲೆ ಬುಲಿಪು ಕೇನಂದೆ ಪೋಂಡು
ಬೀಜುನ ಗಾಳಿ ಬೀಜಾಂದೆ ಪೋಂಡು
ಪರಪುನ ತುದೆ ಪರಪಂದೆ ಪೋಂಡು
ನಮಕ್ ಈ ಯುದ್ಧ ದಾಯೆ?
ನನಲ ಈ ಯುದ್ಧ ಬೋಡಾ?
ನಮಕ್ ಈ ಯುದ್ಧ ದಾಯೆ?

ಮಿಕ್ಸ್-ರೀಮಿಕ್ಸ್

ಶೋಪ್‌ಗ್ ಯಂಕ್ಲು ಪೋದ್ ಕೇಂಡಾ
ತಿಕ್ಕುಂಡು ಬೋಡಿತ್ತಿನ ರೆಡಿ ಮಿಕ್ಸ್,
ಟಿವಿನ ನಮ ತೂಯರೆ ಕುಲ್ಲುಂಡಾ
ತೋಜುಂಡು ಸ್ವಾಮಿ ಮಾತಾ ರೀಮೆಕ್ಸ್

✍ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ, ಅತ್ತಾವರ

ನೀರ ಬೊಂಟೆ

✍ ಕೆರೆಮನೆ ದೇವದಾಸ್ ಎನ್.

ಆನಿ ಪರ್ಬದ ದಿನ. ಇತ್ತೆ ಬರ್ಪೆಂದ್ ರಾಮಣ್ಣನ ಇಲ್ಲದಂಚಿ ಪೋಯೆ. ನೀರ ಬೊಂಟೆಗಿಂದ್ ತಯಾರಾದಿತ್ತೆರ್ ಆರ್. ಎಂಚ ಪೋಯ ಇನಿ? ಪಂಡ್ದ್ ಕೇನ್‌ನಗನೇ ಯಾನ್ ದಾಲಾ ಉಲ್ಲಾಸಿಜ್ಜಿ, ಇಲ್ಲಡ್ಲಾ ಪಂತಿಜಿಂದ್ ಪಂಡೆ. ಅಂದ್! ಪಂತ್‌ಜಿಂಡ ದಾನೆ. ಇನಿ ಪರ್ಬಲಾ, ಇಲ್ಲಡ್ ಮಾತೆರ್‌ಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್. ಬೊಕ್ಕದಾನೆ ಪಂಡ್ದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕೊನೆ ಚೀರವುಗು ಬಲೆನ್ ದಿಂಜಾಯೆರ್ ರಾಮಣ್ಣೆ. ಆವು ಅಪಗಾಂಡ ಪೋಯಿ, ಪಂಡ್ದ್ ಎಲ್ಯ ಸೊರೊಟೇ ಪಂಡೆ.

ಪಿದಾಡ್ಗ ಪಂಡ್ದ್ ಪೆಜ್ಜೆ ಪಾಡ್ಯೆರ್ ರಾಮಣ್ಣೆ. ಹೂಂ ಪಂಡ್ದ್ ಅರೆನ ಪಿರಾರ್ದನೇ ಬೆರಿಪತ್ಯೆ. ತುದೆಕ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ ಅಣ್ಣೆ ಸೆಟ್ರೆನ, ಸೀನಪ್ಪ ಸೆಟ್ರೆನ ಇಲ್ಲ್ ದಾಂಟ್‌ದೇ ಪೋವೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಕಂಡದಲ್ಪ ಪಾಡಿ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಪೋನಗ, ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಕಟ್ಟ್‌ದ್‌ನ ಅಟ್ಟೆಲ್‌ನ್ ತೂಷ್ನಗ ಪಂಜಿಲೆನ ಉಪದ್ರ ಬಾರಿಂದ್ ತೋಜುಡು. ಉಪದ್ರ ಕೊರ್ಪಿನನೇ, ಕಂಡೊಡು ಬುಲೆದಿನ ಕೆಯಿ, ಕಿರೆಂಗ್, ಕೈಪು ಕಾಯಿ ಇಂಚ... ತೂವೊಂದೇ ಪೋನಗ ತುದೆ ಮಟ್ಟೆನ ಗೊತ್ತೇ ಆಯಿಜಿ.

ಬರಿಟ್ ಉಂತುದು ತಿರ್ತ್ ತೂನಗ ತುದೆ ನಿಲ್ಕೆ ನೀರ್ ದಿಂಜಿದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂದಬೆ ನೀರ್ ಹೆಚ್ಚ ಉಂಡತ್ತಾ. ಬಲೆ ಉಂತುವಾ? ಪೊಯಿಲ್ಡ್ ಪೊವಂದ? ತೂಕ, ಇಂಚನೇ ಒಂಜೊಂಜಿ ಬುಡ್ಪದ್ ಕೊರ್ ಪಂಡ್ದ್, ಕುಂಟುಂಮಾತ್‌ದ್ ಬೈರಾಸ್ ತುತ್ತೊಂದು ಒಂಜಿ ಕುಚ್ಚಿನ್ ಪತ್ತೊಂದು ನೀರ್ಗ್ ಜತ್ತೆರ್ ರಾಮಣ್ಣೆ. ಅಂದ್‌ಬೆ ಮಸ್ತ್ ಕಜವುಂಡು. ತೂಕಾ ಪಂಡ್ದ್ ಆಯೆರೆಗ್ ಪೋದು ಕುಲಬೂರುಡು ಆ ಕುಚ್ಚಿನ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್, ಅಂಚೆನೇ ಅಡಿಮಣೆ ಸರಿಮಲ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್ ಈಯೆರೆಗ್. ಚಲಿಯೇ ಪಂಡ್ದ್ ಕೈತ ಚಂಡಿ ಒಚ್ಚೊಂದು, ಅಂಗಿತ ಕಿಸೆಟತ್ತಿ ಬೀಡಿನ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ತೋರೊಡು ಪುಗೆ ಬುಡೊಂದು ಗುಪ್ಪ ಬರಿಟ್ ಕುಲ್ಯೆರ್.

ಒಲಾಂಡಲಾ ತಿಕೊಂಡ ಪಂಡ್ದ್ ತಿರ್ತ್ ಜತ್ತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್ ಸೀನಪ್ಪ ಸೆಟ್ರ್. ದಾದಾನ ಕುಟ್ಟಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಐಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ದಾಲಾ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ, ತರೆಮಣೆ ಆಡಿಲೆಕ್ಕೊ ಆಪುಡು. ಅಂದ್ ಒಂಜಿ ಇಪ್ಪೊಡು ಪಂಡ್ದ್ ಪಂಡೆರ್ ರಾಮಣ್ಣೆ ಅಂಚೆನೇ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಚಂಗಯಿ ಹಾಕ್ಯೆರ್ ಸೀನಪ್ಪ ಸೆಟ್ರ್. ಕಲ್ಮುರ, ಸಿಕೊಟೆ ನೂರೊಂದು ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಂಡತ್ತ ಪಂಡ್ದ್ ಕೇನ್‌ನಗನೇ ಅಂದ್‌ಯೆ ಅವು ಜಪ್ಪುದ ಮೀನ್ದ. ಕಜವುಗ್ಲ ಲಾಯ್ಕ್ ಆಪುಂಡು. ತೂಕ ದಾದಾತ್‌ಂಡ್ ಪನೊಂದು ನೀರ್ಗ್ ಜತ್ತೆರ್ ರಾಮಣ್ಣೆ. ಸೈಡ್‌ಡೇ ಪತ್ತೊಂದು ದೆರ್ತ್‌ದ್ ತೂವೊಂದು ಕರೆ ಸೇರ್ಯೆರ್. ನನ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಮಿತ್ತ ಗುಂಡಿಗ್ ಪಾಡುನು ಪಂಡ್ದ್ ಕುಚ್ಚಿ ಬಿಚ್ಚಾದ್ ಇಂಚಿಂಚಿ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ಯಾನ್ ಮಡಿತೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ರಡ್ದೇ ರಡ್ದ್ ಮೀನ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂದಾ! ನೆಕ್ಕ್ ದಾನೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಪಂಡ್ದ್ ಚೀರವುಗು ಪಾಡ್ದ್, ಮಿತ್ತ ಗುಂಡಿದಂಚಿ ಪೋಯಿಂದ್ ಪಿದಡ್ಯೆರ್ ರಾಮಣ್ಣೆ.

ಆರ್ನ ಪೆಜ್ಜ ಗೆನಿತ್ತೊಂದೆ ಕಾರ್‌ಪಾಡ್ಕೆ ಯಾನ್. ಬಲೆ ಬುಡ್ದ್ ಕರೆಟ್ ಪೋದು ಕುಲ್ಯ. ಸೆಟ್ರ್ ಉಣಸ್‌ಗಿಂದ್ ಇಲ್ಲಡೆ ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಸುಮಾರ್ ಪೊರ್ತುಗು ಕರಿಂಡಲಾ ದಾಲಾ ಕುಟ್ಟುನನೇ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ಪಂಡ್ದ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ನೀರ್‌ಗ್ ಜತ್ತೆರ್.

ಗೆಲ್ಲ್‌ಗ್ ಕಟ್ಟ್‌ದಿತ್ತಿನ ಕುಚ್ಚಿನ್ ಬಿಚ್ಚುದ್ ಕರೆಕ್ ಬತ್ತಿಲೆಕ್ಕೊನೆ ಯಾನ್ ಮಡ್ತೊಂದೇ ಬತ್ತೆ. ಒಂಜಾತ್ ಇರೆಲಾ, ಆಡರ್‌ಲಾ ಬುಂಡ ಒಂಜಿ ಮೀನ್ ಲಾ ಪತ್ತೊಂದುಜಿ. ದಾದ ಮಲ್ಪುನು ತಿಕ್ಕಿದಿತ್ತಿ ಕಜವುನೇ ದೆಪ್ಪೊಡಾಂಡ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಸುಮಾರ್ ಪೊರ್ತುಗು ತಾಗ್‌ಂಡ್. ಅಂಚಿಡ್ದ್ ಪೊರ್ತುಲಾ ಕಂತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ಡ್. ಮೀನ್ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಪೋವರನೇ ಮನಸ್ಸ್ ಒಪ್ಪಿಜಿ. ರಾಮಣ್ಣೆ ತಿರ್ತ ಗುಂಡಿಡ್ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕುಲ್ಲುನಗ ಪನ್ನಗ, ಆನಿದ ದಿನೊಟು ಅಜ್ಜೆರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತಿ ಪಾತೆರೊ ನೆನಪಾಂಡ್ ಎಂಕ್.

ಆರ್ ನೀರ ಬೊಂಟೆಗ್ ಪೋನಗ ನಂಬುದಿತ್ತಿ ಬೈಕರ್ದಿನ್ ಎನ್ನ್‌ದ್, 'ಮೀನ್ನು ಉದಿತ್ ಬರಡ್, ಬೈಯಡ್ ನಿಕ್ಕ್ ಅಗೆಲ್ ಪಾಡ್ವೆ' ಪಂಡ್ದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅವೆನ್ ಎನ್ನ್‌ದ್‌ತಿರ್ತ ಗುಂಡಿಡ್ ಬಲೆ ಬುಡ್ಪ ಕೊರಿಯೆ. ರಾಮಣ್ಣೆ ಆ ಮೂಲೆಗ್ ಪೋದು ಪತೊಂದೇ ಉಂತ್ಯೆರ್. ನನದಾನೆ ಐನ್ ನಿಮಿಸ ಆವೊಂದುಂಡು ಪನ್ನಗನೇ ಬಲೆ ಅಡಿಮೇಲ್ ಆವರಾಂಡ್. ದಾನೆ ಪೆರ್ಮರಿ ಮಿನಿ ತಿಕೊಂಡ ಪಂಡ್ದ್ ಪೋಡ್ಯೊಂದೇ ನಿಲೆ ಒಂದಾವೊಂದು ಬತ್ತೆರ್ ರಾಮಣ್ಣೆ. ಯಾನ್ ಮಡಿತೊಂದೇ ಬತ್ತೆ. ಪಂಡಿಲೆಕ್ಕ ಪೆರ್ಮರಿ ಅತ್ತ್, ಮೀನ್. ಮೀನ್ದ ಹೊರ್ತನೇ ಹೊರ್ತ.

ಭದ್ರಂ ಶುಭಂ ಮಂಗಳಂ

ಕವಿ

ಬರೆವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಆಸೆಡ್
ಅಜತೊಂದು ಕುಲ್ಯೆ
ಸಾರತೊಂಜಿ ಎಸಲ್‌ನ್
ಕಡೆಕಾಂಡಲ ಬರೆಯಿ ತೃಪ್ತಿ
ಕಬಿತೆ ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆನ್
ಕುಸಿಟ್ ಊರ್ದಂಚಿ
ರಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್
ಕವಿ ಪನ್ಪಿ ಕಲ್ಪನೆದ ಪಕ್ಕಿ

ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು

ಎನ್.ಪಿ.ಶೆಟ್ಟಿ

ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು
ತುಳುತ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಜೋಕುಲು
ತುಳುನು ಪಾತೆರು ತುಳುವೆ ಮಾತೆರ್
ತುಳುತ ಬಣ್ಣೊದ ಸೋಕುಲು

ತೋಜು ಬೊಲ್ಪುಡು ಬೀಜು ಗಾಳಿಡ್
ಊಜಿ ಬರ್ಪುಂಡು ತುಳು ತುಳು
ನಡಪು ಭೂಮಿಡ್ ಪರಪು ನೀರ್‌ಡ್
ತುಳುತ ಪಾತೆರ ಜುಳುಜುಳು

ತಳೊನು ನಿಲೆವೆರೆ ತೀರೊ ಬಿಂಕೊದ
ತುಳುವ ಜನ ಇನಿ ಜತ್ತಿನ
ಕಳೊತ ಬೀರೊಡು ಏರಿ ನೆತ್ತರ
ಸುಲೆಕ ಸುಗಿಪರೆ ಇತ್ತಿನ

ಉರು ಬುಡಿಯೆರ್ ದೂರ ನಿಲೆಯೆರ್
ಬಡವು ಬಾಜೆಲ್ ಗಾಕುಲು
ಊರ ಅಪ್ಪೆನ ರುಣೊತ ತುಪ್ಪೆನ್
ನೆನೆತ್ ತುಂಬುನ ಜೋಕುಲು

ಅಕ್ಕ ಅಣ್ಣಾ ಪಂದ್ ಲೆತ್ತೆರ್
ತುಳುತ ಸಬ್ದೊನು ಕೇಂಡ್‌ದ್
ಬೇನೆ ಬೆಸರ್‌ನ್ ಪಟ್‌ದ್ ತೆಲಿತೆರ್
ತುಳುತ ಪಿರ್ತಿನ್ ಉಂಡುಂದು

ಪಜಿರ್ ಮೇಪಿನ ಪೆತ್ತ ಕಂಜಿದ
ಅರೆದು ಶಬ್ದೊದ ಬಂಜಿಡ್
ಪೇರ್, ಕಂಡೊದ ಕೆಯಿತ ಕೊರಲ್‌ಡ್
ತುಳುತ ಕಮ್ಮೆನ ದಿಂಜಿದ್

ಕಂಡ ದತ್ತ್‌ದ್ ಬಿತ್‌ದ್ ಬುಲೆಸೆಲೆ
ಎರ್ಲೆ ಪಿರವುದ ಒರಲ್‌ಡ್
ಉಂಡು ತಿಂದ್‌ದ್ ಮಂಡೆದೆರ್ಪುನ
ತುಳುವ ಜವಣೆರ್ ಬಿರೆಲ್‌ಡ್

ನೇಜಿ ನಡ್ಪಿನ ಪೊರ್ಲು ಪೊಣ್ಣುಲೆ
ಮೋನೆಡರ್ಲುನ ತೆಲಿಕೆಡ್
ಕಾಜಿ ಕಣಕಣ ಪನ್ಪಿ ಪಾಡ್ದನ
ತುಳುತ ಸಂತೊಸು ನಲಿಕೆಡ್

ನೀರ್ ಒಯಿಪುನ ಪಣೆತ ಬೆಮ್ಮರ
ಕೀರಿ ಸಬುದೊನು ಕೇಂಡರ
ಮಗತ್ ಮಗುರುನ ನೀರ ಧಾರೆಗ್
ಸಾರ ಕಡೆಗುರಿ ಲಾಗ್ಯರ

ದುನ್ನ ಡುಜ್ಜೆರ್ ಪತ್‌ದ್ ಮೆದುಪುನ
ಒಂಜೆ ಗೇನದ ತಾಳೊಗು
ಅಬೆತ್ ಅರಿನೊರ ಪುಡೆಪು ತಡ್ಪೆದ
ತೌಡು ಪೌಡರ್ ಮೋನೆಗ್

ತುಳುತ ಪಾತೆರೊಗೇತ್ ಐಸ್‌ರ
ನುಡಿವು ದೈವೊಲೆ ಮದಿಪುಡು
ಬೊಟ್ಟಿ ತೆಂಬರೆ ರಾಗ ತುಂಬರೆ
ಕೋಲ ತಂಬಿಲ ಕೊಡಿಪುಡು

ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು ತುಳುವೆರೆಂಕುಲು
ತುಳುತ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಜೋಕುಲು
ತುಳುನು ಪಾತೆರು ತುಳುವೆ ಮಾತೆರ್
ತುಳುತ ಬಣ್ಣೊದ ಸೋಕುಲು

ಕಥೆ

ಪುತ್ತೂರ್ದ ಮುತ್ತು

✍ ಮುಹಮ್ಮದ್ ಕುಳಾಯಿ

"ಓ... ಕಾ ಕಾ.... ಕೂಲಿ ಬೋಡೇ..... ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್‌ಗತ್ತಾ, ಯಾನ್ ಬರ್ಪೆ......" ನಿಲಿಕ್ಕೆ ಇತ್ತಿನ ಸಾಮಾನ್‌ದ ಗೋಣಿಗ್ ಕೈಕೊರ್ನಗ ಅದ್ದುಕಾಕಾ ಆ ಎಲ್ಯ ಹುಡುಗನೇ ಕಣ್ಣ್ ಬುಲಾದ್ ತೂಯೆರ್. ಸುಮಾರ್ 4 ಫೀಟ್ ಉದ್ದದ, ಎಣ್ಣೆ ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣದ ಹುಡುಗೆ ತೂಯೆರೆ ಲಕ್ಷಣ ಇತ್ತೆ.

"ನನಲಾ ನೆಲಡ್ದ್ ಲಕ್‌ದಿಜ ಮಾರಾಯ ಈ, ಈ ಗೋಣಿ ದುನ್ನ ಏತುಂಡು ಗೊತ್ತುಂಡಾ ನಿಕ್ಕ್? ನೆಟ್ಟ್ 30 ಕಿಲೊ ಸಾಮಾನ್ ಉಂಡು. ಇಂದೆನ್ ಈ ತುಂಬುಂಡ ಪಡ್ಚ ಆವಾ...." ಪಂದ್ ಅದ್ದುಕಾಕಾ ತೆಲಿತೊಂದಿತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೇ ಆಯೆ ಗೋಣಿನ್ ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಪುಗೆಲ್ದ್ ದೀದ್ 'ಪೋಯಿಕಾಕಾ' ಪನ್ನಗ ಅದ್ದುಕಾಕಾ ಸೋಜಿಗಡ್ ಆಯೆನ ಪಿರವುಡೇ ನಡತೇರ್.

ಬ್ಯಾತೆ ಕೂಲಿದಕ್ಲೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಆಯೆಗ್ 50 ಪೈಸೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊರಿನ ಅದ್ದುಕಾಕಾ 'ಅಂದ ಮಗ ನಿನ್ನ ಪುದರೆಂಚಿನ?' ಕೇಂಡೇರ್.

'ಇಬ್ರಾಯಿ' ಪಂಡೆ ಆಯೆ.

'ನಿನ್ನ ಊರೋಲ್?'

'ಪುತ್ತೂರು' ಪಂಡ್‌ದ್ ದುಡ್ಡುನು ಕಿಸೆಕ್ ಪಾಡೊಂದು 'ಯಾನ್ ಬರ್ಪೆ ಕಾಕಾ' ಪನೊಂದು ಪಿದಾಡಿನಾಯೆನ್ 'ಇಂದ ಮಗ ಇಂಚಿ ಬಲ' ಪಂದ್ ಲೆತ್ತೆರ್ ಅದ್ದುಕಾಕಾ. 'ಅಂದ ಮಗ ಈ ಎನ್ನೊಟ್ಟುಗು ಬರ್ಪನಾ? ಎನ್ನ ಓಟೆಲ್‌ಡ್ ಕೆಲಸಗು ಉಂತುವನಾ? ನಿನ್ನ ಖರ್ಚಿ ಪೂರಾ ತೂದು ದಿನೊಕು 10ರೂಪಾಯಿ ಕೊರ್ಪೆ' ಪಂಡೇರ್.

ಆಯೆ ಒರ ಆರೆನ್ ತರೆಡ್ದ್ ಪತ್ತ್ ಕಾರ್ ಮುಟ್ಟ ತೂಯೆ. ಅಡೆ ಮುಟ್ಟ ಆಯೆ ಆರೆನ್ ಸರೀ ತೂದಿತ್ತ್‌ಜ್ಜೆ. ಗೋದಿ ಬಣ್ಣದ ಮಲ್ಲ ಜೀವ. ಮೋನೆ ನಿಲಿಕೆ ಪುದೆಲ್ ಲೆಕಂತಿ ಗಡ್ಡ. ತರೆಟ್ ಬೊಲ್ದು ಟೊಪ್ಪಿ, ಇಡೀ ಕೈತ ಬೊಲ್ದು ಅಂಗಿ, ಬೊಲ್ದು ಲುಂಗಿ.

ಎಂಚಿನ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಂದುಲ್ಲಾ, ಸಂಬಳ ಕಮ್ಮಿಯಾಂಡ್‌ಂದಾ? ಸರಿ ಒಂಜಿ 6 ತಿಂಗಳ್ ಕರೀ ಬೊಕ್ಕ ದಿನಕ್ 2 ರೂಪಾಯಿದ ಲೆಕ್ಕ ಜಾಸ್ತಿ ಮಲ್ಪುವೆ... ಒಪ್ಪಿಗೆನಾ?

'ಸರಿ ಕಾಕಾ ಪೋಯಿ.....' ಪಂಡಿನ ಆಯೆ ಆ ಕ್ಷಣನೇ ಆರೆನ ಪಿರಾವುಡು ಬತ್ತಿತ್ತೆ.

ಆನಿ ಬದ್ರಿಯಾ ಹೋಟೆಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ಗಿರಾಕಿಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ ಪೂರಾ ಇಬ್ರಾಯಿನನೇ ವಿಷಯ. ನಿನ್ನ ಪುದರೆಂಚಿನ ಮಾರಾಯ.... ನಿನ್ನ ಊರೊಲು.... ಕಪ್ಪಾಂಡಲಾ ತೂಯೆರೆ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಲ್ಲೆ.... ಓಲು ತಿಕ್ಕಿಯೆ ಕಾಕಾ ಇಂಬೆ ಈರೆಗ್....ಬಾರೀ ಚುರುಕುಲ್ಲೆ.... ಇಂಚ.

ಆಂಡ ಇಬ್ರಾಯಿ ನೆಕ್ಕ್‌ಯಿಕ್‌ಲಾ ಕೆಬಿ ಕೊರಿನಾಯೆನೇ ಅತ್ತ್.

ಬದ್ರಿಯಾ ಓಟೆಲ್ 2 ಮಾಡ್‌ದ ಓಡುದ ಎಲ್ಲಿಯ ಕಟ್ಟೊಣ. ಅವು ಹೈವೆದ ಬರಿಟೇ ಇತ್ತಿನೇಡ್ದಾತ್ರ ಅಡೆಗ್ ಬರ್ಪಿನ ಗಿರಾಕಿಲೆಡ್ ಲಾರಿ ಡ್ರೈವರ್‌ನಕುಲೇ ಜಾಸ್ತಿ. ದೂರದೂರಲೆಗ್ ಸರಕ್ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಪೋಪಿನ, ಬರ್ಪಿನ ಲಾರಿಲು ಮದ್ಯೆನ ಬೊಕ್ಕ ರಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಡು ಓಟೆಲ್‌ದ ಎದುರುಡು ಸಾಲ್‌ಕಟ್‌ದ್ ಉಂತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಕ್ಲೆ ಬಾಯಿ ತಕ್ಕ ರಿತಿ ರಿತಿಯಾದ್, ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ಬಳಸುನೇ ಅದ್ದುಕಾಕಾನ ಬೇರದ ಗುಟ್ಟು.

ಓಟೆಲ್‌ಗ್ ತಾಗ್‌ದೇ ಉಪ್ಪುನ ಪಿರವುದ ಒಂಜಿ ಕೋಣೆನೇ ಅದ್ದುಕಾಕಾನ ಇಲ್ಲ್. ಇಲ್ಲಡ್ ಆರೆನ ಬುಡೆದಿ ಐಸಮ್ಮ, 5 ವರ್ಷದ ಮಗಳ್ ತಾಹಿರ, 2 ವರ್ಷದ ಪುರುಬಾಲೆ ಹಮೀದ್ ಬುಡುಂಡ ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ.

ಇಬ್ರಾಯಿ ಆ ಓಟೆಲ್‌ಗ್ ಕೆಲಸಗ್ ಬತ್ತಿನಪಗ ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಬಾರಿ ಕುಸಿ ಪಡಿನಾರ್ ಪಂಡ ಐಸಮ್ಮ. ಅರೆಗ್ ಇಲ್ಲದ, ಜೋಕುಲೆನ ಕೆಲಸದೊಟ್ಟುಗು ಓಟೆಲ್ದ ಕೆಲಸಲಾ ಮಲ್ಪೊಡಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತನ್ನ ಸಂಸಾರದ ಬಂಜಿದ ಪಡಿಕಾದ್ ತನ್ನ ಕಂಡನಿಗ್ ಸಾಯ ಮಲ್ಪುನು ಆರೆಗ್ ಅನಿವಾರ್ಯ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕತ್ತಲೆ ಆನಗನೇ ಆರೆನ ಜೀವ ಸೊಂದು ಸೊಂದುದು ಸುಣ್ಣ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಬ್ರಾಯಿ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ ದುನ್ನವಂತೆ ಕಮ್ಮಿಯಾಂಡ್. ಆರ್ ವಾ ಕೆಲಸಗು ಕೈ ಪಾಡ್‌ಂಡಲಾ ಆಯೆ ಅಪಗನೇ ಪಾರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ 'ಉಮ್ಮ, ಈರ್ ದಾಯೆ ಇಂದೆನ್ ಪೂರಾ ಮಲ್ಪುನು. ಉಮ್ಮ ಮಲ್ಪುನೂಂದಾಂಡಾ ಬೊಕ ಯಾನ್ ದಾಯೆ ಮೂಲು' ಪನೊಂದು ಆರೆನ್ ವಾ ಕೆಲಸಲಾ ಮಲ್ಪಂದಿಲೆಕ್ಕ ತಡೆವೊಂದಿತ್ತೆ.

ಐಸಮ್ಮಗ್‌ಲಾ ಆಯೆನ ಮಿತ್ತ್ ಬಾರೀ ಮೋಕೆ. ಆರ್ ಒಂಜಿ ದಿನಲಾ ಆಯೆನ್ ಕೆಲಸದಾಯ ಲೆಕ್ಕ ತೂಯಿನಾರತ್ತ್. ಆರ್ ಒರೊರ ಆಯೆಡನೇ ಪನಿಯರೆ ಉಂಡು 'ಎಂಕ್ 2 ಜೋಕುಲು ಅತ್ತ್ ಮಗ, 3 ಜೋಕುಲು, ಈಲಾ ಎನ್ನ ಮಗೆನೇ' ಪಂದ್.

ಆಯೆನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಕೆಲಸದ ಮಿತ್ತ್ ಉಪ್ಪುನ ನಿಷ್ಠೆ, ಕೈಚಳಕ, ಸಮಯಪ್ರಜ್ಞೆ, ಪಾತೆರ ಗಿರಾಕಿಲೆಗ್‌ಲಾ ಬಾರೀ ಕುಸಿಯಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಯೆ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಓಟೆಲ್‌ದ ಬ್ಯಾರಲಾ ಜಾಸ್ತಿ ಆಯೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಅದ್ದುಕಾಕಾ ರಡ್ಡೇ ತಿಂಗಳುಡು ದಿನಕ್ ರಡ್ಡ್ ರೂಪಾಯಿಲೆಕ್ಕ ಆಯೆನ ಸಂಬಳನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಲ್ತೇರ್. ಅಯಿತೊಟ್ಟುಗು ಗಿರಾಕಿಲೆನ 'ಟಿಪ್ಸ್'ಲಾ ತಿಕ್ಕೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ರಾತ್ರ ಜೆಪ್ಪೆರೆ ಪೋಪಿನೆಡ್ದ್ ದುಂಬು ಆಯೆ ತನ್ನ ಸಂಪಾದನೆನ್ ಪೂರಾ ಐಸಮ್ಮನ ಕೈಟ್ ದೀದ್ 'ಉಮ್ಮಾ... ಎಂಕ್ ಇತ್ತೆ ಬಂಜಿಗ್ ತಿನಿಯರೆಲಾ ಉಂಡು, ಪಾಡೆರೆ ಅಂಗಿ ಕುಂಟುಲಾ ಉಂಡು, ಬೊಕ್ಕ ದಾಯೆ ಈ ದುಡ್ಡು. ಯಿಂದು ಈರೆನ ಕೈಟ್ ಉಪ್ಪಡ್, ಯಾನ್ ಬೋಡಾಯಿನಪಗ ಕೇನುವೆ, ಈರ್ ದೆತ್ ದೀಲೆ' ಪನೊಂದು ಕಾಸ್‌ನ್ ಪೂರಾ ಆರೆನ ಕೈಟ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆ. ಆರ್ ಅವೆನ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ದೆತ್ತ್ ದೀವೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಒಂಜಿ ಕಾಂಡೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಅದ್ದುಕಾಕಾ ತಿಗಲೆ ಬೇನೆ ಪಂದ್ ಓಟೆಲ್‌ದ ಬೆಂಚಿದ ಮಿತ್ತ್ ಕುಲ್ಲಿನಾರ್ 'ಟಮ್ಮಂ'ದ್ ಮಗ್‌ರಿಯೆರ್. ಇಬ್ರಾಯಿ ಡಾಕ್ಟರೆನ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಬರ್ಪಿನೆತ್ತ

ಉಲಾಯಿ ಆರೆನ ಪ್ರಾಣ ಪೋದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಐಸಮ್ಮನ ಅರಬಾಯಿಗ್ ಇಡೀ ಊರೇ ಪಾರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇಬ್ರಾಯಿಗೇ ಎಂಚಿನ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂದೇ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಬೆಪ್ಪೆಮೂಪೆ ಲೆಕ್ಕ ಕನನೀರ್ ಪಾಡೊಂದುಪ್ಪುನಗ ತರೆ ಪಕ್ಕ ಪೋದು ಕುಲ್ಲೊಂಡೆ. ಊರ್ದ ಒಂಜಿರುವೆರ್ ಹಿರಿಯಕುಲು ಆಯೆನ್ ಪಿದಾಯಿ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಸಮಾದಾನ ಮಲ್ತೆರ್. 'ಈಲಾ ಇಂಚ ಕನನೀರ್ ದೆತೊಂದು ಕುಲ್ಲುಂಡ ಆಪುಂಡ ಮಾರಾಯ? ನನತ ಕೆಲಸ ಆವೊಡತ್ತಾ ? ತುಲ, ಆರೆನ ಕುಟುಂಬದಕ್ಲು, ಬಂದುಲು ಏರೇರ್ ಓಲೋಲು ಪೂರಾ ಉಲ್ಲೇರ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಸುದ್ದಿ ಮುಟ್ಟಾವೊಡು. ಇಂದೆನ್ ಈ ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಏರ್ ಮಲ್ಪುನು?'

ಆಯೆ ಕನ್ಣ್ ಮೂಂಕು ಒರೆಸೊಂದು 'ಯಂಕ್ ದಾಲ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಕಾಕಾ ಇನಿಮುಟ್ಟ ಅರೆನ ಒಂಜೇ ಒಂಜಿ ಕುಟುಂಬದಕ್ಲಾವಡ್, ಸಂಬಂದಿಕೆರಾವಡ್ ಈ ಇಲ್ಲಡೆ ಬಯಿದಿನ ಯಾನ್ ತೂತುಜಿ. ಆರೆಗೊಂಜಿ ಕಾಕಾಜಿ ಬಯಿದಿನಲಾ ಯಂಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಈ ವಿಷಯೊನು ಆರ್ ಯಂಕ್ ಪಂತಿನ್ನಾ ಇಜ್ಜಿ' ಪಂಡೆ.

'ತುಲಾ ಈ ಪೋದು ಐಸಮ್ಮಡ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಕೇನ್. ಬೊಕ್ಕ ಎಂಕುಲು ಏರೆಗ್ಲಾ ಪಂತ್‌ಜೀಂದ್ ಆಪಿನ ಬೊಡ್ಚಿ' ಪಂಡೇರ್.

ಆಯೆ ಕಾರೊಯ್ತೊಂದು ಉಲಾಯಿ ಪೋಯೆ. ಐಸಮ್ಮ ಮತಿದಾಂತಿಲೆಕ್ಕ ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಿದ್ ಜೆತ್ತ್‌ದಿತ್ತೇರ್. ಆರೆನ ಸುತ್ತ ಒಂಜಿ ಪತ್ತಿರುವ ಪೊಂಜೊವೊಲು ಸೇರ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಆಯೆ ಅರೆನ ತರೆ ಪಕ್ಕ ಕುಲುದು ಆರೆನ ಮೋನೆದ ಕೈತಲ್ ಮೋನೆ ದೀದ್ 'ಉಮ್ಮಾ... ' ಪಂದ್ ಲೆತ್ತೆ.

ಉಮ್ಮ ಮನಿತಿಜ್ಜೇರ್. ಕುಡೊರ ಅರೆನ ಕೆಬಿತ ಕೈತಲ್ ಮೋನೆ ದೀದ್ 'ಉಮ್ಮಾ...' ಪಂಡೆ.

ಇಜ್ಜಿ... ಉಮ್ಮನ ಜವಾಬ್ ಇಜ್ಜಿ.... ಬದಲ್‌ಗ್ ಆರೆ ಕನ್ಣ್‌ಡ್ ದಾರೆ ನೀರ್ ಲೆಕ್ಕ ಕನನೀರ್ ಜಪ್ಪರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಆಯೆಗ್ ದುಃಖ ತಡೆಯೆರೆ ಆಯಿಜಿ. 'ಉಮ್ಮಾ....'ಂದ್ ಬುಲಿತೊಂದು ಆರೆನ ತರೆನ್ ಗೋರು ಪತೊಂಡೆ... ಆಯೆ ಬುಲಿಪುನೆನ್ ತೂಯಿನ ಐಸಮ್ಮನ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲುಲಾ ಆಯೆನ್ ಅರಾದ್ ಪತ್‌ದ್ ಬುಲಿಪೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಪೊಂಜೊವು ಪೂರಾ ಅಕ್ಲೆನ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೆರ್. ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲೆನ್‌ಲಾ ತಿಗಲೆಗ್ ಒತ್ತು ಪತೊಂದಿನ ಆಯೆ ಕುಡೊರ ಉಮ್ಮನ ಮೋನೆ ತೂಯೆ. ಉಮ್ಮ ಕನ್ಣ್ ಬುಲಾಯಿಜೇರ್.... ಬೊಕ್ಕ ಆಯೆಗ್ ಅವುಲು ಉಂತರೆ ಆವಂದೆ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತೆ.

ಊರ್ದಕುಲು ಪೂರಾ ಸೇರ್ದ್ ಪಲ್ಲಿದ ಪಿರವುಡು ಅದ್ದುಕಾಕಾನ ಪುನನು ಮನ್ಣ್ ಮಲ್ತ್ ಬತ್ತೇರ್.

ಅದ್ದುಕಾಕಾ ತೀರ್ದ್ ವಾರ ಕರಿಂಡಲಾ ಬದ್ರಿಯಾ ಓಟೆಲ್ ಓಪನ್ ಆಯಿಜಿ.

ಇಬ್ರಾಯಿ ಇತ್ತೆ ತಾನೇ ಗಂಜಿ ಬೆಯಿಪಾದ್ ಐಸಮ್ಮ್‌ಗ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆ. ಆರ್ ಪರಿಜೇರ್‌ಂದಾಂಡ 'ಉಮ್ಮ... ಉಮ್ಮಗಾದ್ ಅತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಈ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದಾಂಡಲಾ ಈ ಗಂಜಿನ್ ಪರೊಡು, ಈ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಉಮ್ಮ ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಏರುಲ್ಲೇರ್.... ಪರ್ಲೆ.. ಒಂಚೂರು

ಗಂಜಿ ಪರ್ಲೆ' ಪಂದ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಉನ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತೆ. ಇತ್ತೆ ಒಂಜಿ ರಡ್ಡ್ ದಿನೊಡ್ತಿಂಚಿ ಆರ್ ಒಂಚೂರು ಕನ್ನ್ ಬುಲಾವೊಂದಿತ್ತೇರ್.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಆಯೆ ಉಮ್ಮಾಗು ಗಂಜಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿ ಲೆಕ್ಕನೇ ಕೇಂಡೆ 'ಉಮ್ಮಾ... ಕಾಕಾ ತೀರಿನಪಗ ನಿಕ್ಲೆ ಬಂದುಲೂಂದು ಪಂದ್ ಏರ್ಲಾ ಬಯಿಚ್ಚೇರ್. ಏರೇರೆಗ್ ಮಾತಾ ತೆರಿಪಾವೊಡು ಪಂದ್ ಎಂಕ್‌ಲಾ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ. ಇತ್ತೆ ವಾರ ಕರಿಂಡ್ ನನಲಾ ಓಟೆಲ್‌ದ ಬಾಕಿಲ್ ದೆತ್‌ಜಿಡ ಎಂಕ್ಲೆ ಗಿರಾಕಿ ಪೂರಾ ಓಲೋಲು ಪೋಪ. ಉಮ್ಮನ ಬಂದುಲೆನ್ ಏರೆನಾಂಡಲಾ ತರ್ಪುಡಾದ್ ಓಟೆಲ್ ಬಾಕಿಲ್ ದೆಪ್ಪೊಡು. ಇಜಿಂದಾಂಡ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಜೀವ ಮಲ್ಪುನನೇ ಕಷ್ಟ ಆದ್ ಪೋವು.

ಅಂದ್ ಮಗಾ, ಎಂಕ್‌ಲಾ ಕುಟುಂಬ, ಬಂದುಲು ಪಂದ್ ಉಲ್ಲೇರ್. ಅಣ್ಣೆ ಉಲ್ಲೆ, ಅಕ್ಕ ಉಲ್ಲಾಲ್, ಮಾತೆರ್ಲಾ ಉಲ್ಲೇರ್. ಅಕುಲು ಪೂರಾ ಇತ್ತ್‌ದ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಸೈತಿಲೆಕ್ಕ. ಅಕ್ಲೆಗ್ ಪೂರಾ ನಿನ್ನ ಕಾಕೊನು ತೂಂಡ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಜಿ. ಅಕ್ಲೆ ಉಪದ್ರನ್ ತಡೆಯೊನೆರೆ ಆವಂದೆ ನಿನ್ನ ಕಾಕಾ ಆ ಊರೇ ಬೊಡ್ಚಿ, ಒಂಜಿ ಪೊರ್ತುದ ಗಂಜಿ ಉನುಂಡಲಾ ಯಾವು, ಓಲಾಂಡಲಾ ನೆಮ್ಮದಿಡ್ ಬದ್‌ಕ್‌ಗಾ ಪಂದ್ , ದಿಂಜಿ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಯಿನ ಯನನ್ ತುತ್ತು ಕುಂಟುಡೇ ಪಿದಡ್ಪಾವೊಂದು ಬತ್ತೇರ್. ಇತ್ತೆ ಆರೇ ಪೋಯೇರ್ ತುಲಾ... ನನ ಎಂಕ್ ಏರುಲ್ಲೇರ್... ನನ ಎಂಕ್ ಏರುಲ್ಲೇರ್ ಪನ್ ಮಗಾ... ಐಸಮ್ಮ ಕರಿನ ದಿನಕುಲೆನ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ಕನನೀರ್ ದೆತ್ತೆರ್.

'ಉಮ್ಮ ಬುಲಿಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ.... ಎನ್ನ ಉಮ್ಮ ದಾಯೆಗ್ ಬುಲಿಪುನು... ಉಮ್ಮ ಧೈರ್ಯದೆತೊನೊಡುಯ.... ಉಮ್ಮಗ್ ಯಾನ್ ಇಜ್ಜೆನಾ... ಉಮ್ಮನ ಬಂಜಿಡ್ದ್ ಬಯಿಜ್ಜಿ ಆತೇ.... ಈ ಇಬ್ರಾಯಿಲಾ ಉಮ್ಮನ ಮಗೆನೇ ಅತ್ತಾ... ಉಮ್ಮಾ ಧೈರ್ಯ ಮಲ್ತೊನುಲೆ.....' ಆಯೆ ಉಮ್ಮನ್ ಸಮಾಧಾನ ಮಲ್ತೆ.

ಉಮ್ಮಡ ಯಾನ್ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಕೇನುವೆ. ಉಮ್ಮನ ಇಷ್ಟ ಪನೊಡು. ಉಮ್ಮಾ... ಎಲ್ಲೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಓಟೆಲ್‌ನ್ ಯಾನೇ ನಡಪಾವೆ. ಉಮ್ಮ ಯಂಕ್ ಒಂಜಿ ಪೈಸ ಸಂಬಳ ಕೊರೊಡ್ಚಿ. ಉಮ್ಮನ್‌ಲಾ, ಉಮ್ಮನ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲೆನ್‌ಲಾ ಯಾನ್ ಸಾಂಕುವೆ. ಉಂದು ಉಮ್ಮಗ್ ಇಷ್ಟನಾ ಪನ್ಲೆ.

ನಿನ್ನಿಷ್ಟ ಮಗಾ, ಯಂಕ್ ಈ ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ಏರುಲ್ಲೇರ್ ಪನ್? ಎಂಚಲಾ ಈ ಬಂಜಿ ಬಂಜಿ ದಿಂಜೊಡತ್ತಾ.

ಉಮ್ಮಾ... ಗಲ್ಲೆಡ್ ಕಾಸ್ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ವಂತೆ ಇತ್ತಿನ ಪೂರಾ ಮುರಾನಿ ಖರ್ಚಾಂಡ್. ಎಲ್ಲೆ ಓಟೆಲ್ ಬಾಕಿಲ್ ದೆಪ್ಪೊಡೂಂದಾಂಡ ದುಡ್ಡು ಬೋಡು. ಯಾನ್ ದಿನಾಲ ದೆತ್ತ್ ದೀಯೆರೆ ಕೊರೋಂದಿತ್ತಿನ ಕಾಸ್‌ಂಡತ್ತೆ ಅವೆನ್ ಈರ್ ಇತ್ತೆ ಯಂಕ್ ಕೊರೊಡು. ಎಲ್ಲೆ ಕಾಂಡೆ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ಗ್ ಪೋವೊಡು.

ಉಮ್ಮ ತಾನ್ ಜಾಗ್ರತೆಡ್ ದೆತ್ತ್ ದೀದಿತ್ತಿನ ಆಯೆನ ಕಾಸ್‌ದ ಗಂಟ್‌ನ್ ಕಂತ್‌ದ್ ಆಯೆಡ ಕೊರಿಯೆರ್. ಆಯೆ ಅವೆನ್ ಗೆಂತ್ ತೂಯೆ. ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸೆದ ಬೆಂತಿನ ಕಾಸ್ ಪೂರ್ತಿ

ಆಯಿಟಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎನ್ನ ಪೆದ್ದಿ ಅಪ್ಪೆನಂತೂ ಯಂಕ್ ತೂತಿನ ನೆಂಪು ಇಜ್ಜಿ. ಈ ಉಮ್ಮನಾಂಡಲಾ ಪೊರ್ಲುಡು ತೂವೊಡು, ಸುಖ-ಸಂತೋಸೊಡು ತಾಂಕೊಡು, ಕಡೇ ಮುಟ್ಟ ಈ ಉಮ್ಮನ ಸೇವೆ ಮಲ್ಪೊಡು ಪಂದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತೊಂಡೆ.

ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಬದ್ರಿಯಾ ಓಟೆಲ್ ಓಪನಾಂಡ್.

ಇಂದು ಪೂರಾ ನಡತ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ 10 ವರ್ಸ ಕರಿದ್‌ಂಡ್. ಇಬ್ರಾಯಿ ಇತ್ತೆ 22-23ತ್ತ ಜವಾನಿಯೆ. ತಾನ್ ಕಷ್ಟ ಬತ್‌ದ್, ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬದ್ರಿಯಾ ಓಟೆಲ್‌ನ್ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆ. ಒಡುದ ಕಟ್ಟೊನನ್ ದರ್ತ್‌ದ್ ಟಾರಸಿ ಪಾಡಾದೆ. ಓಟೆಲ್‌ಡ್ 10 ಜನನ್ ಕೆಲಸೊಗು ದೀತೆ. ಓಟೆಲ್‌ದ ಪುದರ್ ಇತ್ತೆ ಊರುದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗ್‌ಲಾ ಪಸರ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಬ್ಯಾರಲಾ ಬಾರೀ ಜೋರುಡು ನಡತೊಂದುಂಡು. ಓಟೆಲ್‌ದ ಪಿರಾವುಡೇ ಉಮ್ಮಗ್‌ಲಾ, ಉಮ್ಮನ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಸೋಕುದ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟಾದ್ ಕೊರ್ತೆ.

ಪ್ರತಿ ದಿನತ ಬ್ಯಾರಡ್ ಆಯೆ ಇಂದು ಎನ್ನ ಸಂಬಳ ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ನಯಾ ಪೈಸೆ ದೆತ್ತ್‌ದಿನಾಯೆ ಅತ್ತ್. ಖರ್ಚಿ ಮಲ್ತಿನಾಯೆಲಾ ಅತ್ತ್. ರಾತ್ರೆ ಆನಗ ಮಾತೆನ್ಲಾ ಉಮ್ಮನ ಕೈಟ್ ಕಂತ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆ. ಕೈನಿಲಿಕೆ ಕಾಸ್, ಪೊರ್ಲುದ ಇಲ್ಲ್, ತಿನಿಯರ್, ತುತ್ತರೆ ಬೋಡ್ತಿನಾತ್ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಸುಖತ ಜೀವನ ಅನುಭವಿಸೊಂದಿತ್ತಿನ ಐಸಮ್ಮ ಇತ್ತೆ ದುಂಬುದೇನ್ ಪೂರಾ ಮದೆತ್‌ದಿತ್ತೆರ್.

ಐಸಮ್ಮನ ಮಗಳ್ ತಾಹಿರಾ ಇತ್ತೆ 18 ವರ್ಸದ ಪೊರ್ಲಕಂಟ್‌ದ ಪೊನ್ನು. ಆಲ್ 7ನೇ ಕ್ಲಾಸ್ ಪಾಸಾಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಐಸಮ್ಮ ಪಂಡೇರ್ 'ನನ ಕಲ್ತಿನ ಯಾವು ಮಗಾ, ನಿಕ್ಕತ್ತೆ ಓದೆರೆ, ಬರೆಯೆರೆ ಬರ್ಪುಂಡತ್ತಾ, ನನ ಕಲ್ತ್‌ದ್ ದಾದಾ ಆಯೆರೆ ಉಂಡು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾಲೆ ಬುಡ್ಪಾವುನೆಟ್ಟಿತ್ತೆರ್, ಆಂಡ ಇಬ್ರಾಯಿ ಆರೆನ್ ತಡೆತ್‌ದ್ ಪಂಡೆ ' ಉಮ್ಮಗು ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಎಂಕ್ಲೆ ಪೊನ್ನು ಜೋಕುಲು ದಿಂಜ ಕಲ್ಪೊಡಮ್ಮಾ, ಒಂಜಿ ಪೊನ್ನು ಕಲ್ತ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಸಾಲೆ ಕುಲಾಯಿಲೆಕ್ಕ. ಆಯಿಡ್ದಾತ್ರ ಎಂಕ್ಲೆ ಇಲ್ಲಗ್, ಕುಟುಂಬಗ್, ಊರುಗ್, ದೇಸಗು ದಿಂಜ ಲಾಭ ಉಂಡು ಉಮ್ಮಾ.... ಆಲ್ ಕಲ್ಪಡ್...' ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಮ್ಮನ್ ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಲೆನ್ ಸಾಲೆಗ್ ಕಡಪುಡೊಂದಿತ್ತೆ. ಕರಿನ ವರ್ಸ ಆಲ್ SSLC ಪಾಸಾಯಿನಪಗ 'ಆಲ್‌ದಾಲ ಎಲ್ಯ ಬಾಲೆ ಅತ್ತ್, ಮಲ್ಲ ಪೊನ್ನು, ನನ ಬೊಡ್ಚೇ ಬೊಡ್ಚಿ' ಪಂದ್ ಐಸಮ್ಮ ಹಟ ಮಲ್ಪುನಗ ಆಯೆ ಮನಸ್ ದಾಂತಿ ಮನಸ್‌ಡ್ ಒಪ್ಪೊಡೇ ಆಂಡ್. ಆರೆನ ಮಗೆ ಹಮೀದ್ ಇತ್ತೆ 9ನೇ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಓದೋಂದಿತ್ತೆ.

ಆನಿ ಪೆರ್ನಾಲ್. ತಾಹಿರಾ ಪುಲ್ಯಕೊಲೊಗು ಲಕ್ಕ್‌ದ್, ತರೆಕ್ ಮೀದ್, ಪೊಸ ಸೀರೆ ತುತುದು ತನ್ನಾತೆ ಎತ್ತರದ ಕನ್ನಡಿದ ಎದುರುಡು ಉಂತುದು ತರೆ ಕುಜಲ್‌ನ್ ಬುಡ್ಪಾವೊಂದು, ಪೊಸ ಸೀರೆಡ್ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಬೊಲ್ಕಿರ್ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುನ ತನ್ನ ದೇಹದ ಪೊರ್ಲುನು ತೂದು ತೂದು ಕುಸಿ ಪಡೊಂದಿತ್ತಲ್.

ಇಬ್ರಾಯಿ ಮೀದ್ ಪೊಸ ಅಂಗಿ, ಮುಂಡು ತುತೊಂದು ಪಲ್ಲಿಗ್ ಪಿದಾಡಿನಾಯೆ ಹಮೀದ್‌ನ್

ನಾಡೊಂದು ಉಮ್ಮನ ಕೋಣೆಗ್ ಬತ್ತೆ. ಕನ್ನಡಿದೆದುರು ಉಂತುದಿತ್ತಿನ ಪೊರ್ಲ ಕಂಟ್‌ದ ಬೊಂಬೆನ್ ಪಿರಾವುಡುಂತುದು ತೂಯಿನಾಯೆ 'ಏರವು ಪೊಂಜೊವು ಇಂದು? ಏರಾದುಪ್ಪ? ' ಪಂದ್ ಎನ್ನೊಂದುಪ್ಪುನಗನೇ ತಾಹಿರಾ ತನ್ನ ಕುಜಲ್ದ ರಾಶಿ ಬೆರಿಕ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಸೀರೆದ ನೆರಿಗೆನ್ ಸರಿಮಲ್ತೊಂದು ತಿರ್‌ಗ್‌ದುಂತಿಯಾಲ್.

ಇಬ್ರಾಯಿಗ್ ಒರಾನೆ ಮಿಂಚ್ ಆಕಿಲೆಕ ಆಂಡ್. ತಾಹಿರಾ...! ಎಲಾ ಮೋಲೆ! ಯಾನ್ ಏರಾಂದ್ ಎನ್ನ್‌ದಿತ್ತೆ. ತಾನೇ ಕಂತ್ ಕೊರಿನ ಕಪ್ಪು ಪಟ್ಟೆದ ಬೊಲ್ದು ಸೀರೆಡ್ ಶಿಲಾಬಾಲಿಕೆ ಲೆಕ್ಕ ನಾಚಿಕೆಡ್ ಉಂತಿ ಆಲೆನ್ ಕನ್ನ್‌ಡ್ ನುಂಗೊಂದು ' ಉಮ್ಮಾ... ಈರೆನ ಮಗಲೆನ್ ತೂಯರಾ? ' ಪಂದ್ ಉಮ್ಮನ ಕೈತಲ್ ಬತ್ತ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ.

ಉಮ್ಮ ಸುರೂಕು ಸೀರೆ ತುತ್ತಿನ ತನ್ನ ಮಗಲೆನ ಪೊರ್ಲುನು ತೂವೊಂದು ಮೈ ಮದೆತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುದಿತ್ತೆರ್.

ಉಮ್ಮಾ... ತೂಯರಾ ಈರೆನ ಮಗಲೆನ್... ಸೀರೆ ತುತುದು ಎಂಚ ತೋಜುವಾಲ್ ತುಲೆಗೆ...

ಉಮ್ಮ ಮುಗುರು ತೆಲ್ತೆರ್.

ಏತೊಂಜಿ ಮಲ್ಲೆ ಆತೊಲು ಉಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಪೊನ್ನು. ಈ ಸೀರೆ ಆಲೆಗ್ ಬಾರೀ ಒಂಬುಂಡು. ಎಡ್ಡೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜುವಾಲತ್ತೆ ?

ಸೀರೆ ಒಂಬಂದೆ ದಾನೆ, ಆವೆನ್ ಕಂತ್ ಕೊರಿನಾಯೆ ಈಯೇ ಅತ್ತಾ... ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ರಾಜಕುಮಾರಿ....ಇಂದಂಬೆ ಇಂಚಿಬಲ... ಪಂದ್ ಆಯೆನ ರೆಟ್ಟೆ ಪತ್‌ದ್ ಒಯಿತೊಂದು ಪೋದು ಕನ್ನಡಿದ ಎದುರು ಉಂತಯೆರ್ ಉಮ್ಮ... ಮೂಲು ತುಲಂಬೆ.... ಕನ್ನಡಿ ತೂಲ... ಎಂಚ ತೋಜುವ ಈ... ರಾಜಕುಮಾರೆಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಜನಾ... ಮದಿಮಯೆಲೆಕ್ಕ ತೋಜುಜನಾ... ಒಂಜಿ ದಿನಾಂಡಲಾ ಕನ್ನಡಿದ ಎದುರುಡು ಉಂತುದು ನಿನ್ನ ಮೋನೆ ತೂಯೆರೆ ಪುರ್ಸೋತ್ತು ಉಂಡಾ ನಿಕ್ಕ್...?

ಉಮ್ಮನ ಪಾತೆರ ಅರ್ಥ ಆಯೆರೆ ಆಯೆಗ್ ದಿಂಜ ಪೊರ್ತು ಬೋಡಾಯಿಜಿ. ಆಯೆ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ತಾಹಿರಾನ ಮೋನೆ ತೂಯೆ. ಕೆಂಪಾಯಿನ ಆಲೆನ ಮೋನೆನ್ ದಿಂಜ ಪೊರ್ತು ಆಯೆಗ್ ತೂಯೆರ್ ತಿಕ್‌ಜಿ. ಆಲ್ ನಾಚಿಕೆಡ್ ನೀರಾದ್ ಅವುಲುಂತರೆ ಆವಂದೆ ಅಲ್ತ್‌ಡ್ದ್ ಬಲ್ತಿದಿತ್ತಾಲ್.

ಪಲ್ಲಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಇಬ್ರಾಯಿನ ಮನಸ್‌ಡ್ ಇತ್ತೆ ಎಂಚಿನನಾ ಸುಖಿತಾ ಪೊಸ ಅನುಭವ. ಆಯೆನ ಕನ್ನ್ ತಾಹಿರಾಗಾದ್ ಇಲ್ಲ್ ಪೂರಾ ನಾಡೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಲ್ ನಾಚಿಗೆಡ್ ಆಯೆನ ಕನ್ನ್ ತಪ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತಾಲ್. ಆನಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆಲೆನ್ ತೂನಗ, ಆಲೆಡ ಪಾತೆರ್ನಗ ಆಯೆನ ನರನಾಡಿಡ್ ನೆತ್ತೆರ್‌ದೊಟ್ಟುಗು ಸುಖಿತ ಸುದೆನೇ ಒಲುಗೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಬದ್ರಿಯಾ ಒಟೆಲ್‌ದ ಎದುರುಡು ಒಂಜಿ ಕಾರ್ ಬತ್‌ದ್ ಉಂತುಂಡು. ಇಬ್ರಾಯಿ ತೂವೊಂದಿತ್ತ್‌ಲೆಕ್ಕನೇ ಸುಮಾರ್ 60 ವರ್ಸ ಪ್ರಾಯದ ಒಂಜಿ ಆಂಜೊವು, ಬುರ್ಖಾ ಪಾಡ್ದಿನ ಒಂಜಿ ಪೊಂಜೊವು, ಒರಿ ಜವನೆ ಕಾರ್‌ಡ್ದ್ ಜತ್ತಿ ಬತ್ತಿನಕುಲು 'ಐಸು ಉಮ್ಮಾಲ' ಕೇಂಡೇರ್. ಇಬ್ರಾಯಿಗ್ ಮೊಕುಲು ಉಮ್ಮನೇ ಕೇನುನು ಪಂಡ್‌ದ್ ಗೊತ್ತಾಯರೆ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷನೇ

ಬೋಡಾಂಡ್. 'ಉಲ್ಲೆರ್ ಬಲೆ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಇಲ್ಲಡೆಗ್ ಬಲ್ತಿನ ಇಬ್ರಾಯಿ 'ಉಮ್ಮಾ, ಈರೆನ್ ಕೇನೊಂದು ಏರಾ ಬೈದೇರ್' ಪಂಡೆ.

ಐಸಮ್ಮ ಬತ್ತ್ ತೂನಗ ಆರೆನ ಅಣ್ಣೆ, ಅತ್ತಿಗೆ ಬತ್ತಿತ್ತೇರ್. ಅಕ್ಲೆ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ಜವನನ್ ಮಾತ್ರ ಆರೆಗ್ ಗುರ್ತ ಪತ್ತೆರ್ ಆಯಿಜಿ.

ನಿಕ್ಕ್ ಇಂಬೆನ ಗುರ್ತ ಆಯಿಜ ಐಸು? ಇಂಬೆ ಎನ್ನ ಮಗೆ ಸಲೀಂ. ಈ ಇಡೆಗ್ ಬನ್ನಗ ಇಂಬೆ ಪುರು ಬಾಲೆ. ಇತ್ತೆ ದುಬಾಯಿಡುಪ್ಪುನು. ಬತ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ವಾರ ಆಂಡ್ ಆತೇ. ನಿಕ್ಲೆನ್ ಪೂರಾ ಒರ ತೂದು ಪೋಯಿಂದ್ ಬತ್ತಿನಿ.

ಆ ಇಲ್ಲಗ್ ಕರಿನ 15 ವರ್ಸಡು ಸುರುಕೂ ಬತ್ತಿನ ಬಿನ್ನೆರೆನ್ ತೂದು ಸೋಜಿಗದೊಟ್ಟುಗು ಸಂತೋಸ ಪಡಿನಾಯೆ ಇಬ್ರಾಯಿ. ಬಿನ್ನೇರ್ ಆನಿ ಅವುಲೇ ಕುಲ್ಲುವೇರ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತಾಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ಆನಿ ರಾತ್ರೆಗ್ ಗಡದ್‌ದ ತಮ್ಮನ ಮಲ್ತೆ. ಮನದಾನಿ ಕಾಂಡೆ ಅಕುಲು ಪಿದಾಡ್ದ್ ಪೋಯೇರ್.

ಮೂಜಿ ದಿನ ಕರಿಂಡ್. ಒಂಜಿ ಮದ್ಯನಗ್ ಸಲೀಂ ಒರಿಯೇ ಆ ಇಲ್ಲಡ್ ಕುಡ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಯೆ. ಆಯೆ ತಾಹಿರಾನ ಪಿರಪಿರವುಡೇ ಸುತ್ತುನು, ಅಲೆನ ಕೈತಲೇ ಕುಲೊಂದು, ತೆಲ್ತೊಂದು, ಪಾತೆರೊಂದು, ಮೇಲಕಟ್ಟೊಂದು ತೂನಗ ಇಬ್ರಾಯಿನ ಕರ್ಲ್ ಪುಂಟಿಲೆಕ್ಕ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಮ್ಮ ಮಾತೆನ್ಲಾ ತೂದುಲಾ ತೂವಂದಿ ಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪುನ ಆಯೆಗ್ ಬಾರೀ ಬೇಜಾರ್ ಆಂಡ್.

ಮನದಾನಿ ಉಮ್ಮ ಆಯೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ 'ಮಗಾ ಯಾನೊರ ಅಣ್ಣನ ಇಲ್ಲಡೆ ಮುಟ್ಟ ಪೋದು ಬರ್ಪೆ. ಅಣ್ಣೆ ಲೆಪ್ಪು ಕಡಪುಡ್ಡೇರ್. ತಾಹಿರಾನ್ಲಾ, ಹಮೀದ್‌ನ್ಲಾ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋಪೆ. ರಡ್ದ್ ದಿನೊಟು ಪಿರ ಬರ್ಪೆ, ಇಲ್ಲದಲ್ಪ ಜಾಗ್ರತೆ' ಪಂಡೇರ್.

ಆನಿ ಮದ್ಯನಗೇ ಅಕುಲು ಪೂರಾ ಪಿದಾಡ್ದ್ ಉಂತಿಯೇರ್. ತಾಹಿರಾ ಸಲೀಂನ ಮೆಯಿಕ್ ಅಂಟೊಂದೇ ಪೋಪಿನ ತೂದು ಇಬ್ರಾಯಿನ ತಿಗಲೆಗ್ ಕತ್ತಿ ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್. ಆಯೆ ಮನಸ್‌ದುಲಾಯಿಡೇ ಬೇನೆ ಅನುಭವಿಸೊಂದು ನರಳಿಯೆ.

ಅಣ್ಣನ ಇಲ್ಲಡ್ ಬತ್ತಿನ ಉಮ್ಮ ಗಂಭೀರವಾದುಪ್ಪುನೆನ್ ತೂದು ಆಯೆನ ಮನಸ್‌ದಾದ ಪೂರಾ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡ್‌ಂಡ್. ಆಯೆಗ್ ಒಂಜಿಲಾ ಅರ್ಥ ಆವಂದೆ, ಕೇನೆರೆಲಾ ಸಾಧ್ಯ ಆವಂದೆ ತನ್ನ ಕೆಲಸ ಮಲ್ತೊಂದು ಮನಿಪ್ಪಂದೆ ಇತ್ತೆ.

ತಾಹಿರಾಳ ಇತ್ತೆ ಆಯೆಡ ದುಂಬುದು ಲೆಕ್ಕ ಪಾತೆರ, ತೆಲಿಕೆ, ಸಲಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತಲ್. ಆಯೆನ್ ತೂನಗ ಅಲೆನ ಕನ್ನ್‌ಡ್ ಮಿಂಚೊಂದಿತ್ತಿನ ಬೊಳ್ಕಿರ್ ಇತ್ತೆ ಮಾಯ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ ಆಯೆನ್ ತೂಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ ತಪ್ಪಾಯೆರೆ ಸುರುಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತಾಲ್.

'ಮಗಾ... ಒಂಚೂರು ಇಂಚಿ ಬಲ...' ರಾತ್ರೆ ಓಟೆಲ್‌ಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಇಬ್ರಾಯಿನ್ ಉಮ್ಮ ಲೆತ್ತೆರ್. ಇಬ್ರಾಯಿ ಉಮ್ಮನ ಪಿರಾವುಡೇ ಪೋದು, ಉಮ್ಮನ ಕೋಣೆಡ್, ಉಮ್ಮನ ಎದುರುಡು ಉಂತಿಯೆ.

'ಮಗಾ... ನಿನಡ ಒಂಜಿ ಪಾತೆರ ಪನಿಯರೆ ಉಂಡು, ಬಲ ಕುಲ್ಲು' ಪನೊಂದು, ಆಯೆನ್

ಕೈತಲ್ ಕುಲ್ಲಾವೊಂದು ತನ್ನ ನುಂಗೊಂದಿತ್ತಿನ ದುಟಿನ್ ನಾಲಯಿಡ್ ಪಸೆ ಮಲ್ತೊಂಡೇರ್.

ಇಬ್ರಾಯಿ ಆರ್ನ ಮೋನೆ ತೂಯೆ. ಅವು ಬೊಳ್ಪಿ ಕಟ್ ಪೋದಿತ್ತ್ಂಡ್.

'ಮಗಾ....'ಂದ್ ಕುಡ ಲೆತ್ತಿನ ಉಮ್ಮ ತರೆ ಕಂತ ಪಾಡೊಂದು, ನೆಲ ತೂವೊಂದು ಕುಲ್ಲಿನಾರ್ ಪಾತೆರುನ ತೋಜುಜಿ.

'ದಾನೆ ಉಮ್ಮಾ... ಸಂಗತಿ ಎಂಚಿನ ಪನ್ಲೆ...'

'ಮಗಾ... ಎಂಕ್ಲೆ ತಾಹಿರಗೊಂಜಿ ಆನ್ ತೂತೆ. ಆನ್ ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಅತ್ತ್. ಎಂಕ್ಲೆ ಸಲೀಂ. ಅಕುಲಾದೆ ಕೇನ್ನಿ. ಹುಡುಗೆ ತೂಯೆರೆಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಉಲ್ಲೆ. ಸಂಪಾದನೆಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಉಂಡು. ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ನೆಡ್ದ್ ಎಡ್ಡೆಂತಿನ ಹುಡುಗೆ ಬೇತೆ ತಿಕ್ಕಾಂದ್. ತಾಹಿರಾಳ ಒಪ್ಪುದಾಲ್. ಅಯ್ಯೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡ್ದು ಬುಡಿಯೆ. ಆಯೆಗ್ ರಡ್ಡೆ ತಿಂಗಲ್ದ ರಜೆ ಉಪ್ಪುನುಗೆ. 15 ದಿನತುಲಾಯಿ ಮದ್ಮೆ ಆವೊಡೂಂದು ಪಂಡೇರ್. ಮದ್‌ಮೆಗ್ ದಿನಲಾ ದೀದ್ ಬಯಿದೆ. ಮಾತ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್‌ಲಾ ಈಯೇ ಮಲ್ಪೊಡು.

ಇಬ್ರಾಯಿನ ಪ್ರೀತಿದ ಉಮ್ಮ ಆಯೆನ ಉಡಲ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಕೈಪಾಡ್ದ್ ಕರ್ಲ್‌ನೇ ಪುಂಟಿಯೆರ್. 'ಉಮ್ಮಾ..' ಪಂದ್ ಬುಲ್ತಿನ ಆಯೆನ ಮನಸ್ ಬೇನೆಡ್ ನರಳ್‌ಂಡ್. ತನ್ನ ಮನಸ್‌ಡಿತ್ತಿನೆನ್ ಪೂರಾ ಉಮ್ಮಡ ಪನೊಡು ಪಂದ್ ಬಾಯಿ ದೆತ್ತಿನಾಯೆನ ದೊಂಡೆ ಕಟ್‌ದ್ ಪೋಂಡು....

ಪಾತೆರ ದೊಂಡೆಡ್ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ಆಯೆನ ದುಡಿ ಕುಂಬರೆರೆ ಸುರುವಾಂಡ್. ಆಯೆ ಬೊಂಬೆ ಲೆಕ್ಕ ಮರಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ.

'ದಾನೆ ಮಗಾ... ಮನಿಪುಜಾ...?'

'ಹಾಂ... ಆಂಡ್ ಉಮ್ಮಾ... ಈರ್ ಎಂಚ ಪನ್ಯಾರಾ ಅಂಚ ಮಲ್ಪುವೆ....'ಪಂಡೆ.

ಬೊಕ್ಕ 15 ದಿನತುಲಾಯಿ ತಾನೇ ಎದುರುಂತುದು ಗೌಜಿಡ್ ಮದ್ಮೆ ಮಲ್ಪಾಯೆ. ಆನಿ ಮಾತ್ರ ಏತೇ ಗರ್ವಕಟ್ಟ್‌ಂಡ್‌ಲಾ ಆಯೆನ ದುಃಖದ ಕಟ್ಟೆ ದರಿದೇ ಪೋಂಡು. ಯೇರ್‌ಲಾ ತೂವಂದಿಲೆಕ್ಕ ಇಲ್ಲದ ಪಿರವುಗು ಪೋದು ರಡ್ದ್ ಕೈಟ್‌ಲಾ ಮೋನೆ ಮುಚೊಂದು ಮನಸ್ ಹಗ್ರ ಆನೆಟಲಾ ಬುಲ್ತಿದಿತ್ತೆ.

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ರಡ್ದ್ ತಿಂಗೊಲು ಆಯೆನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಯಂತ್ರದ ಲೆಕ್ಕ ಕರಿದ್ ಪೋಂಡು.

ಆನಿರಾತ್ರೆಗ್ ಉಮ್ಮ ಕುಡ ಆಯೆನ್ ತನ್ನ ಕೋಣೆಗ್ ಲೆತ್ತೆರ್.

'ಮಗಾ...' ಉಮ್ಮನ ಪಾತೆರ ಕುಂಬರೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್.

'ಹೂಂ... ದಾನೆ ಉಮ್ಮಾ...'

'ಮಗಾ... ಸಲೀಂ ನನ ಫಾರಿನ್‌ಗೆ ಪೋಪುಜೆಗೆ... ಎಲ್ಲೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಓಟೆಲ್‌ನ್ ಆಯೆನೇ ನಡಪಾವೆಗೆ......'

ಇಬ್ರಾಯಿಗ್ ಇತ್ತೆ ದಾಲ ಸೋಜಿಗ ಆಯಿಜಿ. ತಿಂಗಲುಡ್ತಿಂಚಿ ಈ ಇಲ್ಲಡ್ ನಡತೊಂದುಪ್ಪುನ ಗುಸು ಗುಸು ಪಾತೆರ ಆಯೆನ ಕೆಬಿಕ್‌ಲಾ ಬೂರ್ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ಈತ್ ಬೇಗ ಇಂಚ ಪೂರಾ ಆವು ಪಂದ್ ಆಯೆ ಕನೊಟುಲಾ ನೆನೆತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಜ್ಜೆ. ನನ ತಡ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬಲ್ಲಿ. ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಒಂಜಿ

ತೀರ್ಮಾನಗು ಬರೊಡು ಪಂದ್ ನೆಂತೆ.

'ಹೂಂ.... ಆಂಡುಮ್ಮಾ...'ಂದ್ ಪಂಡಿನಾಯೆ ಸೀದಾ ತನ್ನ ಕೋಣೆಗ್ ಬತ್ತೆ. ತನ್ನ ಪುಲ್ಲುದ ಪಜೆನ್ ನೆಲಟ್ ಬುಡ್ಪಾದ್ ಆಯಿಟ್ ಬೂರೋಂಡಿನಾಯೆ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತೆ. 'ಎಲ್ಲೆ ಕಾಂಡೆನೇ ಮುಲ್ಪು ಪಿದಾಂಡ್'ಂಡ ದಾನೇ' ಪಂದ್.

'ಓಹ್... ಉಮ್ಮಾ....' ಆಯೆನ ಮನಸ್ ಬೇನೆಡ್ ಬುಲಿತ್'ಂಡ್. ದುಃಖಡು ನಾಲಿದ ನರಂಬುಲು ಲಕ್ಕ್‌ದುಂತುಂಡು. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಣ್ಣನೀರ್ ದಿಂಜಿಂಡ್. 'ಉಮ್ಮಾ.... ಓಹ್ ಉಮ್ಮಾ...., ಯಾನ್ ಈರೆನ್ ಏತ್ ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ತಿತ್ತೆ....' ಪಂದ್ ತಲೆಂಬುಗು ಮೋನೆ ದೀದ್ ಬುಲ್ತಿನಾಯೆಗ್ ನಿದ್ರೆ ದೂರಾಂಡ್. ಆಯೆ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ತೆ... 'ಅಂದ್ ನನ ಮೊಕ್ಲೆಗ್ ಎನ್ನ ಅಗತ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಮೊಕ್ಲೆನ ಕಷ್ಟದ ದಿನ ಪೂರಾ ಕರಿದ್ ಪೋಂಡು. ಏತ್ ಪಂಡಲಾ ಯಾನ್ ಪಿದಾಯಿದಾಯೆ. ಮೊಕ್ಲೆನ ಕೆಲಸದಾಯೆ... ಅಂದ್ ಯಾನ್ ಮೊಕ್ಲೆನ ಕೆಲಸದಾಯೆ...'ಎನ್ನ್ ಎನ್ನ್‌ದ್ ಆಯೆನ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ನೀರ್ ಅರಿಯೊಂದೇ ಇತ್ತ್'ಂಡ್. ಪುಲ್ಯ ಮುಟ್ಟ ಆಯೆ ದುಃಖಡು ಪುರೆಲೊಂದೇ ಇತ್ತೆ...

ಅಂದ್, ಇತ್ತನೇ ಪಿದಡೊಡು, ಈ ಕ್ಷಣನೇ ಪಿದಡೊಡು.. ಆಯೆ ಒಂಜಿ ತೀರ್ಮಾನಗು ಬತ್ತೆ. ದಡಕ್ಕ ಲಕ್ಕಿನಾಯೆ ಒಂಜಿ ಚೀಲಗು ತನ್ನ ಅಂಗಿ ಕುಂಟುನು ಮಾತ ದಿಂಜಾವೊಂದು ಉಮ್ಮನ ಕೋಣೆಗ್ ಬತ್ತೆ.

'ಉಮ್ಮಾ...'

'ಹೂಂ...' ಉಮ್ಮ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಆಯೆನ ಕೈತಲ್ ಬತ್ತೇರ್.

'ಉಮ್ಮಾ...ಯಾನ್ ಪೋದು ಬರ್ಪೆ ಉಮ್ಮಾ...'

ಉಮ್ಮ ಮನಿತ್‌ಜೆರ್.

'ಹಮೀದ್'ಡ ಪನ್ಲೆ ಉಮ್ಮ... ಯಾನ್ ಬರ್ಪೆ...'

ಬೊಕ್ಕ ಆಯೆಗ್ ಅವುಲು ಉಂತೆರೆ ಆಯಿಜಿ. ಕೋಣೆ ದಾಟ್‌ದ್ ವರಾಂಡಗ್ ಬತ್ತಿನಾಯಗ್ ತಾಹಿರಾ ಮೀದ್ ಬತ್‌ದ್ ತನ್ನ ಚಂಡಿ ತರೆ ಕುಜಲೆನ್ ಬೈರಾಸ್‌ಡ್ ಒರೆಸೊಂದಿತ್ತಿನ ತೋಜುಂಡು. ಅಲೆನ ಎದುರು ಬತ್‌ದ್ ಉಂತುದು 'ತಾಹಿರಾ..' ಪಂದ್ ಲೆತ್ತೆ.

'ಹೂಂ..' ತರೆ ಕಂತ ಪಾಡ್ದೆ ಆಲ್ ತಿರ್‌ಗ್‌ದುಂತಿಯಾಲ್.

'ಯಾನ್ ಬರ್ಪೆ ತಾಹಿರಾ' ಪಂಡಿನಾಯೆ ಆಲೆನ ಜವಾಬುಗುಲಾ ಕಾಪಂದೆ ಮಾರ್ಗೊಗು ಜತ್ತಿನಾಯೆಗ್ ಕುಟು ಕುಟುದು ಬತ್ತಿನ ದುಕ್ಕೊನು ತಡೆಯೆರಾಯಿಜಿ. ಎಲ್ಯ ಜೋಕ್ಲೆಲೆಕ್ಕ ಬುಲಿತೊಂದೇ ಆಯೆ ಹೆಜ್ಜೆ ದೀಯೆರೆ ಸುರ ಮಲ್ತೆ. ಬಸ್ ಸ್ಟಾಂಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲಿನಾಯಗ್ ಓಡೆಗ್ ಪೋವೊಡು ಪಂದೇ ಗೊತ್ತಾಯಿಜಿ. ಅಪಗನೇ ಒಂಜಿ ಬಸ್ ಬತ್‌ದ್ ಆಯೆನ ಎದುರುಡು ಉಂತುಂಡು. ಆಯೆ ಅಯ್ತ ಬೋರ್ಡುಡು ಓದಿಯೆ 'ಪುತ್ತೂರು'ಂದು ಬರೆದಿತ್ತ್'ಂಡ್.

ಆಯೆನ ಮನಸ್ ಇತ್ತೆ 15 ವರ್ಸ ಪಿರವುಗು ಬಲಿತ್'ಂಡ್. ಅಪಗ ಆಯೆ ನನಲಾ 10 ವರ್ಸದ ಎಲ್ಯ ಹುಡುಗೆ. ಇಲ್ಲಡ್ ತಿದ್ದಪೆನ ಹಿಂಸೆನ್ ಸಹಿಸೆರೆ ಆವಂದೆ ಆಯೆ ಬಸ್ ಮಿತಾರ್ದ್ ಕುಡ್ಲಗ್

ಬತ್ತ್‌ತ್ತೆ.

'ಊರುಗು ಪೋವೊಡು.. ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಒರ ತೂವೊಡು...' ಆಯೆನ ಮನಸ್‌ಡೊಂಜಿ ಆಸೆ ಪುಟುಂಡು. ಆಯೆ ತನ್ನ ಅಂಗಿದ ಕಿಸೆಕ್ ಕೈಪಾಡ್ದ್ ಕಾಸ್‌ನ್ ಪೂರಾ ಪಿದಾಯಿ ದೆತ್‌ದ್ ಗೆನ್ಪರೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಸುಮಾರ್ 90 ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವೆನ್ ಕುಡ ಅವೇ ಕಿಸೆಕ್ ಪಾಡಿನಾಯೆ ಬಸ್ ಮಿತರ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆ.

"ಪೊಪೆ ಪೊಪೆ ಪನ್ಪಲಾಲ್..."

✍ ಚಂದ್ರಶೇಖರ, ಬೋಳೂರು.

ಪೊಪೆ ಪೊಪೆ ಪನ್ಪಲಾಲ್
ಮೊನೆ ತೂದು ತೆಲ್‌ಪುವಲಾಲ್ ||೧||

ಗಜಕ್ ಗಿಜಿಕ್ ಕಾಜಿದಾಲ್
ಚಂದ್ರ ಬಿಂಬೊದ ಮೊನೆದಾಲ್
ತಿಂಗಳೊದ್ ಬೊಲ್ಪುದ ಬಣ್ಣದಾಲ್||ಪೊಪೆ||

ಮಸ್ಕಿರಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಿನಿಕುನಾಲ್
ಎನ್ನ ಕೆಬಿಟ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ತಿರುಗವ್‌ನಾಲ್
ಬೆರಿ ಬುಡಾಂದಿ ಬೂತ ಆಲ್||ಪೊಪೆ||

ಜಿಗಕ್ ಜಿಗಿಕ್ ಗೆಜ್ಜೆದಾಲ್
ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕಮ್ಮೆನದ ಉದ್ದ ಪುಚ್ಚೆದಾಲ್
ಮನಸ್ ಜಿಂಜ ಮೊಕೆ ಜಿಂಜಿನಾಲ್ ||ಪೊಪೆ||

ಕಾರಣ ಇಜ್ಜಾಂದೆ ತೆಲುಪುವಲಾಲ್
ಕಾರ್‌ಡ್ ನೆಲ ಗೀರುವಲಾಲ್
ಅಂಚಿ ಇಂಚಿ ತಿರುಗುವಲಾಲ್ ||ಪೊಪೆ||

ಯಾನ್ ಪಂಡಾ ಪ್ರಾಣ ಅಲೆಗ್
ಪಟ್ಟಾಂಗ ಪಂಡಾ ಜೀವ ಅಲೆಗ್
ಪೋಯರೆ ಮನಸೇ ಇಜ್ಜಾಂದಿನಾಲ್ ||ಪೊಪೆ||

ಸಾಲ ಬಡ್ಡಿ

ಯು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಇರುವೈಲು.

ಡಿಲ್ಲಿಡ್ ಅಕ್ಬರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ಇತ್ತ್. ಆಯನ ಆಸ್ಥಾನೊಡು ಬೀರಬಲ್ಲೆ ಪನ್ಪಿ ಮಂತ್ರಿ ಇತ್ತ್. ಬೀರಬಲ್ಲೆ ಭಾರಿ ತಮಾಷೆದ ಪಾತೆರೊಲೆಗ್ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನಾಯೆ. ಅಕ್ಬರೆ ಏಪಲಾ ಬೀರಬಲ್ಲನ್ ಪೇಚಿಗ್ ತಿಕ್ಕಾವುನ ಪ್ರಶ್ನೆಲೆನ್ ಕೇಂಡೊಂದು ಇತ್ತ್. ಬೀರಬಲ್ಲೆ ಆಯಿಕ್ಕ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆದ ಉತ್ತರೊನು ಕೊರೊಂದು ಇತ್ತೆ. ಒಂಜಿ ದಿನ ನಡು ಇರ್ಲ್‌ಗ್ ಬೀರಬಲ್ಲನ್ ತರ್ಪಾದ್ ಆಯಡ " ಇತ್ತೆ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ದಾದ ಬುಲೆವೊಂದು ಉಂಡು' ಪಂಡ್‌ದ್ ಮೊಡಂಕ್‌ದ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಂಡೆ. ಬೀರಬಲ್ಲೆ ತಟ್ಟನೆ "ಮೋನೆದ ಗಡ್ಡಲಾ ಸಾಲದ ಬಡ್ಡಿಲಾ ತಡದಾಂತೆ ಬುಲೆವೊಂದು ಉಂಡು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯೆ. ಉತ್ತರ ಕೇಂಡಿನ ಬಾದಷಹೆ ಖುಶಿ ಪಡೆದ್ ಬೀರಬಲ್ಲಗ್ ಬಕ್ಷೀಸ್ ಕೊರ್ದು ಕಡಪುಡಿಯೆ.

ಅಂಚ ಸಾಲದ ಪಣವುದ ಬಡ್ಡಿ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಪೂರ ಕೋಡಿಡ್‌ಲಾ ನೀರ್ ಗೊಬ್ಬರ ಪಾಡಂದೆಲಾ ನಿರಂತರ ಬುಲೆವೊಂದೇ ಉಪ್ಪುಂಡು. ತುಲು ಭಾಷೆಡ್ "ಬಡ್ಡಿಮಗೆ" ಪಂಡ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ನೆರಡೆದ ಪಾತೆರ ಬಡ್ಡಿದ ದುಡ್ಡುಡು ಬದುಕುನಾಯಗ್ ಈ ಪಾತೆರ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಉಪ್ಪೊಡು. ಆಂಡ ಇನಿ ತೂಂಡ ಜಗತ್ತ್‌ಡ್ ಪೂರಾ ದಿಂಜಿದ್ ಉಪ್ಪುನಿ ಬಡ್ಡಿದ ಜೋಕುಲೇ ಪಂಡ ಬಡ್ಡಿ ಮೂಲದ ಪಣವುಡೇ ದಿನ ಕರಿಪ್ಪುನಕ್ಲು. ಬೇಂಕ್‌ದ ನೌಕರೆರ್ ಪಡೆಪಿನ ತಿಂಗೊಲು ಸಂಬಳ ಬಡ್ಡಿದ ದುಡ್ಡುದನೇ ಅತ್ತ್. ನೆಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಅಪವಾದ ಶುದ್ಧ ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಅನುಯಾಯಿಲು. ಬಡ್ಡಿಗ್ ಪಣವು ಸಾಲ ಕೊರಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಂಡುಗೆ ಅಕ್ಲೆನ ಕುರಾನ್ ಗ್ರಂಥೊಡು. ಆಂಡ ಬಡ್ಡಿದ ಸಾಲ ಪಡೆಪ್ಪಿನೆಟ್ಟ್ ಅಕ್ಲು ಏಪಲಾ ಒಂಜಿ ಕೈ ದುಂಬು.

ಕಿನ್ಯ ಶಾಲೆಡ್ ಕಲ್ಪುನಗನೇ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಬಡ್ಡಿಲೆಕ್ಕ ಕಲ್ಪಾವೆರ್. ಬಡ್ಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡ್ಯರೆ ದಾಲ ಸುಲಭ ಇಜ್ಜಿ. ಆಯಿಕ್ ಅಯಿತ್ತ ಸೂತ್ರ ಬಾಯಿ ಪಾಠ ಮಲ್ಪವೇರ್. ಅಸಲ್*ದರ*ಸಮಯ/100 ಪಂಡ ಬಡ್ಡಿ. ಅಸಲ್+ಬಡ್ಡಿ ಪಂಡ ಮೊತ್ತ. ಬೊಕ್ಕ ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಲೆಕ್ಕದ ಡಿಗ್ರಿ ಕಲ್ಪುನಗ ಸಾಲದೆತೊನುನು ಎಂಚ, ಸಾಲ ಮುರ್ಕಾವುನು ಎಂಚ, ದಿವಾಳಿದೆಪ್ಪುನು ಪಂಡ ದಾದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪೂರ ಕಲ್ತೊನೊಡಾಪುಂಡು. ಅಸಲ್ ಪಂಡ ಬಡ್ಡಿಗ್ ಪಡೆಯಿ ಕಾಸ್. ಬಡ್ಡಿದರ ಪಂಡ ನೂದು ರೂಪಾಯಿಗ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಷೊಗು ಕೊರಿಯೆರೆ ಒತ್ತೊಂಡಿನ ಕಾಸ್. ಸಮಯ ಪಂಡ ಸಾಲ ದೆತೊಂದು ಸಾಲ ಬೂಟುನೆಂಗೆದ ಕಾಲ. ಅಂಚ ಬಡ್ಡಿ ಲೆಕ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಸಲ್‌ಗ್ ಬಡ್ಡಿನ್ ಸೇರ್ಪಾದ್ ಪಿರ ಕೊರೊಡಾಯಿನ ಏಕಗಂಟ್, ಮೊತ್ತ ಪನ್ಪೆರ್. ದುಂಬು ನೂದು ರೂಪಾಯಿಗ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಷೊಗು ಆಜೇಕಾಲ್ ರೂಪಾಯಿಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚ ಬಡ್ಡಿ ಏರ್ಲಾ ದೆತೊನಿಯರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್

ಕಾನೂನೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಇನಿತ್ತ ಕಾಲೊಡು ಬಡ್ಡಿಗ್ ಮಿತಿಯೇ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜೊಂಜಿ ರೀತಿದ ಸಾಲೊಗು ಒಂಜೊಂಜಿ ಬಡ್ಡಿದರ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತೆರೆಗ್ ಒಂಜಿದರ, ಪಿರಬೂರ್ದಿನಕ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿದರ, ಎಲ್ಯ ರೈತಗೊಂಜಿ ದರ, ಮಲ್ಲೆರೈತಗೊಂಜಿ ದರ, ಅನುಕೂಲದಕ್ಲೆಗ್ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ದರ, ಕಡಮೆ ಸಾಲೊಗು ಹೆಚ್ಚ ದರ ಹೆಚ್ಚ ಸಾಲೊಗು ಕಡಮೆ ದರ, ಸಾಲ ತೀರ್ಸಾಯೆರೆ ಮನಸ್ಸ್ ಇಜ್ಜಂದಿನಾಕ್ಲು ಮಾತಾ ಒಟ್ಟಾದ್ ಓಟುದ ಪೊರ್ತುಡು "ಸಾಲ ಮನ್ನಾ ಬಡ್ಡಿ ಮನ್ನಾ ಮಲ್ಪೊಡು" ಪಂಡ್‌ದ್ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಸಾಲ, ಬಡ್ಡಿ ಪೂರ ಮನ್ನಾ ಆಡೆಗ್ ಓಟು ಗ್ಯಾರಂಟಿ, " ಸಾಲ ಕೊರಿ ನಾಯೆ ಕೊಡಂಗಿ. ಸಾಲ ಪಡೆಯಿನಾಯೆ ವೀರಭದ್ರೆ" ಪನ್ಪಿಗಾದೆ ಇಂಚಿ ನೆಕ್ಕೆ ಪುಟ್ಟುದುಪ್ಪೊಡು.

ದುಂಬು ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಡ್ ಬೇಂಕುಲು ಇತ್ತಿಜಿ. ಹಳ್ಳಿದ ಒಂತೆ ಅನುಕೂಲಸ್ಥೆರ್ ಬಡವೆರೆನ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ತೂದು ಅಕ್ಲೆಡ ಇತ್ತಿನ ಅರಿನ್ "ಪೊಲಿ"ಕ್ಕ್ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್. ಕಾಸ್‌ನ್ ಬಡ್ಡಿಗ್ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್. ಆಂಡ ಈಡ್‌ಗ್ ಬಂಗಾರ್, ಭೂಮಿ, ಅತ್ತ್‌ಡ ದಾಲ ಸೊತ್ತುಲೆನ್ ಕೊರೊಡುತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆನಿದ ಪೊಲಿತ್ತ ನಡವಳಿಕೆನ್ ಕೇಂಡ್‌ಂಡ ಇನಿ ತರೆತಿರ್ಗುಂಡು.

ಮರಿಯಲದ ಪೊರ್ತುಡು ಒಣಸ್‌ಗ್ ಅರಿ ಇಜ್ಜಿ. ಬೆನಿಯರೆ ಬೇಲೆ ಇಜ್ಜಿ. ಇಲ್ಲ್ ನಿಲ್ಕೆ ಜೋಕುಲು ಪೊಂಜೊವು ಪರಬ್ಬೆರ್ ಬರಲಂದೆ ಬದುಕೊಡ್ನ ಸಾಲನೇ ಗತಿ. ಮರಿಯಲದ ಆಟಿಡ್ ಸೋಣೊಡಾ ಒಂಜಿ ಮುಡಿ ಅರಿ ಸಾಲ ಕಂತ್‌ಂಡ ಷಷ್ಠಿದ ಪೊರ್ತುಗು ಅಸಲ್ ಪೊಲಿ ತೀರ್ಸಾವೊಡು. ಇಜ್ಜಿಡ ಹನುಮಂತನ ಬೀಲದ ಲೆಕ್ಕ ಪೊಲಿಕ್ ಪೊಲಿ ಲೆಕ್ಕ ಬುಲೆವುಂಡು. ಒಂಜಿ ಮುಡಿ ಅರಿಕ್ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಳ್ದ ಅವಧಿಗ್ ಒಂಜಿ ಕಳಸೆ ಅರಿ ಪೊಲಿ ಕೊರೊಡು. ಪಂಡ ವರ್ಷೊಗು ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಒಂಜಿ ಮುಡಿ ಅರಿಕ್ ಒಂಜಿ ವರ್ಷೊಗು ನಾಲ್ ಕಲಸೆ ಪೊಲಿ. ಈ ರೀತಿದ ಪೊಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಲಕ್ಷಾಧಿಪತಿ ಆತಿನಕ್ಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಸಾಲ ಕಂತಿನಕುಲು ಇಲ್ಲ್‌ಬದ್‌ಕ್ ಎರು ಬಿತ್ತ್‌ಲ್ ಮಾರ್ದ್ ದೇಸಾಂತ್ರಿ ಪೋತಿನಲಾ ಉದಾರ್ಮೆ ಉಂಡು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ನಗ, ಬಂಗಾರ್ ಪಂಡ ಓಲುಜ್ಜಂದಿನ ಆಸೆ. ದಾಯೆ ಕೇಂಡ, ಆಪತ್ತ್‌ಗ್ ಅಡವುದೀದ್ ಅನಪತ್ಯ ತೀರ್ಸಾವೊನೊಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್. ಕೊರಿ ದುಡ್ಡುದ ಬದ್ರತೆಗ್ ನಗ ಅಡವು ದೆತೊನುನ ಪದ್ಧತಿ ದುಂಬುಡ್ದೆ ನಡತ್ತ್ ಬತ್ತಿನ ರಿವಾಜಿ. ಇನಿ ಬೇಂಕುಲುಲಾ ಉಂದೆನ್ ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪುವ. ಅಂಚೆನೇ ಭೂಮಿ ಅಡವು ಪಾಡ್ದ್‌ಲಾ ಪಣವು ಪಡೆಪ್ಪಿನ ಪದ್ಧತಿ ಉಂಡು. ನಗ ಮಲ್ಪಾಯೆರೆ ಸಾಲ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟೆಯೆರೆ ನಗನೇ ಮಾರ್ದಿನ, ಇಲ್ಲ್ ಕಟ್ಟಾಯೆರೆ ಭೂಮಿ ಅಡವು ಪಾಡ್ದ್ ಭೂಮಿಯೇ ಮಾರ್ದ್ ಪೋತಿನ ಏತೋ ಉದಾರ್ಮೆಲು ಉಂಡು.

ದುಂಬು ಸಾಲ ದೆತೊಂದು ಜೀವನ ನಡಪವುನು ಪಂಡ ಭಾರಿ ನಾಲೀಸ್ ಸೀಕ್ ಸಂಕಡೊಗಾ, ಮದ್ಮೆ ಮಸಿರಿಗಾ, ಸಾಲ ಮಲ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಭಾರೀ ಗುಟ್ಟು. ನಾಲ್ ಜನತ್ತ ಎದುರು ಸಾಲಗಾರೆಂದ್ ಪನ್ಪಾವೊನಿಯೆರೆ ಏರ್ಲಾ ತಯಾರ್ ಇತ್ತಿಜೆರ್. ಅಂಚಿ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಮಾನೊಗು ಸಲಾದ್ ಪ್ರಾಣ ಬುಡ್ತಿನಕ್ಲು ಏತೋ ಇತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಇನಿ ಸಾಲ ಪನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆದ ವ್ಯವಹಾರ "ತಾಕತ್ತ್

ತೂದೇ ಸಾಲ ಕೊರ್ತಿನಿ ಅತ್ತಾ ಸಾಲ ಇಜ್ಜಂದಿನಾಯೆ ಪಂಡ ಆಯೆ ನಂಬಿಗಸ್ಥೆ ಅತ್ತ್" ಪನ್ಪಿನ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಕೊಚ್ಚೊನುನಲಾ ಉಂಡು.

ಸಾಲ ದೆತೊನ್ನಗ ಒತ್ತೊಂಡಿನ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಬೊಕ್ಕ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಸಾಲದ ಮಿತ್ತ್ ಬಡ್ಡಿ, ಬಡ್ಡಿದ ಮಿತ್ತ್ ಬಡ್ಡಿ, ಸರ್ವೀಸ್ ಛಾರ್ಜ್. ಕಂತ್ ತಡ ಆಯಿನೆಕ್ಕ್ ದಂಡನೆ ಫೀಸ್ ಇಂಚ ಮಾತ ವಸೂಲಿ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಇತ್ತೆ ಮಾತಾ ಬಡ್ಡಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊಗು ಒಂಜಿ ಪೊಸ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರನೇ ಬೈದ್'ಂಡ್. ಅಯಿನ್ ವಾ ಸಾಲೆ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್‌ಲಾ ಕಲ್ಪಾವುಜೆರ್. "ಪ್ಲಾಟ್ ಬಡ್ಡಿ" ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂದೆನ್ ಸಾಲ ಕೊರಿನಕುಲೇ ಕಲ್ಪಾವೊಡು. ಈ ಸಾಲ ಬಡ್ಡಿದ ಒಂಜಿ ಮಾದರಿ ಇಂಚ ಉಂಡು. ನೂದು ರೂಪಾಯಿಗ್ ಇರುವ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ. ನೆಕ್ಕ್ ಪದ್ರಾಡ್ ಕಂತ್, ಸಾಲ ದೆತೊನ್ನಗನೇ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲ್ದ ಕಟ್ಟ್‌ಂಡ ಮುಗಿಂಡೇ ಪನ್ಪಿನ ಸಮಾಧಾನ. ಸೊನ್ಪ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಸಮೇತ ಪಿರ ಸಂದಾನಗ ಪತ್ತೊಂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಆಪುಂಡು. ಒಟ್ಟು ಒಂಜಿನೂತ್ತ ಪತ್ತ್ ರೂಪಾಯಿ ಸಂದಾವೊಡು. ದೆತೊಂಡಿನ ರೂಪಾಯಿ ಅಸಲ್ ಬಡ್ಡಿ ಸಂದ್‌ನಗ ಉಂದು ವಾ ಶೇಕಡಾ ಮಾನ ಆಪುಂಡುಂದ್ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡ್ದ್ ತೂಲೆ.

ಸಾಲ ಕೊರ್ಪಿನಕ್ಲೆನ್ ನಮ ನಾಡೊಂದು ಪೋವೊಡುಂದು ಇಜ್ಜಿ. ಸಾಲ ಕೊರ್ಪಾವುನ ದಲಾಲಿನಕ್ಲು ಉಲ್ಲೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಪರ್ಸಂಟೇಜ್ ದುಂಬು ಪಿಸ್ಕ್‌ಂಡ ಏತ್‌ಲಾ ಸಾಲ ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲ ಬಾಕಿಲ್ಗೇ ಬರ್ಪುಂಡು. ಅಂಚೆನೆ ಸಾಲದ ಕಂತ್ ವಸೂಲಿಗ್‌ಲಾ ನಕ್ಷತ್ರಿಕ ಲೆಕ್ಕ ನಮ ಲಕ್ಕೊಡ್ದ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಹಾಜರ್. ದಲಾಲಿದಾಯೆ ನಮ್ಮ ಕಂಟೆಲ್‌ದ ಸಾಲದ ಉರ್ಲುನು ಸಾಲ ಕೊರಿನಾಯನ ಕಾರ್‌ಗ್ ತಿಕ್ಕಾದ್ ಬುಡ್ಪೆ. ಬೊಕ್ಕ ನಮನೇ ಒಯ್ತೊಂದು ಉಸುಲು ಕಟ್ಟುವೊನೊಡು.

ಜನ, ವಹಿವಾಟ್ ತೂದು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಸಾಲ ಕೊರ್ಪಾವೆರ್ ಬಡ್ಡಿ ಕೇಂಡ ಭಾರಿ ಕಮ್ಮಿ. ರಡ್ಡೆಡ್ದ್ ಐನ್ ಪರ್ಸಂಟ್ ಮುಟ್ಟ ಮಾತ್ರ. ಬಡ್ಡಿದ ಪಣವು ತಿಂಗೊಲು ತಿಂಗೊಲು ದಕ್ಕೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅಸಲ್ ಕೇನುನ ಗೊಡವೆಗೇ ಪೋಪುಜೆರ್. ಆ ರಡ್ಡ್ ಪರ್ಸಂಟ್‌ದ ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿ ಕೇಣುವೆರ್. ನೂದು ರೂಪಾಯಿಗ್ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಲುಗು ರಡ್ಡೇ ರೂಪಾಯಿ ಬಡ್ಡಿ ಉಂದು ಶೇಕಡಾ ಲೆಕ್ಕ ಏತಾಪುಂಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ತೆರಿನ ನಿಕುಲೇ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡೊಂದು ಸಾಲ ದೆತೊನಿ.

ದುಡ್ಡು ಬಡ್ಡಿಗ್ ಕೊರ್ಪಿನಲಾ ಒಂಜಿ ಬೇರನೇ. ಅರಿ, ತಾರಾಯಿ, ಬಜ್ಜೆಯಿ ಬೇರೆದ ಲೆಕ್ಕನೇ ಸೊತ್ತುಲೆನ ಬೇರೊಡು ಸೊತ್ತು ಮುಖ್ಯ. ಕಡಮೆ ಬಿಲೆಕ್ ಸೊತ್ತು ದೆತೊಂದು ಲಾಭ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಹೆಚ್ಚೊಗು ಮಾರುನು. ಬಡ್ಡಿದ ಬೇರೊಡು ಸೊತ್ತುದ ಜಾಗೆನ್ ದುಡ್ಡು ಪಡೆಪುಂಡು. ಕಡಮೆ ಬಡ್ಡಿಗ್ ದುಡ್ಡು ಠೇವಣಿ ದೆತೊಂದು ಹೆಚ್ಚ್ ಬಡ್ಡಿಗ್ ಸಾಲ ಕೊರ್ಪಿನಿ. ಈ ದುಡ್ಡುದ ಬೇರ ಇನಿ ಬಜಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಬೇರ ಆದ್ ಒರಿದಿಜ್ಜಿ. ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರೊಡು ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟೊಡುಲಾ ನಡತೊಂದು ಉಂಡು.

ಸಾಲ ಕೊರ್ಪಿನಾಯೆನ ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳ ಮುಗುರು ತೆಲಿಕೆ. ತೆಲಿತ್ ತೆಲಿತ್ ಪಾತೆರ್ನಾಗ ಕೇನುನಾಯಗ್ ಸ್ವರ್ಗ ಸುಖ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಪಾತೆರ ದಾದ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಬಡವರೆನ ಉದ್ಧಾರ, ರೈತರೆನ

ಉದ್ಧಾರ, ಬಡ ದೇಶೊನು ಉದ್ಧಾರ ಮಲ್ಪುನ ಸೇವೆ. ಆಂಡ ನಿಜ ಸ್ಥಿತಿ ದಾದ ಪಂಡ ಬಡವನ ಬೆಗರ್‌ನ್ ಕಾಸ್‌ಗ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಗೋರುದು ತನ್ನ ಟ್ರೆಜೆರಿಡ್ ದಿಂಜಾವೊನುನು. ಅಯಿಕ್ಕೆ ಎಲ್ಯ ಉದಾರ್ಮೆ ಕೊರ್ಪುಂಡ ನೂದು ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ನೂದು ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಪಾಡ್ದ್ ಒಂಜಿ ಬೇಂಕ್ ಪಣವುದ ಬೇರೊಗು ಸುರು ಮಲ್ದ್‌ಂಡ ಇನಿ ಆ ಬೇಂಕ್‌ಡ್ ಚಲಾವಣೆದ ಬಂಡವಾಳ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿದ್ದೆಲಾ ಮಿತ್ತ್ ಪನ್ಪಿನ ಸತ್ಯನೇ ಆದುಂಡು.

ಅಂಚಾದ್ ಇನಿ ಓಲು ತೂಂಡಲಾ ಸಾಲ ದೆತೊನಿ. ಬಡ್ಡಿ ಕೊರ್ಲೆ ಪನ್ಪಿನಕ್ಲು ಜಾಸ್ತಿ ಆತೆರ್. ಅಂಚೆನೆ ಸಾಲ ದೆತೊಂದು ಬಡ್ಡಿ ಕಟ್ಟಿಯರೆಸಲಾದ್ ಬೆಂದ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಬೆರಿ ಮುಲ್ಲು ಪೊಲ್ತೊಂಡಿನಕ್ಲು ಸುತ್ತು ಮುತ್ತ ತೋಜೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಇನಿ ನಮ ಗೌರವೊಡು ಬದುಕೊಡ್ನ, ಸಾಲದ ಶೂಲೊಗು ತರೆ ಕೊರಂದೆ, ಬಡ್ಡಿ ಕೊರೊಡಾಯಿನ ಕಾಸ್‌ಡೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಖರ್ಚಿಡ್ ದಿನ ಕಳೆವೊಂದು ಇತ್ತ್‌ಂಡ ನೆಮ್ಮದಿದ ಜೀವನ ನಡಪಾವೊಲಿ.

(13ಕಿಲೋ= 1ಕಳಸೆ, 3 ಕಳಸೆ=1ಮುಡಿ)

ಬಾಹುಬಲಿ

ಕೆ. ಕೇಶವ ಬಂಗೇರ ಬಿ.ಎ. ನಂದಾವರ.

ಹೃದಯೊಡು ಪ್ರೀತಿಕೊರ್ಪುನ ಮೌನ ಜೀವಿ ಬಾಹುಬಲಿ.
ತೂಂಡ ಆಕಾಸೊದೆತ್ತರ ಪೊರ್ಲುದ ಮೋನೆ ಅವು ಸೌಮ್ಯ ರೂಪ
ತೂಪುನಕ್‌ಲೆ ಕಣ್ಣಗೆ ಭಾರಿ ಖುಷಿ ಕಡಲ್ ತೂಯಿನಾತ್
ಗುಮ್ಮಟೆ ಏತೊಂಜಿ ಪೊರ್ಲು, ರೂಪೊಡೊಂಜಿ ಸತ್ಯ ತಿರ್ಲು.
ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಕಥೆ ತೆರಿನ್ ವ್ಯಥೆ ಆಯಿನ ವಿಶ್ವರೂಪಿ
ಲೋಕೋದ ಸಂಸಾರ ದಾಯೆಗಿಂಚಿ ಕಾದೊಂದುಂಡು?
ಭೂಮಿಗಾದ್, ಪೊಣ್ಣುಗಾದ್, ಪದ್ವೆಯಿ ಬಂಗಾರ್‌ಗಾದದ್
ಸ್ವಾರ್ಥಗಾದ್, ಸಿರಿಸಿಂಗಾರ ಮೆರೆಪರೆಗಾದ್ ಈ ಬಣ್ಣ.
ಶೂರೆ, ಧೀರೆ ಆದಿತ್ತಿ ಪೊರ್ತುಡು ಅರಸೆರ್ ನಡ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್
ಬಲಶಾಲಿಗ್ ಪೂರಾ ಉಂಡು ಆಂಡ ಕಡೆಗಾನಗ
ಮನಸ್ಸುಡೊಂಜಿ ಬೇನೆ ಪಲಯನ ಸ್ವಾರ್ಥ ತೆರಿಯೆ
ಬದ್ಕ್, ಬಂಗಾರ್, ಬೂಡುಗಾದೆ ನಡತಿ ಕಳಹ ವ್ಯಥೆ ತೆರಿಯೆ

ಜಿಂಜಿನ ಬಸ್‌ಟ್

ರಜನಿ ಚಂದ್ರನ್, ಮಣಿಪಾಲ

ಒಂರ್ಬ ತಿಂಗಲ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಪೊಂಜೊವಿನಂಚ ಜಿಂಜಿನ ಬಸ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬಸ್‌ಸ್ಟ್ಯಾಂಡಿಡ್ ಉಂತಿನಗ 'ಬೆಲ್ಲ ಇತ್ತಿನಲ್ಪ ಪಿಜಿನ್ ರಾಶಿ ಬೂರ್‌ನಂಚ' ಜನಕಲ್ ರಾಶಿ ಬೂರ್ದ್ ಮಿತ್ತೆರೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಆಲ್‌ಲ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ್‌ದ್ ಬಸ್ಸ್ ಮಿತೆರ್ದ್ ಅಂಚಿಂಚ ತೂನಾಗ ಒಂಜಿ ಆನ್‌ಜೊವ್ ಅಲೆನ್ ತೂದ್ ತೆಲ್ತ್‌ದ್ ಸೀಟ್ ಬುಡ್ದ್ ಕೊರಿಯರ್. ಉಂದೆನ್ ತೂವೊಂದ್ ಕೈತೆಲ್ದ ಸೀಟ್‌ಡ್ ಕುಲ್ದಿತ್ತಿನ ರಮೇಶಗ್ ದಿಂಜ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಂಡ್. 'ದಾಯೆಗ್ ಆ ಆನ್‌ಜೊವ್ ಈ ಸರಿ ಉಪ್ಪುನ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಸೀಟ್ ಬುಡ್ದ್ ಕೊರಿಯರ್ ಪಂದ್ ಬಕಲಾ, ಪರಿಚಯ ಉಪ್ಪೊಲಿ ಅಯ್‌ಕ್ ಬುಡ್ದ್ ಕೊರ್ತಿನ ದಾನೆ ಪಂದ್ ಆಯೆನೆ ತರ್ಕ ಮಲ್ತೊಂದು ಆ ಪೊಣ್ಣನ್ ಕುತುಹಲಡ್ ತೂವರೆಗ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆ.

ಒರ ತೂನಾಗ ನನೊಂಜಿ ಸಾರಿ ತೂಕ ಪನ್ಪಿನ ಸರಳ ಸುಂದರಿ. ಕೇರೆದ ಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಕುಜಲ್ ಅಲೆನ ಸೌಂದರ್ಯಗ್ ನನಲ ಮೆರುಗು ಕೊರ್ತಿನ ಲೆಕ್ಕ ತೋಜಿಂಡ್ ಆಯೆಗ್. ಮೀನಿನ ಲೆಕ್ಕ ಉಪ್ಪುನ ಚಂಚಲ ಕಣ್ಣ್‌ಕಲ್ ತೂಪಿನಕಲ್‌ನ ಮನ ಚಂಚಲ ಮಲ್ಪುಂಡು. ಅಲೆನ ಸೌಂದರ್ಯನ ಕಣ್ ತುಂಬಾ ದಿಂಜೊಂದ್ ಇತ್ತಿನ ರಮೇಶ್ ಮಧುರ ಶಬ್ಧ ಕೇನ್ನಾಗ ವಾಸ್ತವಿಕಗ್ ಬತ್ತೆ. ಆ ಸುಂದರಿ ರಮೇಶ್‌ಡ "ಅವ್ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಕೊರ್ಪರಾ?" ಪಂದ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ದಿತ್ತಿನಾ ಪರ್ಸ್‌ನ ತೋಜ್ಪಾಯಗ ರಮೇಶ, "ಯಿರೆಗ್ ಪೆಜ್ಜರೆಗ್ ಆಪ್‌ಜಿಂಡಾ ಪೆಜ್ಜುನ ಬೊರ್ಚಿ. ಅವ್ ಅಲ್ಪ ಉಪ್ಪೊಡ್. ಯಾನ್ ಯಿರೆನಾ ಬೇಲೆದ ಜನ ಪಂದ್ ಎನಿಯರಾ ದಾದ? ನಿಗಲ್‌ನ ಸೌಂದರ್ಯ ತೂತ್‌ದ್ ಬ್ಯಾಲೆ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪೆ ಪಂದ್ ಯೀರ್ ಎನ್‌ಯರ್‌ಡಾ ಅವ್ ಯಿರೆನಾ ಭ್ರಮೆ. ಯಾನ್ ಅಂಚಿನ ಜನ ಅತ್ತ್. ಅಕ್‌ಲ್ ಅಕ್‌ಲ್‌ನ ಬೇಲೆ ಅಕ್‌ಲ್ ಅಕ್‌ಲ್ ಮಲ್ತುಂಡ ಎಡ್ಡೆ. ಅವ್ ಬುಡ್ದು ಪೂರಾ ಬೇಲೆಲ ಬೇತೆ ಜನ ಮಲ್ಪೊಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಧೋರಣೆ ಸರಿಯತ್ತ್" ಪಂದ್ ಗಟ್ಟಿ ಸ್ವರಟ್ ನೆರ್ಯರೆಗೆ ಸುರು ಮಲ್ತಿನಗ ಆ ಪೊಣ್ಣುನ ಕಣ್ ಜಿಂಜ್‌ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಅವು ತೂತಿನ ಆ ಸೀಟು ಬುಡ್ದು ಕೊರ್ತಿನ ಆಂಜೋವ್, ಅಲೆನ ಪರ್ಸ್ ಪೆಜ್ಜಿದ್ ಕೊರಿಯರ್. ರಮೇಶೆ ಅಲೆನ್ ತಿರಸ್ಕಾರದ ಭಾವೊಟ್ ತೂತ್‌ದ್ ಅಲೆನ ವಿಚಾರನೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೆರೆಗೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆ.

ಬಸ್ಸ್ ಸಡನ್ನಾದ್ ಬ್ರೇಕ್ ಪಾಡ್ನಗ ಆಲೋಚನೆಡ್ದ್ ಪಿರ್ ಬತ್ತಿನ ರಮೇಶಗ್ ದುಂಬು ಇತ್ತಿನ ದೃಶ್ಯನ ತೂನಗ ದಿಂಜ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆಂಡ್. ಆ ಪೊಣ್ಣುತಿರ್ತ್ ಬೂರ್ದಿತ್ತೊಲು. ಅಲೆನ್ ಅಲ್ಪ ಇತ್ತಿನ ಪೊಂಜೊವ್ ಕೈ ಕೊರ್ದು ಉಂತರೆಗ್ ಸಹಾಯ ಮಲ್ಪುನ ತೂನಗ ಅಯೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ದುಃಖ ಆಂಡ್. ಉಂತುದ್, ಕುಂಟೊಂದ್ ಬಸ್ಸ್‌ಡ್ದ್ ಜೆತ್ತ್ ಪೋತಿನ ಆ ನಿರಾಭರಣ ಸುಂದರಿನ ಚಿತ್ರೊನೆ ಅಯನ ಕಣ್‌ದುಂಬು ಬರೊರಗ್ ಸುರು ಆಂಡ್. ಕುತೂಹಲ ತಡೆಯರೆಗ್ ಆವಂದೆ ರಮೇಶ, ಆ

ಸೀಟ್ ಬುಡ್ದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಆಂಜೊವ್‌ಡ "ಆ ಪೊಣೆಗ್ ಏನ ಆತ್‌ಂಡ್?" ಪಂದ್ ದುಃಖೊಡ್ ಕೇನ್ಪೆ.

ಆ ಆಂಜೊವ್, "ಅಲೆನಾ ಪುದರ್ ಚಂದನಾ. ಕಾಲೇಜಿಡ್ ಓದೊಂದಿತ್ತಿನಗ, ಒಂಜಿ ದಿವಸ ಆಲ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಬಸ್ ಆಕ್ಸಿಡೆಂಟ್ ಆದ್ ಅಲೆನ ಕಾಲ್ ತುಂಡಾಂಡ್. ಬಕ, ಅಯಿತ ಬದಲ್‌ಗ್ ಮರತ ಕಾಲ್ ಜೋಡ್ಪಾದೆರ್. ಆಲ್ ಯನ್ನ ಫ್ರೆಂಡ್‌ನ ಮಗಲ್. ಅಂಚ ಆದ್ ಯಾನ್ ಆಲ್ ಪ್ರತಿದಿನೊ ಬರ್‌ನಗ ಸೀಟ್ ಬುಡ್ದ್ ಕೊರ್ಪಿನಿ. ಯೀರ್ ಅದಾಗ ಪನ್ತಿನ ಲೆಕ್ಕತಾ ಪೊಣ್ಣ್ ಅತ್ತ್ ಆಲ್. ಅಲೆನ ಕಾಲ್ ಊನ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಮಸ್ತ್ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ. ಅಯಿಕೊಸ್ಕರನೆ ಆಲ್ ಬೇಲೆಗ್ ಪೋಪಿನಿ. ಅಲೆನ ಖರ್ಚ್ ಪೂರಾ ಆಲೆ ತೂಪೊಲ್. ಅವ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್. ಪಪ್ಪ-ಅಮ್ಮನ್ನಾ ಆಲೆ ತೂಪಿನೊ" ಪಂದ್ ಪನ್ತಿನ ಪಾತೆರ್ ಕೇಂದ್ ರಮೇಶ, "ಛೆ, ವಿನಾಕಾರಣ ಅಲೆಗ್ ನೆರ್ತೆ ಅತ್ತಾ, ಅಲೆಡಾ ಸ್ವಾರಿ ಕೇನೊಡ್" ಪಂದ್ ನಿಶ್ಚಯ ಮಲ್ಪುವೆ. ಅಯ್‌ಕೋಸ್ಕರನೆ ಮನದಾನಿ ಆ ಬಸ್ಸ್‌ಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆಲ್ ಜೆಪ್ಪುನ ಸ್ಟಾಪ್ ಬತ್ತ್‌ನಗ ಅಲೆನ ಪಿರೆಡೆ ಪೋದ್, "ಚಂದನಾ, ಒಂಜಿ ನಿಮಿಷ" ಪಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆ. ಲೆತ್ತಿನ ಶಬ್ದ ಕೇಂದ್ ಪಿರ ತೂಪಿನ ಚಂದನಾಡ ರಮೇಶೆ, "ಕೊಡೆ, ಯಾನ್ ಅಂಚ ಪನ್ತಿನೆಕ್ ಸ್ವಾರಿ. ಯಂಕ್ ವಾಸ್ತವ ದಾದ ಪಂದ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿಜಿ. ಬಕ ಆರ್ ಪನ್ನಗ ಗೊತ್ತಾತ್ತಿನಿ. ಅಂಚ ಪೂರಾ ಪನ್ತಿನೆಕ್ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ಪೊರ್ಚಿ..." ಪಂದ್ ಆಯೆ ಪನ್ನೊಂದು ಇತ್ತಿನಪಗ ಆ ವಾಕ್ಯಗ್ ತಡೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಚಂದನಾ, " ಅಯ್‌ಕ್ ಪೂರಾ ಬೇಜಾರ್ ದಾದೆಗ್. ಸತ್ಯ ಪಂಡ ಅಂಚಿನ ಘಟನೆಕಲ್ ಪ್ರತಿದಿನೊ ಏತೊ ಆಪುಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಘಟನೆಕಲ್ ಪ್ರತಿದಿನೊ ಫೇಸ್ ಮಲ್ಪೊಡ್ ಆಪುಂಡ್. ಅಯ್‌ಕ್ ಪೂರಾ ಸ್ವಾರಿ ಬೊರ್ಚಿ. ಇಜ್ಜೆಂಡ್‌ಲಾ ಯನ್ನನೆ ತಪ್ಪು ಯಿರೆಡಾ ಯಾನ್ ಪನ್ನರೆಗ್ ಆಂದ್ ಇತ್ತಿಂಡ್. ಅಯ್‌ಕಾದ್ ಯಾನ್ ಸ್ವಾರಿ ಕೇನುವೆ. ಬರ್ಪೆ" ಪಂದ್ ನಡೆತಿನ ದಿಟ್ಟೆ ಪೊಣ್ಣನ್ ತೂದ್ ರಮೇಶ್ ಕಲ್ಲಾದ್ ಏತೋ ಪೊರ್ತು ಅಲ್ಲೆ ಉಂತ್‌ದಿತ್ತೆ.

ಸೀದಾ-ಸಾದಾ

ಬಂಜಿಡೆ ವಿಷೊ-ಕುರ್ತೆಲ್ ದೀದ್
ಕೆಲವೆರ್ ವಾ ಶೋಕುಡೆ ಪಾತೆರ್ದ್
ನನೊರ್ಯೆನ್ ಮಂಗೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್
ಆಕ್ಲೆಗ್ ಮಾತಲ್ಲಾ ಮ್ಹಾತಿ ಪಾತುವೆರ್
ಸೀದಾ-ಸಾದಾಡ್ ಓರಿಯೆ ಪಾತೆರ್ದ್
ಯೇರ್‌ಲಾ ಆವೆನ್ ನಂಬುಜೆರ್
ಸಾಂಚಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗ್ ನೆರಡೆ ಕೊರ್ದ್
ಆಯನ್ ಬೇಗನೆ ಗಿಡಪರೆ ತೂಪೆರ್

✍ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿ'ಸೋಜ, ಅತ್ತಾವರ.

ಹಣೆತ ಬರವು

✍ ಶ್ರೀಕಾಂತ್

ತೆಲ್ತೊಂದು ನಿನನ್ ಸ್ವಾಗತ ಮಲ್ದೆರ್
ಮರಪೆರಾವಂದಿ ಪ್ರೀತಿ ತೋಜಾಯರ್
ಮುನ್ನ ಮುನ್ನ ಬಾಯ್ಸಿನಿಲಿಕ್ಕೆ ಲೆತ್ತೆರ್
ತೊಟ್ಟಿಲ್ಡ್ ಜೆಪುಡಾದ್ ಮಾನಾಯೆರ್
ಚಂದ್ರನ್ ತೋಜಾದ್ ನುಪ್ಪು ಕೊರಿಯೆರ್
ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಆರಿಟ್ ಬರೆಪಾಯೆರ್
ಕಾಸ್‌ಡ್ ತುಲಾಭಾರ ಮನ್‌ಪಾಯೆರ್
ಬರವು ಕಲ್ಪಾದ್ ಮಲ್ಲ ಮಲ್ದೆರ್
ಆಣ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮೋಕೆಡ್ ಸಾಂಕ್ಯೆರ್
ನಮುನೆ ನಮುನೆ ಡ್ರೆಸ್ ಪಾಡಾಯೆರ್
ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಕಡಪುಡ್ಯೆರ್
ತಿಗಲೆ ದೆರ್ತ್ ನಡತೆರ್
ಆಯೆನ ತರೆಕ್ ಪತ್ತುಜಿ ಬರವು
ಬೂರಿಯೆ ಪೊಣ್ಣನ ಪಿರವು
ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ದ್‌ದ್ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರುವೆ
ಬೊಂಬಾಯಿಗ್ ಪದ್ರಾಡ್ ಪತ್ತುವೆ

ಪರಿಕ್ಷೆಡ್

✍ ಕಿರೆಮನೆ, ದೇವದಾಸ್ ಎಸ್.

ಯಾನ್‌ಲಾಆಲ್‌ಲ
ಪರಿಕ್ಷೆಡ್
ಬರವೊಂದಿತ್ತ
ಒಟ್ಟುಗೆ.
ಪಿರಡಿತ್ತಿ
ಎನನ್ ತೂದ್
ಆಂಡೆ ಬರೆದ್
ಕೇಂಡಳ್.
ಅವೆನ್ ತೂಯಿ
ಮಾಸ್ಟ್ರ ಕೇಂಡೆರ್
ದಾದೆ ನಿಗ್ಲೆ
ವೈವಾಟ್?
ನಿಜ ಪನಿಯರೆ
ಪೋಪುನಾಂಡ
ಇತ್ತ್‌ಂಡೆನ್ನ ಕೈಟ್
ಆಲೆನ ಪೇಪರ್!

ನಿರೆಲ್

ಮೂಜಿದಿನತ
ಬಾಳ್‌ಡ್
ಬೆರಿ ಬುಡಂದಿನ
ಬಾಳ
ಗುರ್ಕಾದಿ.

ತುಳುನಾಡ್ದ ತುದೆಕ್ಲು

✍ ಕಾವೂರು ಕೇಶವ ಮ್ಯೊಲಿ

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಮಾಬುಕಳ (ಅಥ್‌ಡ ಸೀತಾ) ಸುದೆ (ತುದೆ)ತ್ತ ತೆನ್ಕಾಯ್ ದಿಕ್ಕ್‌ದ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯದ ಕಾಸರಗೋಡು ಮುಟ್ಟ ತುಳು ಭಾಷೆ ಪಾತೆರ್‌ನಕ್ಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಉಪ್ಪಿನೆದಾತ್ರ ಈ ಪ್ರದೇಶೊಗ್ ತುಳುನಾಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಮಾಬುಕಳ ತುದೆಟ್ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ತೆನ್ಕಾಯಿ ಗಡಿಮುಟ್ಟ ಈ ತಿರ್ತ ಪನ್ಪಿನ ತುದೆಕ್ಲು ಪರತೊಂದುಲ್ಲ :

(1) ಸೀತಾ ಅತ್‌ಡ ಮಾಬುಕಳ ತುದೆ, (2) ಕಲ್ಯಾಣಪುರ ಅತ್‌ಡ ಸ್ವರ್ಣಾ ತುದೆ, (3) ಉದ್ಯಾವರ ತುದೆ, (4) ಶಾಂಭವಿ ಸುದೆ (5) ನಂದಿನಿ ಅತ್‌ಡ ಪಾವಂಜೆ ತುದೆ (6) ಫಲ್ಗುಣಿ ಅತ್‌ಡ ಗುರುಪುರ ತುದೆ (7) ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆ. ಈ ತುದೆಕ್ಲೆನ ಪೈಕ್ ಈ ತಿರ್ತಿ ಪನ್ಪಿನ ತುದೆಕ್ಲು ಭಾರೀ ಪುದರ್ ಪೋಯಿನವು ಆದುಂಡು.

(1) ಶಾಂಭವಿ ತುದೆ : ಈ ತುದೆ ಮುಲ್ಕಿದ ಕೈತಲ್ಡ್ ಪರತೊಂದು, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿನ ಬಪ್ಪನಾಡು ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಬರಿಟ್ಟೆ ಪೋದ್ ಅರಬಿ ಸಮುದ್ರೊಡ್ ಸೇರುಂಡ್.

(2) ನಂದಿನಿ ತುದೆ : ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿನ ಕಟೀಲು ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬರಿಟ್ಟೆ ಈ ತುದೆ ಪರಪ್ಪುಂಡ್.

(3) ಫಲ್ಗುಣಿ ತುದೆ : ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿನ ಪುರಾಲ್‌ದ ಶ್ರೀ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬರಿಟ್ಟೆ ಈ ತುದೆ ಪರಪ್ಪುಂಡ್..

(4) ನೇತ್ರಾವತಿ ಸುದೆ : ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆದ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲೂಕ್‌ದ ಸಂತೆ ಪನ್ಪಿನ ಗ್ರಾಮದ ಗಂಗಾಮೂಲ ಪನ್ಪಿನಲ್ಪ ಕಡಲ ಮಟ್ಟೊಡ್ 4781 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಜಾಗೆಡ್ ನೇತ್ರಾವತಿ, ಭಧ್ರಾ, ತುಂಗಾ ಈ ಮೂಜಿ ತುದೆಕ್ಲು ಒಂಜಿ ಮಾಟೆ (ಗುಹೆ)ದ ಉಲಯಿ ಪುಟ್ಟುಂಡು. ಏರೆಗ್ಲಾ ತೋಜಂದೆ ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿಯಾದ್ ಪುಟ್ಟುದ್ ಭೂಮಿದಡಿಯೆನೇ ಶಿಲೆಕಲ್ಲ್‌ದ ಎಲ್ಯ ಕುಡೆ-ತೋಡುಡೆ ಪರತೊಂದು ಪೋದ್, ಕೆಲವು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರುಡ್ ಎಳನೀರು ಘಟ್ಟ ಪನ್ಪಿನಲ್ಪ ಪುಟ್ಪುದ್ ತುದೆತ್ತ ಆಕಾರೊಗ್ ಬರ್ಪುಂಡ್. ಇಂದಕ್ಕೆ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್. ಈ ತುದೆ ಬಂಗಾಡಿ ಕಣಿವೆಗ್ ತಿಗ್‌ತ್ತೊಂದೆ ಪೋದ್, ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಮಂಜುನಾಥ ಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನದ ಕೈತಲ್ಡ್ ಪರತೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಈ ತುದೆಕ್, ಕುಮಾರ ಪರ್ವತೊಡ್ ಪುಟ್ಟುನ ಕುಮಾರಧಾರ ತುದೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕೈತಲ್ಡ್ ಪರತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸೇರುಂಡ್. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆದ ಸಕಲೇಶಪುರ ತಾಲೂಕ್‌ದ ಹೆಗ್ಗದ್ದೆ ಪನ್ಪಿನಲ್ಪ ಕೆಂಪೊಳೆ ಪನ್ಪಿನ ಕೈತುದೆ ಪುಟ್ಟದ್ ಕುಮಾರದಾರ ತುದೆನ್ ಸೇರುಂಡ್. ಕುಡ್ಲದ ಪೇಂಟೆಡ್ ಫಲ್ಗುಣಿ ತುದೆನ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆ ಸೇರ್‌ದ್ ಒಟ್ಟಿಗೇ

ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರೊಗ್ ಸೇರುಂಡ್. ನೇತ್ರವಾತಿ ತುದೆತ್ ನೀರ್‌ನ್ ತುಂಬೆ ಪನ್ಪಿನಲ್ಪದ್ದ್ ಕುಡ್ಲದ ಪೇಂಟೆದ ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಪರ್ಯೆರೆ ಒದಗುವುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಉಂಡು.

ದುಷ್ಟೊಲೆಗ್ ಶಿಕ್ಷೆಸಾದ್ ಶಿಷ್ಟೆರೆಗ್ ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಭಗವಂತೆ ಪತ್ತ್ ಅಬತಾರೋಗ್ ದೆತ್ತೊಂದಿನ ನನ್ಕ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಗೊತ್ತುಂಡು. ಈ ದಶಾವತಾರದ ಪೈಕ್ ವರಾಹ ಅಬತಾರೊಡ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆ ಪುಟ್ಟುಂಡು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಒಂಜಿ ದಂತಕಥೆಯಿತ್ತ್ಂಡ್, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಗಜೆಟಿಯರ್ದ್ ದಾಖಲ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಆಧಾರೊಡ್ ಮಾಹಿತಿಲೆನ್ ಈ ತಿರ್ತ ಒದಗಾದ್ಂಡ್ :

ಪುರಾಣ ಕಾಲೊಡ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷೆ ಪನ್ಪಿನ ರಕ್ಕಸೆ, ಭೂಮಿನ್ ತನ್ನ ವಶೊಕ್ಕ್ ದೆತ್ತೊಂದ್ ಅವೆನ್ನ್ ಕಡಲ ನೀರ್‌ಡ್ ಮುರ್‌ಕ್ಕಾಯೆ. ಅಪಗ ವಿಷ್ಣು ದೇವೆರೆಗ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಮೊರೆ ಪೋಯೆರ್. ವಿಷ್ಣು ದೇವೆರ್ ವರಾಹ (ಕಾಡಪಂಜಿ) ಅಬತಾರ ತಾಳ್ದ್ ಪಾತಾಳೊಗ್ ಪೋದ್ಯ್ ರಕ್ಕಸೆರೆನ್ ಪೂರಾ ಕೆರ್‌ದ್, ಭೂಮಿನ್ ಪಾತಾಳೊಡ್ ಮಿತ್ತ್ ದೆರ್ತೆರ್. ಇತ್ತೆ ಕಡಲ ಮಟ್ಟೊಡ್ ಕುದುರೆಮುಖ ಶಿಖರ 6173 ಅಡಿ ಎತ್ತರೊಡ್ ಉಂಡು. ಇಂದೆತ್ತ ಬರಿಟ್ಟ್ ಭಗವತಿ ಪನ್ಪಿನ ಕಾಡ್‌ಡೆ ವರಾಹ ಪರ್ವತ ಉಂಡು. ಪುರಾಣ ಕಾಲೊಡ್ ಭಗವಂತೆ ವರಾಹ ಅಬತಾರ ತಾಳ್ದ್ ಕೋಪೊಡ್ ತನ್ನ ಬಲತ್ತ ದಾಡೆಡ್ ಭದ್ರವಾದ್ ಭೂಮಿಗ್ ಕುಟ್ಟಿನೆದಾತ್ರ ನೀರ್ ಒಸರ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ತುದೆತ್ತ್ ಆಕಾರೊಡೆ ಪರಪ್ಪರೆ ಸುರುವಾಯಿನೆದಾತ್ರ ಐಕ್ ಭದ್ರಾ ತುದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುದರ್ ಆಂಡ್. ಅಂಚೆನೇ ಉತ್ತುಂಗೊಡ್ (ಎತ್ತರೊಡ್) ತನ್ನ ಹಸ್ತ ಕೊಂಬುಡ್ ಭೂಮಿಗ್ ಕುಟ್ಟಿನೆದಾತ್ರ ಅಲ್ಪುಲಾ ನೀರ್ದ್ ಒಸರ್ ಪರತ್ತಿನೆದಾತ್ರ ಅಕ್ ತುಂಗಾ ತುದೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪುತರಾಂಡ್. ಈ ಜಾಗೆಗ್ ಗಂಗಾಮೂಲ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಜಾಗೆದ ಕೆಲವು ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ ದೂರೊಡ್ ತೆನ್ಕಾಯ್ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಏಳನೀರು ಘಟ್ಟ ಪನ್ಪಿನಲ್ಪ ವರಾಹ (ಕಾಡಪಂಜಿ) ಕಣ್ಣ್ ಒರೆಸ್‌ದ್ ಕಣ್ನೀರ್ ಜಪುಡಾಯಿನೆದಾತ್ರ ಅಲ್ಪ ಒಂಜಿ ತುದೆ ಪರತ್ತ್ಂಡ್. ಕಣ್ಣಗ್ ನೇತ್ರ ಪನ್ಪಿನೆದಾತ್ರ ಐಕ್ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆ ಪನ್ಪಿನ ಪುದರಾಂಡ್.

ಗಂಗಾ ತುದೆಟ್ ಮೀಯೊಡ್, ತುಂಗಾ ತುದೆಟ್ ನೀರ್ ಪರೋಡ್ ("ಗಂಗಾ ಸ್ನಾನ, ತುಂಗಾಪಾನ") ಪನ್ಪಿನ ನಾಣ್ಣುಡಿ ಒಂಜಾನೊಂಜಿ ಕಾಲೊಡ್ ಚಾಲ್ತಿಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ಇತ್ತೆಅವು ಪುದರ್‌ಗ್ ಮಾತ್ರಉಂಡು. ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆತ್ತ ನೀರ್ (ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡ್) ಮೀಯರೆ, ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ್ದ ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಪರ್ಯೆರೆ ಪಂಡ ಐಟ್ ರಡ್ದ್ ಪಾತೆರ ಇಜ್ಜಿ.

ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಎತ್ತರದ ಪರ್ವತ ಆಯಿಂಟಿತ್ತಿನ ಕೊಡಚಾದ್ರಿದ ಕೈತಲ್ಡ್ ಸೌಪಾರ್ಣಿಕಾ ತುದೆ ಪುಟ್ಟುಂಡ್. ಈ ತುದೆತ್ತ ಬರಿಟ್ಟ್ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿನ ಕೊಲ್ಲೂರು ಶ್ರೀ ಮುಕಾಂಬಿಕಾ ದೇವಸ್ಥಾನ ಉಂಡು. ಈ ತುದೆ ಮರವಂತೆ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ಟ್ ಪರತೊಂದ್ ಪೋದ್ ತ್ರಾಸಿ ಪನ್ಪಿನ ಊರ್ದ್ ಕೈತಲ್ ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ತುದೆಕ್ ಸೇರುಂಡ್. ಹಾಲಾಡಿ, ಗಂಗೊಳ್ಳಿ, ಸೌಪಾರ್ಣಿಕಾ ತುದೆಕ್ಲು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಡ್‌ದ್ ಗಂಗೊಳ್ಳಿ ಪನ್ಪಿನಲ್ಪ ಭಾರೀ ವಿಸ್ತಾರಯಿಂಚಿತ್ತಿನ ಅಳಿವೆಡ್ ಕಡಲ್ ಸೇರುಂಡ್.

ಇತನೆಟ್ಟ ಪಂಡಿನ ತುದೆಕ್ಲೆನ ಬರಿಟ್ಟ್ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ, ಕೊಲ್ಲೂರು ಕಟೀಲು, ಪುರಾಲ್,

ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ-ಇಂಚಿತ್ತಿನ ಕಾರ್ನಿಕದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲ್ ಇತ್ತ್‌ದ್, ಈ ತುದೆಕ್ಲೆನ ಪಾವಿತ್ರ್ಯತೆಗ್ ಮಸ್ತ್ ಮಹತ್ವ ಉಂಡ್. ತುಳುವೆರ್‌ನಕ್ಲು ಈ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಗ್ ಪೋದ್ ಭಯಭಕ್ತಿಡ್ ತನ್ನುಲೆನ ಕಲ್ಯಾಣೊಗಾತ್ರ ದೇವೆರೆಡ್ ನಟ್ಟುವೆರ್. "ಸಪ್ತಸಿಂಧು"ದ್ ಸೇರ್‌ದಿನ ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಸರಸ್ವತಿ, ಸಿಂಧು, ಗೋದಾವರಿ, ನರ್ಮದಾ, ಕಾವೇರಿ-ಈ ಪರ ಪವಿತ್ರ ತುದೆಕ್ಲೆನ ಪುದರ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನ ಪದ್ಧತಿ ಉಂಡು. ತುದೆಕ್ಲು ಎತ್ತರದ ಪದಟೊಡೆ ಪುಟ್ಟುದ್ ಶಿಖರಸ್ಥವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿನ ಜಗತ್ಕಲ್ಯಾಣೊಸ ಮಲ್ಪುನೆದಾತ್ರ ದೇವೆರೆನ್ನ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಅಕ್ಲೆನ ಈ ಪುಣ್ಯ ಕೆಲಸೊಗ್ ನೆನಪು ಮಲ್ಪುನ ಪದ್ಧತಿ.

ಉಡುಪಿ ಬೊಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಲೆಡ್ 14 ಮಲ್ಲ ತುದೆಕ್ಲು ಇತ್ತಂಡಲಾ ಮರಿಯಲೊಡ್ ಒಂಜೊಂಜಿ ವರ್ಸ ಅಪರೂಪಗ್ ಭಾರೀ ಭರ್ಸ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಲ್ಲ ಬತ್ತದ್ ಅಪಾರ ನೀರ್ ವ್ಯರ್ಥವಾದ್ ಕಡಲ್ ಸೇರುಂಡ್. ಅರೆಗಲೊಡ್ ಕುಡ್ಲ ನಗರೊಡ್ ಪರಿಯೆರೆ ನೀರ್‌ಗ್ ತೊಂದರೆ ಆಪುಂಡ್. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಯಲುಸೀಮೆಡ್ ಇಡೀ ವರ್ಸೊಡೆ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಸರ್ತಿ ತಿಂಗಲ್ಲೊಕ ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಯಾವುಂಡ್. ಪಂಡ ಬಯಲು ಸೀಮೆಡ್ ಭೂಮಿಡ್ ಪಸೆ ಒರಿಯುವುಂಡ್. ಆಂಡ ತುಳುನಾಡ್ದ ಮಣ್ಣ್... ಸ್ವಭಾವದ ಮಣ್ಣ್ ... ಏತ್ ಜೋರುಡೆ ಬರ್ಸ ಬತ್ತಂಡಲಾ ಕೂಡ್ಲೇ ಭೂಮಿದುಲಯಿ ಇಂಗ್‌ದ್ ಪೋಪುಂಡ್. ಉಡುಪಿ ಬೊಕ್ಕ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಲೆಡ್ ಸುಮಾರು ರಡ್ಡ್ ಲಕ್ಷ ಎಕ್ರೆ ಕೃಷಿ ಯೋಗ್ಯವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿನ ಭೂಮಿ ಅರೆಗೊಲೆಡ್ ನೀರ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನೆದಾತ್ರ ಬೊಕ್ಕ ಭೂಮಿದ ಧನಿಕ್ಲು ಪರವೂರ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನೆದಾತ್ರ ಪಡೀಲು ಬೂರ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕಾರಣ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನ್‌ಪಿನ ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಕೃಷಿಗ್ ಬೋಡ್ಯಾನ ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿಲೆನ್ ತರೆಟ್ ತುಂಬ್‌ದೇ ಕೊನೊವೊಡ್. ಇಂಚಾದ್ ಕೃಷಿ ಮಲ್ಪುನ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಪುಂಡ್. ಆಂಡ ನೀರಾವರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತಿಕ್ಕಂಡ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆನಿಪಿಲೆನಲಾ ಒಂಜಿ ಲಾಭದಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗ ಆದ್ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಲ್ಪೆರೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಇಂದಕ್ಕ್ ಉದಾಹರಣೆ : ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಗ್ರಾಮಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ!

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಬಡಕ್ಕಾದ ಗಡಿಪ್ರದೇಶ ಆದಿತ್ತಿನ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕುಡ ಅಗಸ್ತ್ಯ ಪರ್ವತೊಡೆ ಅತ್ತ್‌ಡ ಬಲೇಶ್ವರ ಬೆಟ್ಟೊಡ್ ತೆನ್ಕಾಯಿ ದಿಕ್ಕಿಡ್ ಹಾಲಾಡಿ ತುದೆ ಪುಟ್ಟುಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಗಚೆಟಿಯರ್‌ಡ್ ದಾಖಲಾತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅತ್ತಾಂದೆ, ಆ ಪರ್ವತದ ಬಡಕ್ಕಾಡ್ ಪಂಡ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆದ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ಹೊಸನಗರ ತಾಲೂಕುಲೆಡ್ ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ ಆತಿನ ಹುಂಚ ಪನ್ಪಿನ ಊರ್ದ್ ಕೈತಲ್ಡ್ ಒಂಜಿ ಕೆರೆಟ್ ಕುಮುದ್ವತಿ ಪನ್ಪಿನ ತುದೆ ಪುಟ್ಟುಂಡ್. ಈ ಜಾಗೆಗ್ ಚೈನಕಾರೆ (ಹೊಂಬುಜ) ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಕುಮುದ್ವತಿ ತುದೆ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ರಿಪ್ಪನ್ ಪೇಟೆ ರಸ್ತೆ ಕಡೆತ್ತ್‌ದ್ ಆಪೆದ ಮೈಟ ಕಾಡ್‌ದ ನಡುಟೆ ಪರತ್ತೊಂದು, ಪೋದ್ ಅರಸಾಳು-ಶಿಕಾರಿಪುರ-ಮಾಸೂರು ಪನ್ಪಿನ ಜಾಗ್‌ತ್‌ಡ್ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಪ್ರದೇಶೊಡ್ ಪರತ್‌ದ್ ತುಂಗಭದ್ರಾ ತುದೆಗ್ ಹರಿಹರದ ಕೈತಲ್ ಸೇರುಂಡ್.

ತಾರೀಕ್ 20-09-2005, ಬೊಕ್ಕ 20-08-1994 ದಾನಿ ಶರಾವತಿ ತುದೆಕ್ ಅಡ್ಡ ಕಟ್ಟದಿನ್

ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿ ಜಲಾಶಯ ಎಂ.ಎಸ್.ಎಲ್. 1819 ಅಡಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟ ಮುಟ್ಟ್‌ದ್ ನೀಡದಿಂಜಿಂಡ್. ಇಂದಕ್ಕ ದುಂಬು 1970ನೇ ಇಸವಿಡೆಲಾ ಪೂರ್ತಿ ನೀರ್ ದಿಂಜಿದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಂಡ ಪತ್ತ್-ಇದ್ದ ದರ್ಸ್‌ಗ್ ಒರ ಭಾರೀ ಬರ್ಸ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಶರಾವತಿ ತುದೆಟ್ ನೀರ್ ಭರ್ತಿ ಆಪುಂಡ್. ಕೆಲವು ವರ್ಸೊಗ್ ದುಂಬು ಬರ್ಸ ಬರ್ಪಿನ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿನೆದಾತ್ರ ಕೃತಕವಾದ ಬರ್ಸ ಬರ್‌ಪಾಯೆರೆ ಬೋಡಾದ್ ಪಶ್ಚಿಮ ಘಟ್ಟದ ಕಾಡ್‌ಲ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುಬಿರ್‍ಕಾದ್ ಪ್ರಯೋಗ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್ದ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಓದುದಿನ ನೆನಪು. ಪಂಡ ಬರ್ಸ ಕಮ್ಮಿ ಆಂಡ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆ ಆದ್ ನಷ್ಟ ಆಪುಂಡ್. ಈ ವರ್ಷ ಭಾರೀ ಬರ್ಸ ಬತ್ತಿನೆದಾತ್ರ ಸುಮಾರ್ 300ಕೋಟಿ ರೂಪಾ ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಡ್ ಲಾಭ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ವಾರ್ತಾಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಪ್ರಕಟಾತ್‌ಂಡ್. ಪಂಡ ಕರಿನ ಪತ್ತ್ ವರ್ಸೊಡೆ ಬರ್ಸ ಕಮ್ಮಿ ಬತ್ತಿನೆದಾತ್ರ ಸುಮಾರು ಒಟ್ಟು, 3,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾ್ಯ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆದ ನಷ್ಟ ಆತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆಕ್ಕ ಪಾಡೋಲಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯೊಡೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗ್ ಭಾರೀ ಬೇಡಿಕೆ ಉಂಡು. ಈ ರಿತಿ ನಷ್ಟ ಭರ್ತಿ ಮಲ್ಪುನ ಮಾರ್ಗೊಲೆಪಾಯೊನ್ ನಮಮಾತಾ ನಾಡಪತ್ಯೆರೆ ಯೋಚನೆ ಮಲ್ಪುನ ಕಾಲ ಉಂದ್ ಆತ್‌ಂಡ್!

ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಪ್ರಕಟವಾಯಿಂಚಿತನ ಸುದ್ಧಿದ ಪ್ರಕಾರ ಕುಡ್ಲದ ಕೈತಲ್ಡ್ ಸುಮಾರು 20,000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾ ್ಯ ಭಂಡವಾಳೊಡು ತೈಲ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಸ್ಥಾವರ ಆಪುಂಡ್‌ಗೆ. ಈ ಸ್ಥಾವರದ ಕಾರ್ಯಾರಚಣೆಗ್ ಸಾರಗಟ್ಟಲೆ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಆದ್, ಸಾರಗಟ್ಟಲೆ ವಸತಿ ಗೃಹಕ್ಲು ಇತ್ಯಾದಿ ಆದ್ ಭವಿಷ್ಯೊಡ್ ನೀರ್‌ದ ಬೇಡಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆಪಿನ ಸಾಧ್ಯತೆಲುಂಡು. ಇಂಚ ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಉಪ್ಪುನ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆತ ನೀರ್‌ಡ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯಾವಂದ್, ಕೊಳವೆಬಾವಿಲೆದ ಕೊರೆಂಡ ಕಡಲ ಮಟ್ಟದ್‌ಲಾ ಅಡಿದ್ದ್ ನೀರ್ ದೆತ್ತ್‌ಂಡ ಉಪ್ಪುನೀರ್ (osmasis) ಚಪ್ಪೆನೀರ್‌ಗ್ ಬೆರಕೆ ಆದ್ ತರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಯಂದಿಲೆಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಆಪಿನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು. ಉಪ್ಪುನೀರ್ ಪರ್ಪಿನ ನರಮಾನ್ಯಗ ಆರೋಗ್ಯಗ್ ಹಾನಿಕಾರಕ.

ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಲ್ಪಿನ ಶೇಕಡಾ 35 ಜವಣ್ಣೆರೆಡ ಉದ್ಯೋಗ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಉಲ್ಲೆರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ವಾರ್ತಾ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ ಪ್ರಕಟವಾತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಂಚೆನೆ ವೈದ್ಯಕೀಯ, ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಿನಕ್ಲು ಕೆಲಸ ತಿಕ್ಕಂದೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ಆದುಲ್ಲೆರ್. ಕಲ್ತಿನ ಜವಣ್ಣೆರ್ ಊರ್‌ಡ್ ಕೆಲಸ ತಿಕ್ಕಂದೆ ಪರದೇಶೊಗ್, ಪರವೂರ್‍ಗ್ ಕೆಲಸ ನಾಡೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಇಂಚಾದ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪೊಂಜಾವುಲ್ ಮೂಲೇ ಒರಿವೆರ್. ಇಂಚಾದ್ ಸಂಸಾರ ಸುಖಃ, ಜನಕ್ಲೆಗ್ ಮನಶ್ಯಾಂತಿ ಕಡಿಮೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಲೆಗ್ ಹೋಗಲಾಢಿಸ್ಯಾಯೆರೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಉದ್ಯೋಗ ಸೃಷ್ಟಿ ಆಪಿನ ಯೋಜನೆಲು ಕಾರ್ಯಗತ ಆವೊಡ್!

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕ್‌ದ ಹಾಲಾಡಿ ತುದೆಕ್ ವೆಂಟೆಡ್ ಡ್ಯಾಂ ಕಟ್ಟದ್ ಅರೆ ಗಾಲ್ಲೆಡ್ ನೀರ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆ ನೀರ್‌ನ್ ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ಪೈಪುಲೆಡ್ ಬಾಳೆಬರೆ ಘಟಿದ ಬರಿತ್ತೆ ಪಂಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಾಗಾದ್ ಗಟ್ಟದ ಎತ್ತರ ಜಾಗೆಡ್ ಬುಡ್‌ದ್ ನೀರ್ ಗುರುತ್ವಾಕರ್ಷಣೆದ ಮೂಲಕ

ಶರಾವತಿ ಸುದೆಗ್ ಸೇರ್‌ಂಡ್, ಬರ್ಸ ಕಮ್ಮಿ ಬತ್ತಿನ ವರ್ಸಲಾ ತುದೆ ದಿಂಜಿದ್ ಲಿಂಗನಮಕ್ಕಿಡ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಕೊರತೆ ಆವಂದ್. ಇಂದತ್ತೆ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ದುರ್ಗಿತಡೆ ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ಪೈಪು ಜೋಡಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕುಮುದ್ವತಿಡು ಹೆಕ್ಟ್ ಸೇರಾಂಡ ಅರೆಗೊಲೆಡ್ ನೀರ್ ಇಟ್ಟಾಂದೆ ಬುಳೆ ನುಂಗುನ ಪ್ರದೇಶ ಆದಿತ್ತಿನ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆದ ಇತರ ಭೂಮಿಲು ನೀರಾವರಿಗ್ ಒಳಪಡ್‌ದ್ ಅಲ್ಪದ ರೈತರೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಎಡ್ಡೆ ಆಪಿನೆಡ್ದ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ. ಈ ಯೋಜನೆ ಸಾಧ್ಯವಾವಂದಿ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ಪಿನಕುಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್, ಆಂಡ ಕುಡ್ಲದ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ್ ಪೆಟ್ರೋಲಿಯಂದಕುಲು ಮಲ್ಲಮಲ್ಲ ಪೈಪುಲೆಡ್ ಶಿರಾಡಿಗಕಿತ್ತ ಮುಖಾಂತರ ಮಂಗಳೂರ್‌ದ್ ಬೆಂಗಳೂರ್‌ಗ್ ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಸಾಗಾಟ ಮಲ್ಪುನ ಯಶಸ್ವೀ ಯೋಜನೆನ ತೂನಗ, ಉಂದು ಆವಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಪಾತೆರ ಪೊಕ್ಕಡೆ!

ಅಂಚೆನೆ ನೇತ್ರಾವತಿ ತುದೆತ್ತ ನೀರ್‌ಗಾತ್ರ ಮಲ್ಲ ವೆರಟೆಂಡ್ ಡ್ಯಾಮ್ ಕಟ್ಟದ್ ನೀರ್‌ನ್ ಅರೆಗಲೊಡ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕುಡ್ಲದ ಪೇಂಟೆಗೆ ಪರ್ಯೆರೆ ನೀರ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನ ಯೊಜನೆದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಲ್ಪುನಲಾ ಅಗತ್ಯವುಂಡ್!

ತುಳುನಾಡ ತುದೆಕುಲು ಮರಿಯಾಲೊಡ್ ಭಾರೀ ಪ್ರಮಾಣೆಕೊಡ್ ನೀರ್‌ನ್ ಕಡಲ್‌ಗೆ ಸೇರಾವುಂಡ್ "ಕಡಲ್ ನಿಲಿಕೆ" ಆದ್ ತಮೆಲ್‌ದ್ ಕಡಲ ಬರಿಟ್ಟತ್ತಿನ ಭೂಮಿಲೆಗ್ ಕೊರೆವುಂಡ್. ಇಂದೆ ದಾತ್ರ ಭಾರೀ ಕಷ್ಟನಷ್ಟೊಲೆಗ್ ಅನುಭವಿಸೊಡಾತ್‌ಂಡ್. ಈ ಪುರೆಕ್ಲೆನ ನೀರ್ ಸದ್ಯಳಕೆ ಆಪಿಲೆಕ್ಕ ನಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನಿಲು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಅಗತ್ಯವುಂಡು!

ನೆಂಪು

✍ ಶ್ರೀಕಾಂತ್

ಅಪ್ಪೆನ ಬಂಜಿಡ್ದ್ ಪಿದಯಿ ಬರ್ಪುನ ನೆಂಪು
ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಬೂರುದ್ ನಡಪೆರೆ ಕಲ್ಪುನ ನೆಂಪು
ಬಡ ಆನಗ ಜೋರುಡೆ ಬುಲಿಪುನ ನೆಂಪು
ಗೊಂಗೆ ಬರ್ಪೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಣ್‌ಪಾವುನ ನೆಂಪು
ಶಾಲೆಗ್ ಪೋನಗ ಅರಬಾಯಿ ಪಾಡಿನ ನೆಂಪು
ಟೀಚರ್ ಅ ಆ ಇ ಈ ಬರೆದ್ ಕೈಟ್ಟ್ ತಿದ್ದಾಯಿನ ನೆಂಪು
ಕಣ್ಣ್ ಮುಚ್ಚಾಲೆ ಆಟ ಗೊಬ್ಬಿನ ನೆಂಬು
ಪೋಕ್ರಿ ಆಣ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಲೆತ್ತಿನ ನೆಂಪು
ಸುರೂತ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಬೆಲ್ಟ್ ತಿಕ್ಕಾಯಿನ ನೆಂಪು
ಪರೀಕ್ಷೆ ಕೋಪಿ ಮಲ್ದ್ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದಿನ ನೆಂಪು
ರಜೆ ಪಾಡ್‌ದ್ ಪಿಚ್ಚರ್ ತೂಯಿನ ನೆಂಪು
ಪ್ರೀತಿ ಮಲ್ದಿನ ಪೊಣ್ಣನ ನೆರಡೆ ಕೇಂದಿನ ನೆಂಪು

ಕಮ್ಮ ಟೊಡ್

✍ ಮಮತ

ಅಂದ್ ಇನಿಕ್ ನಮ್ಮ ಮದಿಮೆ ಆದ್ ನಾಲ್ ವರ್ಸ ಕರಿಂಡ್. ನಮ್ಮ ಮಗಳ್ ಸೃಜನಾಗ್ ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸ ಆಂಡ್. ಬಾರೀ ಮಲ್ಲ ಕವಿಯಾಯಿನ ಈರೆನ ಕೈಪತ್ತಿನ ಯಾನೇ ಪುಣ್ಯವಂತೇ. ಎನ್ನಾತ್ ಭಾಗ್ಯಶಾಲಿಲು ಏರ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜೆರದಾನ್ಲೊ ಪನೊಂದಿತ್ತಲ್ ಸಾಧನಾ. ಆಲೆನ ಪಾತೆರ ಕೇಂಡಿನ ಸಾಗರ್, ಎನನ್ ಮಲ್ಲ ಕವಿ ಪನ್ಪಿನ ಈ ದಾನೆ ಕಮ್ಮಿ ಉಲ್ಲನಾ? ನಿನಂಚಿನ ಕವಯಿತ್ರಿ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕೊಡಾಂಡ ಯಾನೇತ್ ಬಂಗ ಬಯಿದೆ ಗೊತ್ತುಂಡಾ?

ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಪೋನಗಾನೆ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣನ ಚಿತ್ರ ಬೊಕ್ಕ ಆಲೆಡ ಉಪ್ಪುಡಾತಿನ ಗುಣೊಕುಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಎನ್ನ ಎದುರುಡು ಒಂಜಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿನ ಚಿತ್ರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ರೂಪ ಎಂಕ್ ಒರಿಯಗ್ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನಿ. ಎಂಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮರ್ಲ್ ಪತ್ತಿನೇ ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಪೋನಗ. ಎನ್ನ ಅನುಭವದ ಆಧಾರೊಡು ಯಾನ್ ಬರೆವೊಂದಿತ್ತೆ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಮಲ್ಲ ಜನ ಆಯೆ. ಅಂಚನೆ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಲ್ಪುನಗಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಕ್ ಅಂಟೊಂದೇ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಎಂ.ಎ. ಮುಗಿಪಾಯೆ.

ಒಂಜಿ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಉಪನ್ಯಾಸಕ ವೃತ್ತಿಗೆ ಪೋಯೆ. ಆ ಸಮಯೊಡ್ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮಗ್ ಎನ್ನ ಮದಿಮೆದ ಯೋಚನೆ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಮ್ಮ ತೋಜಾಯಿನ ವಾ ಪೊಣ್ಣನ ಪಟ ತೂಂಡಲಾ ಯಾನ್ ಒಪ್ಪಿದ್‌ಜಿ. ಆಕೇರಿಗ್ ಅಮ್ಮ ಪಂಡೆರ್ ಈ ಸಲ ಪಟಗಿಟ ತೂಪುನ ಬೊಡ್ಚಿ. ಪೊಣ್ಣನ ಇಲ್ಲಡೇನೇ ಪೋದುತೂಕ ಯಾನ್ ಬರಯೆ ಪಂಡಲಾ ಅಮ್ಮ ಕೇಂಡಿಜೆರ್. ಕಡೆಕ್ ಅಮ್ಮನ ಒತ್ತಾಯೆಗ್ ಅಮ್ಮನೊಟ್ಟುಗೆ ಪೋಯೆ.

ಪೊಣ್ಣನ್ ತೂಯೆ. ಅರೆರೆ ಎನ್ನ ಮನಸ್ಸ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಪೊಣ್ಣನ ಚಿತ್ರ ಈ ಪೊಣ್ಣನವೆ. ಅಂದ್ ಅಂಚಾಂಡ ಯನೊಂತೆ ಪೊಣ್ಣ ಪಾತೆರೊಡು ಪಂಡ್‌ದ್ ಅನುಮತಿ ಕೇಂಡೆ. ಅಲೆಡ ಪಾತೆರಿಯೆ. ಸಾಗರ್ ಈತ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಉಂತಾನಗ ಸಾಧನಾ ಅಂದ್ ಈರ್ ಎನಡ ಸುರುಟ್ಟು ಕೇಂದಿನಿ ದಾದಾ ಪಂಡ ನಿಕ್ಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಡಾ ಪಂಡ್‌ದ್. ಅಪಗ ಯಾನ್ ಈರ್ ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಸಿಂಚನ ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣನ ಬರಹೊಲೆನ್ ಓದುವರಾ ಕೇಂಡೆ. ಪಟಕ್ಕನೆ. ಈರ್ ಅಂದಂದ್. ಏತೆಡ್ಡೆ ಬರಹೊಲು ಆತಿನವು. ಯಾನ್ ಅಲೆನ ಮಾತ ಬರೆತಿನ ಓದುವೆ. ಅಂಡಲಾ ಆಲ್ ಏರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ನನಲಾ ಗೊತ್ತಿತಿಜಿ ಪಂಡಲ್. ಇತ್ತೆ ಆಲೇ ಈರೆಗ್ ತಿಕ್ಕಿಯಾಲತ್ತೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಕೇನ್ನಗ ಈರೆಗ್ ದಾಲಾ ಅರ್ಥ ಆಯಿಜಿ. ಅಪಗ ಯಾನ್ ಅವು ಸಿಂಚನ ಪನ್ಪಿ ಪೊಣ್ಣು ಬೇತೆ. ಏರ್‌ಲಾ ಅತ್ತ್ ಅವು ಯಾನೆ. ಇತ್ತೆ ಈರೆನ ಪ್ರಶ್ನೆಗ್‌ಲಾ ಉತ್ತರ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡತ್ತೆ? ಎನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಕ್ತಿದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊತ್ತಾಂಡತ್ತೆ.

ಅಂದ್ ಸಾಧನಾ, ಆ ವೊಂಜಿ ಕ್ಷಣ ಯನನ್ ಯಾನೇ ನಂಬುದಿಜಿ. ಉಂದು ಕನನೊ ನಿಜನೊ ಪಂಡ್‌ದೇ ಗೊತ್ತಾತಿಜಿ. ಒಂಜಿ, ಸಿಂಚನನ್ ತೂಯಿನ ಖುಸಿಯಾದಿತ್ತ್‌ಂಡಾ, ಎನ್ನ ಮನಸ್ ಬಯಕುನ ಪೊಣ್ಣು ತಿಕ್ಕಿನವು ನನೊಂಜಿ ಖುಸಿತ್ತ ಇಸಯ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಸರಿ ಬೊಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಮದಿಮೆ ಆಂಡ್. ಯಾನ್ ಈರೆನ ಕೈ ಪತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕನೇ ಅತ್ತ ಈರೆಗ್ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಲಾ ತಿಕ್ಕಿನಿ? ಯಾನ್ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಗ್ರೇಟ್ ಅತ್ತೇ? ಇಂಚ ಸಾಧನಾ ಪಂಡಿಬೊಕ್ಕ ಈ ನಿಜವಾದ್‌ಲಾ ಗ್ರೇಟ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ನಿಕ್ಕ್ ಮೊರನಿ ತಿಕ್ಕಿನ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪದವಿಯೇ ಪನ್ಪುಂಡತ್ತಾ. ನಿನ್ನ ಸಾಧನೆದ ಗುಟ್ಟುದಾದ ಎಂಕೊರ ಪನಯನ? ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾಗರ್ ಕೇನ್ನಗ ಅವ್ವಾ ಭಾರೀ ಒಂಜಿ ಗುಟ್ಟುದ ಬೊಕ್ಕ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಮ್ಮೆದ ಇಸಯ ಈ ರೀತಿಡ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡಾಂಡ ಎಂಕ್ ಪ್ರೇರಣೆ ತಿಕ್ಕ್‌ದಿನಿ. ಯಾನ್ ಭಾಗವಹಿಸಿದಿನ ಒಂಜಿ ತುಳು ಬರವಣಿಗೆ ಕಮ್ಮಟೊಡು.

ಅಂದ್ ಸಾಗರ್ ಅವು ಎನ್ನ ಪದವಿದ ರಡ್ಡನೇ ವರ್ಷ. ಅದಗ ಎಂಕಲ್‌ನ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಒಂಜಿ ತುಳು ಬರವಣಿಗೆದ ಕಮ್ಮಟ ಆಂಡ್, ಎನ್ನ ಮೇಡಂನ ಆಶಯದಂಚ ಯಾನ್‌ಲಾ ಸೇರ್‌ದಿತ್ತೆ. ಅವ್ವೇ ಅತ್ತೆ ಎನನ್ ಈ ರೀತಿಡ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತಿನಿ, ಯಾನ್ ಬರೆವರೆ, ಎನ್ನ ತಪ್ಪುಲೆನೆ ತಿದ್ದೊನರೆ ಕಲ್ತಿನೇ 'ಕಮ್ಮಟೊಡ್' ಎನ್ನ ಬರೆಪಿನ ಕುದಿಪುಗು ಸ್ಪೂರ್ತಿ ತಿಕ್ಕಿನೇ 'ಕಮ್ಮಟೊಡ್' ಒಟ್ಟಾರೆ ಎನ್ನ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಬದ್‌ಕ್ ರೂಪ ತಳೆಯನೇ 'ಕಮ್ಮಟೊಡ್'ಕಮ್ಮಟ ಪಂಡ ಎಂಕ್ಲೆನ ಕ್ಲಾಸ್ ದಂಚನೇ ಉಪ್ಪು ಪಂಡ್ದ್ ಎನ್ನೊಂದು ಯಾನ್ ಪೋಂಡ ಅಲ್ಪವೊಂಜಿ ಅದ್ಭುತವಾಯಿನ ಪೊಸ ಲೋಕೊಗು ಯಾನ್ ಪೋಯೆ. ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಸಾಹಿತಿಲೆನ್ ತೂಪಿನ, ಅಕ್‌ಲೆನ ಪಾತೆರೊಲೆನ್ ಕೇನುನ, ಅಕ್‌ಲೆಡ ಪಾತೆರುನ ಭಾಗ್ಯೊಲು ಮಾತ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಆ ಕಮ್ಮಟದ ಬಗೆಟ್ ಯಾನ್ ಎತ್ ಪಂಡಲಾ ಕಡಿಮನೆ. ಈರೆಗ್ ಬೋಡಾಪಿನ ಪೊಣ್ಣಾದ್ ಯಾನ್ ತಯಾರಾತಿನೆ ಆ 'ಕಮ್ಮಟೊಡ್' ಇತ್ತೆ ಗೊತ್ತಾಂಡತ್ತೇ?

ಈತ್ ಮಾತ ಕೇಂಡಿನ ಸಾಗರ್ ಓ ಇಂಚನಾ ಕತೆ. ನಿನನ್ ತಯಾರ್ ಮಲ್ತಿನ ಆ ಕಮ್ಮಟೊಗ್ ಎನ್ನೊಂಜಿ ಕೈ ಮುಗಿತ್ತಿನ ನಮಸ್ಕಾರ ಉಪ್ಪಡ್. ನಮ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುಂಡ ಪೊರ್ತು ಪೋಪಿನವೇ ಗೊತ್ತಾಪುಜಿ. ನಾಲ್ ವರ್ಷ ಪಿರಾವುದ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ನಿನೆಪುಲು. ಒಂಜಿ ಕ್ಷಣ ನಮ ಒಲ್ಪ ಉಲ್ಲ. ಪನ್ಪಿನವೇನೇ ಮರೆಪಾದ್ ಬುಡುಂಡು ಅತಾ?

ಸರಿ ಇತ್ತೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಮೀದ್ ಪಿದಾಡ್‌ಲಾ. ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಪೋವೊಡು ಪಂಡ್‌ದಿತ್ತತ. ಇನಿ ನಮ್ಮ ಮದಿಮೆದ ವರ್ಷದ ದಿನತ್ತಾ. ಬಯ್ಯಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಅಟ್ಟಿಲ್ ಮಲ್ಪುಲ. ನಮ್ಮ ದೋಸ್ತ್ಯಾಡ್ಲೆನು, ಸಂಬಂಧ ದಾಕುಲೆನ್ ಮಾತ ಲೆಪ್ಪುಗ ಪಂಡ್‌ದ್ ಸಾಗರ್ ಪನ್ನಗ ಸಾಧನಾ ಕಲ್ಪ್‌ದಲೆಕ್ಕೊ ಕುಲ್ಲುದೊಲು. ಸಾಧನಾ, ಸಾಧನಾ ದಾದಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಸಾಗರ್ ಲೆಪ್ಪುಗು ಸಾಧನಾ ದಾಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಆ ಕಮ್ಮಟದ ನಿನೆಪಾಂಡ್. ಏತ್ ಎಡ್ಡೆಂತಿನ ನಿನೆಪು. ಏಪಲಾ ಮಾಜಂದಿ ನಿನೆಪು ಅವು. ಆ ರೋಮಂಚಕಾರಿ ಅನುಭವ ತಿಕ್ಕಿನಿ 'ಕಮ್ಮಟೊಡ್' ಎನ್ನ ಮಾಜಂದಿ ನೆನಪುದ 'ಕಮ್ಮಟೊಡ್'.

ಕಾಲ ಕಲ್‌ಜಿಗ

✍ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಆನೆಗುಂಡಿ

ಗುತ್ತು ಗತ್ತ್‌ದ ಇಲ್ಲ್ ಮಾಯ ಆವೊಂದು ಉಂಡು
ಪೊಸ ಪೊಸ ನಮೂನೆದ ಇಲ್ಲ್ ಪುಟ್ಟೊದುಂಡು
ದೆಂಗ, ಆಟ್ಟೊಲು ಮಾತ ಮಯಕ ಆವೊಂದು ಉಂಡು
ಪುಗೆ ನಾಟಿ ವಸ್ತು ಭಾರಾ ಗಟ್ಟಿಗೆ
ಇತ್ತೆ ಪುಗೆನೇ ಇಜ್ಜಿ ಸ್ವಾಮಿ
ಕಾಲ ಕಲ್ಜಿಗ ತೂಲೇ.
ಗುಯಿಲ್, ಕೆದು ಮುಚ್ಚೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್
ಆಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಕಟ್ಟೋನ ಲಕ್ಕವೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್
ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ಗ್ ನೀರ್ ಬೋಡು ಪಂಡ್‌ದ್
ಬೋರು ತೋಡಾವೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್
ದುಂಬುದಾನೆ ಆವು ಪನ್ಪಿಗೇನ ಮುಕುಲೆಗ್ ಇಜ್ಜಿ ತೂಲೇ
ಕಾಲ ಕಲ್ಜಿಗ ತೂಲೇ.
ಇತ್ತೆ ಬರಗಾಲ ಬರೊಂದು ಉಂಡು
ಕಾಡ್ ಕಡ್ಪುನಗ ಗೆವು ಇಜ್ಜಂದಿ ಜನ ಗೊಬ್ಬೆ ಪಾಡೊಂದು ಉಲ್ಲೆರಾ
ಬೊಲ್ಲ ಏರೊಂದು ಉಂಡು
ಸೂಜಿದಾತ್ ಜಾಗೆಗ್‌ಲ ಸಿಮೆಂಟ್ ಪಾಡ್‌ನಗ ಗೆವು ತತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್.
ದಿನೊರುದು ದಿನೊಕು ದೊಂಬು ತಾಂಗಿಯಾರೇ ಆಪುಜಿ
ಆಕಾಶಗು ಪುಗೆ ಪೋಪಿನ ಕಮ್ಮಿ ಆತ್‌ಜಿ
ಕಷ್ಟ ದಿನೊರುದು ದಿನೊಕು ಜಾಸ್ತಿ ಆವೊಂದು ಉಂಡು
ಅಂಡಲ ನರಮಾನಿ ಗೊಬ್ಬು ಕಮ್ಮಿ ಅತ್‌ಜಿ
ಮುಕುಲೆಗ್ ಯಾಪ ಬುದ್ದಿ ಬರುಪ್ಪುಂಡ
ದಾದ ಕಾಲ ಕಲ್ಜಿಗನ

ಅವ್ವ್... ಯಿಂದ್... ಅಂದದೆ...

ಅಂಬಲಪಾಡಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಆಚಾರ್ಯ

ತುಲುಟ್ "ಅವ್ವ್" ಪಣ್ಪಿನೊ ಪ್ರಯೋಗ ಉಂಡತ್ತಾ - ಅವ್ವ್ ಎಂಚ ಬತ್ತುಂಡ್ ಪಂಡ್ದ್ ಸೋದನೆ ಮಲ್ಪೊಡಂಚಿನೊ.

ಸಾಮಾನ್ಯಾದ್ ನಮ ತೆರಿಪಿನಿ "ಅವ್ವ್" ಪಣ್ಪಿನೊ ತಿರ್ತುಮಲ್ತುದ್ ಪಣ್ಲಕ್ಕಾಂದ್. ಯಿಂದ್ ದಾದೊನಾ ಕಡಮೆಮಲ್ತುದ್, ತಾತ್ಸಾರದೊ ಪಣ್ದ್ ತೆರಿಪ. ನಮಡ್ದ್ ತಿರ್ತುದಕ್ಲೆಗ್, ಬಾಲೆಲೆಗ್, ಕಿಞಿಕ್ಲೆಗ್, "ಅವ್ವ್" ಪಣ್ಪ ಪ್ರಯೋಗೊ ನಡಪುಂಡೆ. ಉಂದೆನಿ ಒಂಜಿ ನಿಯಮಾಂದ್ ದಾಲ ಪನೆರೆಗಿಜ್ಜಿ. "ಅವ್ವ್ ಬೆರಣೆ", "ಅವ್ವ್ ಅಮ್ಮೆ", "ಅವ್ವ್ ಬೂತೊ", "ಅವ್ವ್ ದೊಪ್ಪೊ", "ಅವ್ವ್ ದನಿ" - ಇಂಚ ಪೂರ ಪ್ರಯೋಗೊಲ್ಲಾ ಉಂಡು. ಮುಲ್ಲು ಪೂರಾ ಕಿಂಞಿ ಅತ್ತ್‌ಡಾ ತಿರ್ತ್ ಪಣ್ಪಿನರ್ಥ ಮಲ್ಪೆರೆಗ್ ಆಪುಜಿ.

ಯಿಂದ್ ಪೂರಾ ಇಂಚುವೊ ಪೊಸನಮುನಿದೊ ನಮ ಬದುಕುಡ್ ನಮ ದೃಷ್ಟಿಗ್ ತಪ್ಪೊಂದು ದೇ ತೋಜುಂಡು. ಒರಿ ಒರಿಲಾ ಬ್ಯಾತೆ ಬ್ಯಾತೆ, ತಿರ್ತ್ ಮಿತ್ತ್ ಪಣ್ಪಿನೊ ಉಂಡೂಂದ್ ಇನಿತ ನಡೆ. ಉಂದು ಉಪ್ಪೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿಂದ್ಲಾ ಪಣ್ಪುಂಡು. ಮಾತೆರ್ಲಾ ಸಮಾನಾಂನ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಮಾತೆರ್ನ್ಲಾ ಸಮೋಟ್ ತ್ಯೊವೆರೆಗ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಜೋಕುಲೆಲೆಗ್ಲಾ ಇನಿ ಈರ್ ಈರ್ ಪಣ್ದೇ ಲೆಪ್ಪುನೋ ಒಂಜಿ ಮರ್ಜಿ ಇತ್ತೆ ಇತ್ತೆ ಸುರುವಾತುಂಡ್. "ಅಂದದೆ", "ಬಲ್ಲದೆ" - ಇಂಚ ಪೂರ ಲೆಪ್ಪುನೌ ಸರಿಯತ್ತು ಪಣ್ಪುಂಡು.

ಆಂಡ ಇಂಚಿನೊ ಪ್ರಯೋಗೊಲು ಪೂರಾ ಎಂಚ ಬತ್ತುಂಡು?

"ಅವ್ವ್", "ಅಂದದೆ"-ಯಿಂದ್ ಪೂರಾ ಬಾರೀ ಪ್ರೀತಿದೊ ಆತ್ಮೀಯಾದಿತ್ತಿನೊ ಪ್ರಯೋಗೊಲು. "ತತ್" ಪಂಡ "ಅವ್ವ್". "ಅವ್" ಪೋದು "ಇಂದ್" ಆಪುಂಡು. ಅಂಗ್ರೇಜಿಡ್ "ದ್ಯಾಟ್" ಆಪುಂಡು. ಸಂಸ್ಕೃತೊಡು "ತತ್" ಪಂಡ ದೇವೆರೆಗ್ ಒಸುದ್ ಉಂಡು. ಪನೆಯೆರೆಗ್ ಆವಂದಿನೆಕ್ಕ್ ತೆರಿಪೊವೆರೆಗ್ ಆವಂದಿನೆಕ್ಕ್ ದೇವೆರೂಂದುದ್ "ತತ್" ಊದುದ್ ಪ್ರಯೋಗ ಉಂಡತ್ತಾ? ಪಂಡ, "ಅವ್ವ್" ಪಣ್ಪಿನೊ ನಮಕ್ ವಿವರಕೊರೆರೆಗಾವಂದಿನೆಕ್ಕ್ ಬತ್ತಿನೋವಾ? ದೇವೆರ್ ಪಣ್ಪ ಕಲ್ಪನೆಡು ಬತ್ತಿನೋವಾ? ಜೋಕುಲು ಬಾಲೆಲು ದೇವೆರೂಂನ್ಪೆರ್. "ಅವ್ವ್" ಪಣ್ಪಿನೊ ದುಂಬುದಕುಲೆಗ್ ನರಕ ಆತಿಜ್ಜಿ. ಬಾರೀ ಮೊಕೆಡೇ ಬಕ್ತಿಡೇ ಪನುವೆರ್.

ಮಾತ ಕಡೆಟ್ಲಾ ಒಂಜೇ ಆದ್ ವ್ಯಾಪಿತೊಂದಿತ್ತಿನೆಟ್ಟ್ "ಆವ್" "ಆವ್" ಪಂಡುದ್ ದಾಯೆಗ್ ಬತ್ತಿಪ್ಪೆರೆಗ್ ಬಲ್ಲಿ? ಮುಲ್ಪೊ ಇತಿದೊ ಬ್ಯಾತೆ ಬ್ಯಾತೆ ಪಣ್ಪಿನೊ ಕಲ್ಪನೆ ಇಜ್ಜಿ. ಇಡೀ ಬರ್ಮಾಂಡಲಾ ಒಂಜೇ. ಮಾತಲಾ ಒಂಜೇ ಪಣ್ಪಿನೊ ಕಲ್ಪನೆನೇ ಉಂಡಾಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ನಮ ಮಾತಲಾ ಒಂಜೇ ಆವನಗ ಒಂಜೇ ಆವೆರೆಗ್ ಉಪ್ಪನಗಾ ಪನಿಯೆರೆಗಾವಂದಿನೊ ಎಂಚ ಪಣ್ಪಿನಿ? "ತತ್".

"ಅವ್ವ್" "ಯಿಂದ್" - ಉಂದ್ದೇ ಪನೊಡತ್ತಾ?

ಬಾಸೆಡ್ಲಾ ಏತೊಂಜಿ ಈತೊಂಜಿ ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕವಾಯಿಂಚಿತ್ತಿನೊ ಇಸಯಾ ದುಂಬುದಾಕ್ಲೆನೊ ಮಂಡೆಡ್ ಬೈದಿನೊವೇ ಮಲ್ಲೊ ಸೋಜಿಗೊ! ಇಂದ್ ಮಾತಾ ಬಾಸೆಲೆಡ್ಲಾ ಇಂಚೆನೇ ಬತ್ತುಪ್ಪಾಂದ್ಲಾ ತೋಜುಂಡು. ನೆತ್ತೊ ನನಲಾ ಮುದೆಲುಗ್ ಜತ್ತುಂಡೂಂದಾಂಡ ಒಂತೆ ನೀರ್ಲಾ ತಿಕ್ಕೋ ದಾನ್ನ!. ಅಡ್ಡೊಗ್ಲಾ ಗುಂಡಿಗ್ಲಾ ಜತ್ತ್ ತೂಪಿನೊ ಜಂಬರ ಸಂಸೋದನೆಡ್ ಆವಾ? ಇಸಯ ಅಂಚೆನೇ ಬುಡ್ಪಿನೊಲಾ ಆತೊಂಜಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ್ ತೋಜೇ? ಮೇಲ್ ಮೇಲ್ಡ್ ತೂಂಡ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ. ಅಡಿಕ್ ಅಡಿಕ್ ಜತ್ತುಂಡ ಸುಮಾರ್ ಸಂಗತಿ ಪಿದಾಯಿಮಿನಿ ಬರುವಾಂದ್?

ತಂತ್ರೊಡು ದೇವೆರೆಗ್ ದಾದೋಂದ್ ಪಂಡಲಾ ಅವ್ವೊಂಜಿ ಪೂರಾ ಪಂಡುದ್ ಆಂಡೂಂದ್ ಇಜ್ಜಿ. ಪೂರಾ ಪಂಡುದ್ ಆಂಡು ಪಂಡ ಐತೊ ಇಸಯೊಡ್ ನಮ ಬೇಲಿ ಪಾಡಿಲೆಕ್ಕ ಆಯಿಜ್ಜಾಂದ್ ತಂತ್ರೊ ಕೇನುಂಡು, ತೆರಿಪುಂಡು. ನರಮಾನಿನೊ ಮನಸುದೊ ಗ್ರಹನಸಕ್ತಿಗೇ ಮೀರಿದಿನೊವೇ "ಆವ್ವ್", "ದೇವೆರ್". ಉಂದೆನ್ ತಾರ್ಕಿಕೊ ಅತಾರ್ಕಿಕೊ ಈಂದುದ್ ಪನೆಯೆರೆಗ್ಲಾ ಬರ್ಪುಜ್ಜಿ. "ಅವ್ವ್" ಉಂಡೂಂದ್ ತೆರಿನೆಡ್ದಾವರ "ಅವ್ವ್" ಪಣ್ಪ. ಆಂಡ, ಇಜ್ಜೀಂದ್ ತೆರಿಂಡಲಾ "ಅವ್ವ್" ಊಂದೇ ಪನೊಡತ್ತೇ? ಪಣ್ಪನತ್ತೇ? "ಅವ್ವ್" -ಅಂತಲಾ, ಅನಂತಲಾ. "ಅವ್ವ್" ಮಾತ ಕಡೆಟ್ಲಾ ಉಪ್ಪುನಾವ್..... ಒಲ್ಲುಲಾ ದಾಂತಿನಾವ್.......!!!

"ಅವ್ವ್" -ಪಂಡ...ಯಾನ್ಲಾ... ಈಲಾ... ಈರ್ಲಾ.. ಆಯೆಲಾ... ಆಲ್ ಲಾ... ಆರ್ಲಾ.. ಮೇರ್ಲಾ.. ಮೋಲ್ ಲಾ.. ಕಡೆಕ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ. ಪಂಡ ಐತೊ ಲಿಂಗ ದೈತೊ? ಲಿಂಗ ಇಜ್ಜೀಂದಾ? ನಪುಂಸಕಾಂದಾ? ಅವ್ವ್ ಮನಸಾ? ಅತ್ತ್ ನಮ ಜೀವನಾ..? ಸರೀರೊನಾ? ಅತ್ತ್.. ಅವ್ ಔಲಾ ಅತ್ತಾ? ದೈತೊ ಈ ಚಕ್ರೊ? ಯಾನ್ ಎನ್ನೊ ದೇಹನ್ ಕಾಪಾಡೊಂಡೇ, ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ಪೊಂಡೇ, ಪನ್ನಗ, ಏರ್ ಔ ಕಾಪಾಡಿನಿ, ರಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ತಿನಿ? ಮನಸಾ? "ಎಂಕ್ ಆಯೆ ಗುದ್ದಿಯೆ" ಪನ್ನಗಾ, ಈ "ಯಾನ್" ಏರ್..? ಮನಸೊ ಅತ್ತ್ ದೇಹನೊ? ರಡ್ಡುಲಾ ಅತ್ತಡ ಔ ದೈತೊ? ಔ "ಅವ್ವ್".

ಅಂಚಾಂಡ ವಿವರ ಕೊರಿಯೆರೆಗ್ ಆವದಂದಿನೊ "ಅವ್ವ್". ಅವ್ವು ಅಂಚಾಂಡ ದೇವೆರೇ ಉಪ್ಪೊಡು! "ಅವ್ವ್" ಮಲ್ಲೊನೇ..! ಕಿಂಞಿ ಎಂಚಾಪಿನಿ? ವಿವರೊಗು ತಿಕ್ಕಾಂದಿನೊ "ಅವ್ವ್". ವಿವೇಕನೇ ಕಡಿವಾಣೊ. ಸರೀರದೊ ರತೊನಿ ದೇರುನಾಯೆ ಏರ್? ದೇವೆರ್? ದೇವೆರ್ "ಅವ್ವ್" ಆ? "ಅವ್ವ್" ದೇವೆರಾ? ಇಂದ್ ಉಂಡತ್ತಾ.. ಬಾಸೆಡ್ ಬೈದಿನೊ ಜನಮನತೊ ವಿವೇಕೊ. ಇನಿಕೋಡೆದಾ ವಿವೇಕೊ ಅತ್ತ್. ನರಮಾನಿ ಬತ್ತಿನಿಂಚಿಡ್ದೊ ಅನುಬವತೊ ರಾಸಿಡ್ದ್ ಕಲೆಯಿನೊ ಉರಿಯಿನೊ ಬಾಸೆಡ್ ತಾಂಗೊಂದು ತಾಂಗೊಂದು ಇಡೆಮುಟ್ಟಲಾ ಬತ್ತುದ್ ಉಂತುಂಡು. ಇಂದೆನ್ ನಮ ನಾಡ್ಪತ್ತೆರೆಗ್ ಆವಾ ಇಂದುದ್? ಏತೂ ದೆಂಗಾಂಡಲಾ ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಬರ್ಪಿನಂಚೈತ್ತಿನೊ, ಏತೂ ಬೊಲ್ಪುಗ್ ಕನತುಂಡಲಾ ದೆಂಗೆದೇ ಕುಲ್ಲುನೊ "ಅವ್ವು"...!!!

ಅವ್ವೆನ್ ಮಲ್ಲೆಂದ್ ಪಣ್ಪಲೆಕ್ಕಲಾ ಇಜ್ಜಿ.. ಅವ್ವೆನ್ ಕಿಂಞೂಂದುದೆ ದೂರುಲೆಕ್ಕಲಾ ಇಜ್ಜಿ.

ನಮ ಮಾತ ಬಾವೆನೆಡ್ದುಲಾ ಔ ಅಂಚಿಯೇ ಒರಿನೌ. ನೆಟ್ಟ್ ದಾಲ ಗತ್ತ್ ಉಂಡಾ.. ಗರುವ ಉಂಡಾ? ಪುಲಿ ಉಂಡಾ.. ಉಪ್ಪು ಉಂಡಾ? ಅತ್ತಡ, ನಮನಿ ಅವು ಒರಿಒಪಿಯಾದ್ ದಾದಾಂಡಲಾ ಲೆಕ್ಕೊಗು ಪಾಡುಂಡಾ? ನಮ ದರ್ಪೊನು ದಾದಾಂಡಲಾ ದರ್ಪುಂಡಾ? ದಾದೆನಾಂಡಲಾ ನರಮಾನಿಗ್ ಪನೊಡಾಂಡ "ಅವ್ವ್" ಬೋಡೇ ಅತ್ತಾ? ನಮ ಅವೆನಿ ಪತೊಂದು ಪುಗೊರೊಲಿ, ದೂರೊಲಿ, ಮದಿಪೊಲಿ, ಬೇತೆ ದಾದೊ ಬೋಡಾಂಡಲಾ ಮಲ್ಪೊಲಿ.. ಕಡೆಮುಟ್ಟಲಾ ಅವ್ವೆನಿ ದೇವೆರೂಂದ್ನಾ ಪನೊಲಿ. ಪಂತಿಜ್ಜಡಲಾ ನಡಪು. ನಮ ಅಗತ್ಯಗಂತೂ "ಅವ್ವು" ಬೋಡೇ..!

ಲೊಕೊಡಿತ್ತಿನೊಮಾತೆನ್ನಾ ಸೇರಾಂಡಾ ದಾದೊ ಆವು, ಅವ್ವೇ "ಅವ್ವು". ಯಾನೊಂದ್ ಪಣ್ಪಿನ "ಯಾನ್" ಉಂಡತ್ತಾ ಔಲಾ ಐತೊನೇ ಒಂಜಿ "ತುಂಡು". ಆಣ್ ಪೊಣ್ಣು ಸೇರ್ನಗಾ ಆಪಿನೊ "ಅವ್ವ್" ದಾದೌ? ಅವ್ವೇ ಇಡೀಟ್..... ತುಂಡುಲಾ ಅವ್ವೇ. ತುಂಡು ತುಂಡಾದ್ ತುಂಡುಲಾ ಅವ್ವೇ.. ಬದುಕುನ್ ಇಡೀ ಆದೆ ತೂಪಿನೊ ಪೊರ್ಲು.. ಐತೋ ಬೆತ್ತಡಿಡ್ ಲಾ ಅವ್ವೇ. "ಅವ್ವ್" ಇಜ್ಜಾಂಡ ದಾಲ ಇಜ್ಜಿ.

ಈ ಬಾಸೆದೊ ಉಲಾಯಿ ಏತೊಂಜಿ ದರ್ಮೊ ತತ್ವೊ ಅಧ್ಯಾತ್ಮೊ ಉಂಡೂಂದುದ್. ಗ್ರಯಿಪೆರೆಗೇ ಆಪುಜ್ಜಿ. ಏತೊಂಜಿ ಪಾಟಪನ್ಪುಂಡು ಬಾಸೆ!

ಪಾಸ್ ಮಲ್ಪುಲೆ ದೇವೆರೇ!

✍ ಜೆ.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ, ಅತ್ತಾವರ

ಪರೀಕ್ಷೆ ಸಮಯೊ ಬತ್ತ್ಂಡ್
ಪಾಸ್ ಯೆನನ್ ಮಲ್ಪುಲೆ ಪಂಡ್ದ್,
ಜೋಕ್லು ದೇವೆರ್ನ ಭಕ್ತಿಡ್
ದಿನೊನಿತ್ಯ ನಟ್ಟೊಂದುಲ್ಲೆರ್,
ದೇವೆರ್ನ ನಟ್ಟ್‌ದ್ ಕಲಿಪಂದೆ
ಕುಲ್ಲುಂಡ ಮನಿಪಂದೆ
ದೇವೆರ್ ಪಾಸ್ ಯೆಂಚ ಮಲ್ಪೆರ್?

ಅಂಜನ

ವೀರಪ್ಪನ್ ಪಣ್ಪೆ ಗಂಧ ಕಲ್ವನ್
ಕೋಟಿಗಟ್ಲೆ ಖರ್ಚ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್
ಇಸ್ರೇಲ್‌ದಕ್ಲು ದಾಯೆ ಪತ್ತೊಡ್
'ಅಂಜನ' ಪಾಡ್ದ್ ತೂದ್ ಬುಡುಂಡಾ
ದಂತಚೋರಾನ್ ಪತ್ತೆರೆ ಆಪುಜಾ?

ಎಲ್ಯ ಕಥೆ

ಆಶಾಭಟ್, ಉಡುಪಿ

"ಪ್ರಾಯೊಡ್ ಕಿನ್ನಿ ವಿಚಾರೊಡ್ ಮಲ್ಲೆ"

"ಪ್ರಾಯೊಡ್ ಕಿನ್ನಿಆಂಡಲಾ ವಿಚಾರೊಡ್ ಮಲ್ಲೆ ಆಯೆ" ಪಂದ್ ಊರ ಜನಕ್ಲೆನ ಎದುರುಡ್ ತನ್ನ ಆರ್ವದನ್ ಪೊಗರ್‌ವೆರ್ ಕಣ್ಣೂರ್‌ದ ದನಿ ಕೇಶವಪ್ಪೆರ್. ಇಡೀ ಊರುಗೆ ಧನಿ ಆಯಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಆರ್ವದೆ ಉದಯನ ಎದುರುಗಡೆ ಮದ ಏರಿದಿನ ಆನೆಗ್ ಅಂಕುಶ ಪಾಡಿಲೆಕ ಆವೊಂದಿತ್ತಿಂಡ್. ಆೖಕ್ ಕಾರಣ ಬೇತೆದಾಲಲತ್ತ್ ಇಚ್ಛಂಡ ಪಟ್ಟಣೊಡ್ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಕಲ್ತ್‌ದ ಬತ್ತಿನ ಅರ್ವದಾಗ್ ತೆರಿಯಾರೆ ಬಲ್ಲಿ ಈ ಆಸ್ತಿ ಮಾತ ಆಯೆಗ್ ಸೇರ್ದಿನ ಪಂದ್. ಆಂಡ ಆರ್ವದೆ ಪೂರ ವಿಷಯಲೆನ್ಲಾ ತೆರಿದ್ ತೆರಿಯಂದಿಲಕ ಮಲ್ತೊಂದುಪುವೆ.

ಅಂಚಾಂದ್ ಉಪ್ಪುನಗ ಮದಿಮೆ ಆತಿನ ಕೇಶವಪ್ಪೆನ ಮಗಲ್ ರಾಜಿ ವಿಧವೆ ಆಪೊಲ್. ಕಂಡನಿ ತೀರ್‌ನಗ ಆಲ್‌ಗೆ ಮೂಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಬಯಕೆದ ಪೊಣ್ಣು. ಅಲೆಗ ಅಲೆನ ಕೂಜಾಲ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ಭಾರೀ ಮೋಕೆ. ಆಂಡ ಆ ಇಲ್ಲ್‌ದಾ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲೆಕ್ಕ ಆಲ್ ಕೂಜಾಲ್ ದೆಪ್ಪೂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಸ್ಥಿತಿ. ತನ್ನ ಮೋಕೆದ ಮಗಲೆನ್ ಅಂಚ ಮಲ್ಪುನಾ ಕೇಶವ ಪ್ಪೆರೆಗ್‌ಲಾ ಇಷ್ಟ ಆಪೂಜಿ. ಆಂಡ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬುಡರೆ ಆಪೂಜಿ ಇಕ್ಕಟ್ಟ್‌ದ ಸ್ಥಿತಿ ಆರೆನ. ಉಂದು ಮಾತ ತೆರಿನ ರಾಜಿ ಈ ಜನಕ್ಲನ ನಡುಟು ಇತ್ತ್‌ದ್ ಹಿಂಸೆ ಮಲ್ತೊಂಬಿನಡಿದ್ ತನ್ನ ಜೀವನು ಅಪ್ಪೆನಾ ಮಡಿಲ್‌ಡದೆ ತೊಂಬಿನನೆ ಎಡ್ಡೆ ಪಂದ್ ಎನ್ನುವೊಲು.

ಅವೆನು ತೆರಿನ ಉದಯೆ ಆಲೆಗು ಮುತ್ತೈದೆ ಭಾಗ್ಯೊನು ತಾನೇ ಕೊರ್ಪೆ ಪನ್ಪೆ. ಆಂಡ ಒಪ್ಪಂದಿ ಈ ಸಮಾಜೊಡು ಎಂಚ ಬದುಕುವ ಪಂದ್ ಕೇಶವಪ್ಪೆರ್ ಕೇನುವೆರ್. "ಎನ್ನ ಮದಿಮೆ ಸಮಾಜಗೋಸ್ಕರ ಅತ್ತ್. ಸಮಾಜೊಗ್ ಪೊಡ್ಡಿನ ಪೊಣ್ಣುನ ಮನ್ಸ್‌ನ್ ಎನ್ನಂಚಿ ದೆತ್ತೂನರೆ ಪೊಸ ಜಗತ್‌ಗ್ ಆಲೆ ಕೊನ್‌ವರೆ." ಪಂದ್ ಪನ್ಪೆ.

ಆವೆನ್ ಕೇನಿನ ಕೇಶವಪ್ಪೆರ್ ಮನಸಾರೆ ಪನ್ಪರೆ "ಎನ್ನ ಆ ರ್ವದೆ ಪ್ರಾಯೊಡ್ ಕಿನ್ನಿ ಆಂಡಲಾ ವಿಚಾರೊಡ್ ಮಲ್ಲೆ ಆಯೆ".

ತೆಲಿಕೆ

ನಿನ್ನ ತೆಲಿಕೆಗ್ ಸೋತಿನಾಯೆ
ನಿನ್ನ ನಲಿಕೆಗ್ ಬೆರಗಾಯೆ
ನಿನ್ನ ಪೊರ್ಲುಗ್ ಮರ್ಲಾಯೆ
ನಿನ್ನ ಪಾತೆರೆಗ್ ಬೂರಿನಾಯೆ

ಬಿಸಲೆ

ಎಲ್ಯಡ್ಡಿಂಚಿ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆ ನಿನನ್
ಕೈಲ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಕೆರೊಂದಿತ್ತೆರ್ ನಿನನ್
ಅಯಿನ್ ತೂದು ಬುಲಿತಿನ ಯಾನ್
ಮದತನೆ ಕೆಂಚಿ ಮೀಸೆದ ಈ ಜವನ್ಯನ್

ಅಪರಿಚಿತೆ

✍ ಇಂದಿರಾ, ಉಡುಪಿ

ಮೇಘನ ತಿಂಡಿ ತಿನ್, ಏತ್ ಪೊರ್ತು ನಿಕ್ಕ್? ಏನ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲಾ ಸುರುತ ದಿನನೇ ಕಾಲೇಜುಗು ತಪ್ಪಾದ್ ಪೋವೊಡ್ಚಿ ಪಂಡದ್ ಮೇಘನಾನ ಅಮ್ಮ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಅಟಿಲ್‌ದ ಕೋಣೆಡೇ ಮೇಘನನು ರಡ್ಡ್, ಮೂಜಿ ಸಲ ಲೆತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಮೇಘನಾನ ಸಿಂಗಾರ ನನಲಾ ಮುಗಿದಿಜಿ. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಕುಡಾ ರಡ್ಡ್ ಸಲ ಲೆತ್ತಿಗೆನೆ ಬತ್ತೇ ಅಮ್ಮ ಪಂದ್ ಮೇಘನಾ ಕೋಣೆಡ್ದ್ ಪಿದಯಿ ಬತ್ತೊಲು. ಅಲೆಗಾದು ದೀತಿನ ಇಡ್ಲಿನು ತಿಂದು ಕಾಲೇಜುದ ತಾದಿ ಪತಿಯೊಲು.

ವಿಶಾಲೂ, ಮೇಘನಾ ನನಲಾ ಕಾಲೇಜುಡ್ದ್ ಇಲ್ಲ್‌ಗು ಬೈದುಜೊಲಾ ಪನ್ನೊಂದು ವೆಂಕಟೇಶ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇಲ್ಲದುಲಯಿ ಕಾರು ದೀನಗನೇ, ಉಲಯಿ ಕೋಣೆಡು ಇತ್ತಿನ ಮೇಘನಾ ಒರನೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಪೊಪ್ಪುನ ಎದುರು ಉಂತುವೊಲು. ಕಾಲೇಜುಡು ಆಯಿನ ಪೂರಾ ಸಂಗತಿನುಲಾ ಪಟಪಟ ಪಂದು ಮುಗಿಪುನ ಪೊರ್ತುಗು ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಚ್ಚ ಬೋಂಡ ಮಲ್ತು ಪಿಂಗಣುಡು ಪಸತ್ತು ದೀಯೊಲು.

ಕಾಂಡೆ ಬೇಗ ಲಕ್ಕುನು ಕಿನ್ನಿಡ್‌ದಿಂಚಿಲಾ ಮೇಘನಾನ ಅಭ್ಯಾಸವಾದಿತ್ತುಂಡು. ಕಾಂಡೆ ಬೇಗ ಲಕ್‌ದ್ ಇಲ್ಲದ ಎದುರ್ದ್ ಜಾಲದೆಕ್ಕುನು ಅಲ್ನ ಬ್ಯಾಲೆ. ಆನಿಲಾ ಮೇಘನಾ ಇಲ್ಲದ ಎದುರು ದೆಕ್ಕರೆ ಬಾಕಿಲು ದೆಪ್ಪುನಗ ಅಲೆಗೊಂಜಿ ಅಚ್ಚರಿ ಕಾದಿತ್ತ್‌ಂಡು. ಇಲ್ಲದ ಎದುರ್ದ ಜಾಲುಡು ಜೆತ್ತಿತ್ತೆ ಅಪರಿಚಿತೆ! ಮೆಯ್ಯಿ ಪುರ ನೆತ್ತೆರಿತ್ತುಂಡು. ಮೇಘನಾ ಪೋಡಿಗೆಡೇ ಜೀವ ಉಲ್ಲೆನಾ ಎಂದು ಕೈತಲು ಪೋಯೊಲು ಅಯನ ಕೆಕ್ಕಿಲುದ ಜಾಗೊಡು ಗಾಯ ತೋಜಿಂಡು; ಆಯಿ ನನಲಾ ಜೀವ ಇಪ್ಪುನ ತೂದು, ಉಲಯಿ ಪೋದು ಪರ ಕುಂಟು ಪಸತ್ತ್, ಅಯನ ಗಾಯೊಗು ಕಟ್ಟಿಯೊಲು. ಆಯಾಸ ಆದಿತ್ತಿನ ಅಯಗು ನೀರು ಪರಿಯೆರೆ ಕೊರ್ದು, ಆಯಿ ಒಂತೆ ಸುದ್ಧಾರಿಸಿನ ಬೊಕ್ಕ ಉಲಯಿ ಲೆಸೊಂದು ಪೋಪೊಲು. ಇಲ್ಲಡು ತಿಂಡಿ ನನಲಾ ಮಲ್ತಿತ್ತುಜೆರು, ಅಂಚಾದು ದುಂಬುದಿನತ ಉರಿದಿನ ಗಂಜಿಗು ಪೇರು ಪಾಡ್ದ್ ಕಲತುದು ಅಯಗು ತಿನರೆ ಕೊರ್ಪಾಲು. ಬೊಕ್ಕ ಅಮ್ಮನ ಲಕ್ಕದು ನಡತಿನ ಸಂಗತಿ ಪುರ ಪಂಡಿಗೆನೆ ಅಮ್ಮ ಮೋಣೆ ಗಂಟುಪಾಡೊಂದು, ಅಯನು ತೂವೆರೆ ಬತ್ತೆರ್. ಗಲೀಜಾದ್ ನೆತ್ತೆರುಪುರ ತಾಗುದು ನರಕವಾದಿತ್ತಿನ ಅಯನು ಆಯಿನಾತು ಬೇಗ ಇಲ್ಲಡ್ದ್ ಕಡಪುಡು ಪನೊಂದು ಅಮ್ಮ ಅಟಿಲ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಪೋಯೆರ್.

ಪೊಪ್ಪಡ ಕಾಸುಗೆತೊಂದು ಮೇಘನಾ ಅಪರಿಚಿತನು ಕೈತಲ್ದ್ ದವಾಖಾನೆಗು ಲೆತೊಂದು ಅಯಗು ಮರ್ದ್ (ಚಿಕಿತ್ಸೆ) ಕೊರ್ಪಾವೊಲು. ರಡ್ನೆ ದಿನೊಕು ಆಯಿ ಸುಧಾರಿಸಿಯೆ. ಮೇಘನಾಗಂತೂ ಅಯನೊಟ್ಟು ಪಾತೆರುನ ಮೋಕೆದ ಸಂಗತಿ. ಕಾಲೇಜುಡು ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಅಯನೊಟ್ಟು ಕಾಲಕಳಿಯುನು ಈ ರಡ್ಡ್ ದಿನದಂಚಿಡುದ ಮೇಘನನ (ಅಭ್ಯಾಸ) ಪರಿಪಾಠ ವಾದಿತ್ತುಂಡು. ಅಯನ ಹೊಳೆಯುನ ಕಣ್ಣುಲ್ತು ನಯವಾಯಿನ ಕುಜಲ್ತು ಮೆದು ಮೆಯ್ಯಿ ಮೇಘನಗು ಮಸ್ತು ಇಷ್ಟವಾದಿತ್ತುಂಡು.

ಮೇಘನನ ಪೊಪ್ಪಗ್ಲಾ ಆಯನ ಒಡನಾಟ ಮಸ್ತ್ ಖುಷಿ ಕೊರೊಂದಿತ್ತುಂಡು. ದಿನಾಲಾ ಒರಿಯೇ ತಿರ್ಗ್‌ಗರೆ ಪೋಪಿನರೆಗು ಇತ್ತೆ ಆಯನ ಜೊತೆ ಸಿಗೊಂದಿತ್ತುಂಡು. ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿಗ್ಲಾ ಆಯನ್ ಇಲ್ಲ್‌ಡ್ದ್ ಪಿದಯಿ ಪಾಡೆರೆ ಒವುಲಾ ಸಬೂಬು ಸಿಗೊಂದಿತ್ತುಜಿ. ಆಯನ ಮೆದು ವರ್ತನೆ, ಮುಗ್ಧ ಮೋಣೆ, ಬೇಡುನಂಚ (ಅಂಗಲಾಚು) ತೂಪಿನ ಕಣ್ಣ್ ಅರೆನ ಮನಸುನು ಬದಲಾಯಿಸದಿತ್ತುಂಡು.

ನಾಲು ದಿನೊಟೇ ಪೂರಗಲ ಮನಸುನು ಗೆಂದಿನ ಆಯನ ದೂರವಾಪಿನ ಆ ದಿನ ಬತ್ತೇ ಬುಂಡು. ಆನಿ ಇಲ್ಲ್‌ಗು ಪತ್ತ್, ಪದಿಮೂಜಿ, ಪ್ರಾಯದ ರಡ್ಡ್ ಜೋಕುಲು, ಬೊಕೊಂಜಿ ಅಂಜೊವು ಕಾರ್‌ಡ್ದ್ ಜತ್ತೆರು. ಅಕುಲೆನು ತೂದುದೇ ಅಪರಿಚಿತನ ಕಣ್ಣ್‌ಲು ಮಿನುಗರೆ ಶುರುವಾಂಡು. ಜೋಕುಲು ಬತ್ತ್ ಆಯನು ಅರಂಟು ಪಸೊಂಡೆರು. ಅಪರಿಚಿತೆ ಅಕುಲೆನ್ ಮೋಕೆಡ್ ನಕ್ಕೆರೆ ಶುರುಮಲ್ತೆ. ಅಪಗ ಅಕುಲೆ ಒಟ್ಟು ಬತ್ತಿನ ಅಂಜೊವು ಪನ್ನಿ-"ಈ ಪಿಂಕಿ ನಾಯಿ ಎಂಕಲ. ನಾಲು ದಿನತ ಪಿರವು ಎಂಕಲೊಟ್ಟು ಬತ್ತಿತ್ತಿನ ಉಂದು ಈ ತಾದಿಡು ಪೋವನ ಕಾರ್ದ್ ಜತ್ತಿತ್ತುಂಡು. ಆಂಡ ಅವು ಜತ್ತಿನ ಎಂಕಲೆ ಗೊತ್ತಾವೊಂದೆ ಎಂಕುಲು ಇಲ್ಲ ಪೋದಿತ್ತ. ಬೊಕ್ಕ ಉಂದೆನು ಪೂರಾ ಕಡೆ ನಾಡಿಯ. ಆಂಡ ಇನಿ ಉಂದೇ ತಾದಿಡು ಪೋವನಗ, ಇರೆನೊಟ್ಟು ತಿರುಗೆರೆ ಬತ್ತಿತ್ತಿನ ತೂಯೆ. ಅಂಚಾದು ಜೋಕುಲೆನು ಲೆಸೊಂದು ಬತ್ತೆ. ಎನ್ನ ತಂಗಡಿನ ಇಲ್ಲ್ ಮೂಲೇ ರಡ್ಡನೆ ಕ್ರಾಸುಡು ಉಂಡು" ಪಂದು ಅಪರಿಚಿತೆ ಅತ್ತ್ ಪಿಂಕಿನು ಕಾರ್ದ್ ಕುಲ್ಲಯೆರು. ಎಂಕಲ ಪೂರಗಲ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ಲಾ ನೀರ್ ಅಂಚೆನೆ ಪಿಂಕಿಗ್ಲಾ ಬೇನೆಯಾದಿಪ್ಪೊಡು, ಕಾರ್ದ ಕಂಡಿಡು ಮೋಣೆ ತೋಪದು ಆಕೇರಿದ ವಿದಾಯ ಪಂಡುದಿತ್ತುಂಡು.

ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ಪರ್ಸೊಡು

ಯಾಪ ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ಡ್ ದೀಯರ್ ಕಾರ್
ಆನಿ ಪುಟ್ಟ್‌ಂಡ್ ಇರ್ನ ಮೋಕೆದ ಬೇರ್
ಬ್ಲೊಲ್ಪುದಾಂತಿ ಜೀವನೊಡು ಒಯ್‌ತರ್ ಸುಖದ ತೇರ್
ಎನ್ನ ಮನಸ್‌ನ್ ತೆರಿಯೊಂದು ಕೊರಿಯರ್ ಈರ್

✍ ಶ್ರೀಕಾಂತ್

ಮದಿಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆ

ಮದಿಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸ್ಪರ್ಧೆಗ್ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಿಲು ಎಡ್ಡೆ ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಭಾಗವಹಿಸ್‌ದೆರ್. ನೆತ್ತ ಫಲಿತಾಂಶೊನು ಬರ್ಪಿ ಸಂಚಿಕೆಡ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುವ. - ಸಂ

ಸತ್ಯದ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ

ಸಂಗ್ರಹ : ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎನ್. ಪೂಜಾರಿ, ಕಕ್ಕುಂಜೆ
ಪಂಡಿನಾರ್ : ಕಲ್ಯಾಣಿ ಎನ್. ಪೂಜಾರಿ, ಕಕ್ಕುಂಜೆ

ಜೋಕುಲು ಬುಲ್ಪೊಂದು ಇಪ್ಪುನಗ ಅಮ್ಮ ಕತೆನ್ ಪನೆರ್‌ಗ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಒಂಜಿ ಊರ್‌ಡ್ ಒರಿ ಅರಸು. ಆಯೆ ಒಂಜಿ ದಿನ ಒಂಜಿ ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಕುಮಾರಿನ್ ಮದಿಮೆ ಆಪೆಗೆ. ಅಲ್ನೊಟ್ ಆಯೆ ಸುಖೋಟ್ ಇತ್ತೆ. ಇಂಚೆನೆ ಒಂಜಿ ತಿಂಗಳ್ ಕಳೆಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಯಾನ್ ಬರ್ಪೆ ಪಂಡ್ದ್ ಪಿದಡುವೆ.

ಪೋದು ಪೋದು ಕುಡೊಂಜಿ ರಾಜ್ಯದ ಅರಸುನ ಮಗಳೆನ್ ಮದಿಮೆ ಆಪೆ.

ಅಲ್‌ಲ ಆಯೆ ಒಂಜಿ ತಿಂಗೊಳ್ ಇತ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬೇತೆ ಊರ್‌ಗ್ ಪೋಪೆ. ಇಂಚೆನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಊರುಗ್ ಪೋದ್ ಮೂಪ್ಪ ತಿಂಗಳ್‌ಡ್ ಮೂಪ್ಪ ಅರಸು ನಗ್ಲೆನ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪೆ.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಇಂಚೆನೆ ತಾದಿಡ್ ಪೋವೊಂದುಪ್ಪುವೆ. ಒರಿ ಸಾಧು (ಋಷಿ)ತಿಕ್ಕುವೆ.

ಋಷಿಗ್ ಅಡ್ಡ ಬುಡ್ದ್ ಯಾನ್ ಮೂಪ್ಪ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಆತೆ. ಅಂಡ ನಂಕ್ ನನಲ ಜೋಕುಲ್ ಆತಿಜಿ.

ಈ ಇತ್ತೆ ಸುರುತ ಬುಡೆದ ಇತ್ತಿನಡೆಗ್ ಪೋಲ. ಅಲ್ ಒಂಜಿ ತಿಂಗಲ್ ಉಪ್ಪುಲ. ಆಲ್ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಆಪೋಲ್.

ಆಯೆ ಅಡೆಗ್ ಪೋಪೆ.

ಪೋದು ತುವೊ್ನಗ ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆ ಗೊಬ್ಬೊಂದು ಉಪ್ಪುಂಡು.

ಉಂದ್ ಎರ್‌ನ ಬಾಲೆ ; ಉಂದ್ ನಮ್ಮ ಬಾಲೆ; ನಮ್ಮ ಪಂಡ ಎರ್‌ನ;

ಯಾನ್ ನನ ಬರ್‌ನಗ ಈ ಬಾಲೆ ಇಪ್ಪೆರಾಂದ್, ಇತ್ತ್ಂಡ, ನಿನನ್, ಬಾಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಕೆರ್ಪೆ.

ಒರಿ ಆಚಾರಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ತುಂಬೋದ್ ಪೋಪಿನಯನ್ ಆಲ್ ತುಪೊಲ್.

ಒಂತೆ ಇಡೇ ಬರ್ಪನ ನಂಕ್ ನಿನ್ನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೋಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ವುಳಯಿ ಪತೊಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆನ್ ದಿಪೊಲ್.

ಆರ್ ಬತ್ಂಡ, ಪೆಟ್ಟಿಗೆನ್ ಗೆತೊಂಬೆರ್ ಈವಂತೆ ಉಂತು.

ಏಳ್ ದಿನಗೂ ಆಪಿನ ಧಾನ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಚೀಟಿ ಪಾಡ್ಪಳ್ ಆ ಚೀಟ್‌ಡ್ ಇಂಚ ಬರೆಪೊಲ್, ಬಾಲೆ ದಾಂತಿನಗ್‌ಲ್ ಬಾಲೆಂದ್ ಎನ್ನೊನ್‌ಡ್, ಮದಿನಪಿನವರೆಗ್ ತಯಾರ್ ಇತ್ತಿನಗಲ್ ಮದಿಮೆ ಮಲ್ತೊನಡ್ ಪಂದ್, ಬಾಲೆನ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ದುಳಾಯಿ ಪಾಡ್ದ್ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬೊಡ್ಡಿ ಬಂದ್ ಆಯೆಗ್

ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕೊರ್ಪೋಲ್ ದಿನ ಇಡಿ ಕುಲ್ಲುದ್, ಕತ್ತಲೆ ಆಂಡ್.

ತುಂಬೊಂದು ಪೋಪೆ.

ಒಂಜಿ ಅರಸು ತೂಪೆ

ಎನ್ನ ಮಗಕ್ ಆವ್, ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ನುಂದು ಗೆತೊನ್‌ಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಅವ್ವೆನ್ ಗೆತೊಂಬೆರ್

ಅಪ್ಪ ಉಂದ್ ಅಣ್ಣಗಾವು ಪಂದ್ ಅವ್ವೆನ್ ಉಲಾಯಿ ದಿವೆರ್ ಪಂದ್ ತಂಗಡಿಲ್ ಪಂಡೆರ್.

ಏಳ್ ದಿನಕೋಸ್ಕರ ದೀತಿನ ಧಾನ್ಯ ಕಾಲಿ ಆಪುಂಡು ಬಾಲೆ ಪೋದು ಪೊರ್ಲುದ ಪೊಣ್ಣು ಆಪೋಲ್.

ರಾಜ ಕುಮಾರಗ್, ಒಂಜಿ ಬಟ್ಟಲ್ ನುಪ್ಪು, ಒಂಜಿ ಪಿಂಗನಿ ಕಯಿಪು, ಒಂಜಿ ಲೋಟೆ ಪೇರ್ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಚೊಂಬು ನೀರ್ ದೀಪೆರ್.

ಅವೆನ್ ಪೊಣ್ಣು ಪಿದಯಿ ಬತ್‌ದ್ ಚೊಂಬುಡ್ ಇತ್ತಿನ ನೀರ್‌ಡ್ ಕೈ ದೆಕ್‌ದ್ ಪೂರಯಿಟ್ ಅರ್ಧ ಅರ್ಧ ತಿನ್ಪೋಲ್.

ಇಂಚಿನೆ ದಿನ ಕಳೆವೊಂದ್ ಇತ್ತಿನಗ, ಉಂದ್ ಏರ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪತ್ತೊಡ್ ಪಂದ್ ಬಾಕಿಲ್‌ದ ಮುಲ್ಲೆಡ್ ಉಸೊಂಬೆ.

ವನಸ್ ಬರ್ಪುಂಡು, ಪೆಟ್ಟಿಗೆಡ್ದ್ ಪೊರ್ಲುದ ಪೊಣ್ಣು ಪಿದಯಿ ಬರ್ಪೋಲ್. ಆಲ್ ಕೈ ದೆಕ್‌ದ್, ನುಪ್ಪುಗ ಕೈ ಪಾಡ್ ವೊಲ್. ಅದಗನೆ ಆಯೆ ಆತಿನ ರಟ್ಟೆಗೆ ಕೈ ಪಾಡ್ದ್ ಉಂತವೆ.

ಈ ಏರ್, ಯಾನ್ ಯಾನ್...

ಪಂಡ್‌ದ್ ತನ್ನ ಕತೆ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಚೀಟಿ ಕೊರ್ಪೋಲ್.

ಆಯಗ್ ಬೇಜಾರ್ ಬೊಕ್ಕ ಸಂತೋಷವಾದ್ ಅಲೆನ್ ಮದ್ಮೆ ಆಪೆ.

ಈ ಇಂಚಿನೆ ಉಪ್ಪು ಯಾಂಕ್ ಕೂಟೋಗ್ ಪೋವೆರ್‌ಗ್ ಉಂಡು. ಅದಗ ಒಂಜಿ ಗುಲಾಬಿ ಪೂನ್ ಆಯಗ್ ಕೋರ್ದ್, ಇಂದ್ ಪೂ ಬಾಡ್‌ನ ಯಾನ್ ಇಜ್ಜನೊ ಎನ್‌ಲೆ, ಬಾಡ್‌ಜಿಡ ಯಾನ್ ಉಲ್ಲೆನ್ ಪನಲೆ.

ಒಂಜಿ ದಿನ ಈ ಪೊಣ್ಣನ್, ರಾಜ ಕುಮಾರನ ತಂಗಡಿ ತೂಪೊಲ್ ಮೋಲೆನ್ ಎನ್ನ ಅಣ್ಣಗ್ ಗೊತ್ತುಂಡ. ನಮನ್ ದಿಪೂಜಿ ಪಂದ್ ತನ್ನ ಜನಕುಳೆನ್ ಲೆಪ್ಪುವೋಲು.

ಅಗಲ್ ತೂಪೆರ್, ಅಲೆನ್ ಲೆಸೊಂದು ಪೋದ್ ತರೆ ಕಡ್ಪುಲೆ ಪಂಡೋಲ್.

ಅಗಲ್ ಪೊಣ್ಣನ್ ಗುಡ್ಡೆದ ತರೆಕ್ ಲೆಸೇಂದ್ ಪೋಪೆರ್. ಅದಕ ಆಳ್ ಏಳ್ ತಿಂಗಳ್‌ದ ಬಂಜಿನಾಲ್.

ಅಲ್ನ ತರೆ ಕಡ್ತೆರ್, ಬಂಜಿ ಪೋದ್ ಕಿರೆ ಆಂಡ್ ಕೈ ಪೋದ್ ಗಿಳಿಕ್‌ಲ್ ಆಂಡ್, ಕಾರ್ ಪೋದ್ ಅತ್ತಸ ಮರ ಆಂಡ್.

ಮುಳು ಕೂಟೋಡು ಆಯಡಿತ್ತೀನ ಗುಲಾಬಿ ಪೂ ಬಾಡ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಆಯೆ ಪೋಡಿದ್ ಪಾರ್ ಬರ್ಪೆ.

ಬಡವು ಬಾಜೆಲುಡ್ ಪಾರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಅತ್ತಸ ಮರದ ಮುದೆಲೆಡ್ ಕುಲ್ಲುವೆ. ಗಿಳಿಕ್ಳ್ ಪಾತೆರ್‌ವ, ಕಿರೆತ ನೀರ್ ಪರಿಮೆ ಮೊನೆದೆಕಿಯೆ, ತಂಪಾಂಡು.

ಅತ್ತಸಮರತಡೆ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕುಲ್ಲುವೆ.

ಎನ್ನ ಸತ್ಯದ ಬುಡೆದಿ ಆಂಡ ಎನ್ನ ಕೈತಲ್ ಬತ್‌ದ್ ಉಂತೋಡ್ ಕೆರೆ, ಅತ್ತಸ ಮರ, ಗಿಳಿಕಳ್ ಪೋದ್ ತಿಂಗಳೊದ್‌ದ ಬಂಜಿನಾಲ್ ಬತ್‌ದ್ ಎದುರು ಉಸಿಯೊಲ್.

ಲೆಸೊಂದು ಬರ್ಪೆ ಅಸರಡ ಪನ್ಪೆ, ಎನ್ನ ಬುಡೆದಿನ್ ಎಂಚ್ ಕದ್ತರ್ ಅಂಚೆನೆ ಎನ್ನ ಮೆಗ್ದಿನ್ ಕೆರೊಡ್ ಪನ್ಪೆ.

ಜನಕುಲು ಮೆಗ್ದಿನ್ ಲೇತೊಂದು ಪೋಪೆರ್

ಮೊಗುಲ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ ಉಪ್ಪುವೇರ್ ಪಂದ್ ಅಮ್ಮ ಕತೆ ಮುಗಿಪೆಯರ್.

ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂವಾದ

ಉಂದು ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅಂಕಣ. ತುಳುನಾಡ್-ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗ್ಗೆ ನೆಟ್ಟ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇನೊಲಿ. ಅಯಿಕ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ಡ ಉತ್ತರ ಪಡೆದ್ ಕೊರ್ಪಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಲ್ಪುವ. ಪ್ರಶ್ನೆಲೆನ್ ಈ ಪತ್ತೆಗ್ ಕಡಪುಡುಲೆ.

ಸಂಪಾದಕೆರ್, 'ಮದಿಪು'

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಮಂಗಳೂರು-575003

ವಿನಂತಿ

- ಒಂಜಿ ವರ್ಸದ ಕಿಸ್ತ್‌ದ ಪಣವು ರೂ.50/- ಆಜೀವ ಚಂದಾ ರೂ. 500/- ಕಡಪುಡುದು ಕೊರಿನಕುಲೆಗ್ ಮದಿಪು ಬೂಕುಲೆನ್ ಟಪ್ಪಾಲ್ಡ್ ಕಡಪುಡುದು ಕೊರ್ಪೊ.
- ಕತೆ/ಕಬಿತೆ/ಅಧ್ಯಯನ ಲೇಖನ/ಹರಟೆ ಪ್ರವಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಂಚಿತ್ತಿ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಮದಿಪುಗು ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಲಿ.
- ತುಳುನಾಡ್‌ದಭಾಷೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆಕ್ ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟಿನ ಲೇಖನೊಲೆಗ್ ಆದ್ಯತೆ.
- ಲೇಖನೊಲು ಫುಲ್ ಸ್ಕೇಪ್ ನಾಲ್ ಪುಟತ್ತ ಉಲಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಎಡ್ಡೆ.
- ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಕಾಕಜಿದ ಒಂಜೇ ಪುಡೆಟ್ ವಿರಳವಾದ್ ಪೊರ್ಲುಡೇ ಬರೇದ್ ಕಡಪುಡಿ.
- ಲೇಖಕೆರೆನ ಪುದರ್ ಪತ್ತೆ ದಾಂತಿ ಬರವುಲೆನ್ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುಜಿ.
- ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಡ್ದ್ ಅನುವಾದ ಮಲ್ತ್ ಕಡಪುಡುನಕುಲು ಮೂಲ ಲೇಖಕೆರೆನ ಒಪ್ಪಿಗೆನ್ ಬರವುಡು ದೆತೊಂದು ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಡು.
- ಪ್ರಕಟ ಆವಂದಿ ಬರವುಲೆನ್ ಪಿರ ಕಡಪುಡುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಜ್ಜಿ.
- ಮದಿಪುಡು ಪೊಸ ಬೂಕುಲೆ ಪರಿಚಯ ಪುಟೊಕ್ಕು ಪ್ರತಿ ಬೂಕುಲೆ ರಡ್ಡ್ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರತಿಕುಲೆನ್ ಸಂಪಾದಕರೆಗ್ ಕಡಪುಡು ಕೊರೊಲಿ.

ಎನ್ನ ಕಥೆ

✍ ಶರತ್ ಕುಮಾರ್

ಮಾತ ಊರುದಂಚನೇ ಎನ್ನ ಊರು ಪುದರ್ ನೇಜಾರ್. ನೇಜಾರ್‌ಡಿತ್ತಿಂಡಾ ಬೇಜಾರ್ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿನಾ ಪಾತೆರದ ಲಕ್ಕಾನೇ ಆ ಊರುದ ಗೋಳಿ ಮರದ ಅಡಿಡ್ ಕುಲ್ಲುಂಡಾ ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಬೇಜಾರ್ ಪೋದು ಉಲ್ಲಾಸ ಆಪುಂಡು. ಅಲ್ಲೇ ಬದಿಡ್ ಮಲ್ಲ ಗೊಬ್ಬುನ ಮೈದಾನ. ಮೈದಾನೊಡು ಗೊಬ್ಬುನ ಜೋಕುಲು. ಜೋಕುಲು, ಜವಣೆರ್ ಗೊಬ್ಬುನ ತೂಪಿನಕುಲು ನೆರೆಲ್‌ಗೊಂಜಿ ಗೋಳಿಮರ. ಮೈದಾನದ ರಸ್ತೆ ಬದಿಡ್ ಒಂಜಿ ಅಂಗಡಿ ಗೊಬ್ಬುದ್ ಒಪ್ಪಾತ್ ಸಾಕಾಯಿನ ಜವಣೆರ್ ಸೋಡಾ, ಕೋಲಾ, ಪೆಪ್ಸಿ ಅಯಿಸ್‌ಕ್ಯಾಂಡಿ ಪಂದ್ ಈ ಅಂಗಡಿಡೇ ಬ್ಯಾರ, ಟ ಅಂಗಡಿಗ್ ಒಂಜಿ ಜಗುಲಿ ಎನ್ನಲಕ್ಕಂದಿನಾ ಜವನೆರ್ ಅಂಗಡಿದ ಬಾಗಿಲದ ಜಗುಲಿಗ್ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಗಿರಾಕಿನಕುಲು. ಯೇರ್ ಇಜ್ಜಿಡ್‌ಲಾ ಯೆಸೋರಿ ಈ ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದು ರಸ್ತೆ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆ.

ಇಂಬೇನೆ ಅಂಗಡಿದ ಬಾಕಿಲ್‌ಡ್ ಕುಲೊಂದು 'ಟೈಂಪಾಸ್' ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪನಗಾ ಒರಿ ಲತ್ತ್ ಜವಣೆ ಖಾಲಿ ಚೀಲೊಡು ಈ ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೆಪ್ಸಿ, ಅಯಿಸ್‌ಕ್ಯಾಂಡಿ ಸಪ್ಲಾಯ್ ಮಲ್ಪೆರೆ ಬರೊಂದಿತ್ತೆ. ಯಾನ್ ಅಯನ್ ದಿನಾಲಾ ತೊವೊಂದಿತ್ತೆ. ಒಂಜಿ ದಿನ ಯಾನ್ ಕೇಂಡೆ ಅಣ್ಣಾ ಈ ಪೆಪ್ಸಿಡ್ ನಿಕ್ಕ್‌ದಾದ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಜವಣೆಪಂಡೆ ಯಾನ್ ಅಂಗಡಿದಕಲೆಮಾರುನು 75 ಪೈಸೊಗು ಅಗುಲು ಮಾರುನ್ ಒಂಜೀ ರೂಪಾಯಿಗ್ 25 ಪೈಸ ಎಂಕ್ 25 ಪೈಸಾ ಅಂಗಡಿದಕಲೆಗ್ ಲಾಭ. ಆಯೆ ಸೀದಾ ಪೋಯೆ ಬ್ಯಾರದಾಯೆ. ಯಾನ್ ಬೇಲೆದಾಂತಿನಾಯೆ ಅವ್ವೇ ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದಿತ್ತೆ...

ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರ, ಬೇಲೆದ ಕನಕಟೊಂದಿತ್ತಿನ ಎಂಕಲಕ್ಕತ್ತಿನಕಲೆಗ್ ಉಂದು ಏನಾ ಬ್ಯಾರಯಾ ಪಂದ್ ಅಂಚೆನೆ ಕಾಂಡೆ ಬಯ್ಯಗ್ ಪೇಪರ್‌ದ 'ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳು' ಕಾಲಂ ಪಸೊಂದು ಅವ್ವೇ ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಅಂಟು ಕುಲೊಂದಿತ್ತ್. ಗೊಬ್ಬುನ ಮರ್ಲ್, ತಿರುಗುನ ಮರ್ಲ್, ಈ ಜಗುಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದಿತ್ತಿನ 'ನಿರುದ್ಯೋಗಿ ತರುಣ ವೃಂದ' ಪೊದು ಇತ್ತೆ 'ಯುವಕ ವೃಂದ' ಆಂಡ್. ಅವ್ವೇ ಹುಡುಗೆ ಆ ಅಂಗಡಿಗ್ ದಿನಾಲ ಪೆಪ್ಸಿ ಪಾಡೆರೆ ಬರೊಂದಿತ್ತೆ. ಯಾನ್ ಅಯನಾ ಪುದರ್ ಕೇಂದುಜೀ ಆಯೇಲಾ ಎನ್ನ ಪುದರ್ ಕೇನೆರೆ ಪೊತುಜೇ. ಎಂಕಲಾ ಜವಣೆರೆನಾ ವರ್ಷಲಾ ನಾಟಕ, ಆಟ, ಕ್ರಿಕೆಟ್ ಮ್ಯಾಚ್ ಪಂದ್ ಮೈದಾನಡು ವರ್ಷ ಇಡೀ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದನೇ, ಯಾನ್ ಅಂಚೇನೆ ಈ ಅಂಗಡಿದ ಜಗಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದು ಪೇಪರ್ ಓದೊಂದಿತ್ತೆ. ಅವ್ವೇ ಪೆಪ್ಸಿದ ಹುಡುಗೆ ಆನಿ ಸೈಕಲ್‌ಡ್ ಬತ್ತ್ ಜತ್ತೆ. ಯಾನ್ ಕೇಂಡೇ ದಾನಿ ಇನಿ ಸೈಕಲ್. ಆಯೆಪಂಡೆ ಅಂದ್ ಅಂಗಡಿ ಉಂದು ಎಂಕಲೇ ಒಂಜಿ ಅತ್ತ್ ಅಂಚಾದ್ ಸೆಕೆಂಡ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಸೈಕಲ್‌ಗೆತೊನೊಡ್ ಆಂಡ್. ಆಯೆ ಸೈಕಲ್ ಮಿತ್ತೆರೊಂದು ಸೀದಾ ಪೋಯೆ..... ಯಾನ್ ಅವ್ವೇ ಜಗುಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದು

ಆಯೆ ಪೋಪಿನಾನೆ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆ...

ಎನ್ನದಿನ ಇಂಚೆನೇ ಪೊವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಬೇಲೆದ ಎಪ್ಲಿಕೇಶನ್, ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಪೋದು ಸಾಕಾದ್ ಎನ್ನ ಲಕ್ಕಾನೇ ಸಾಕತಿನಕಲೊಟ್ಟು ಈ ಅಂಗಡಿದ ಜಗಲೆಡ್ ಕುಲುಂದಿತ್ತೆ. ಎಂಕಲೇ ಬೇಲೆಪಂಡಾ ಇಲೆಕ್ಷನ್ ಬನ್ನಾಗ ಮಾತ್ರ ಓಟುದಕಲ ಒಟ್ಟುಗು ತಿರುಗುನು. ಟೈಂಪಾಸ್‌ಲಾ ಆಪುಂಡು ಬೊಕ್ಕ ಬೈಯ ಧರ್ಮಗು ಗಂಗರ ಕಾಸಾಲಾ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಬೇಲೆ ಕೊರುಪೆ, ಬೇಲೆ ನಿಗಲೇ ಸಿಕ್ಕಾವೇ. ನಿಗಲೇನ್ ಒಂಜಿ ಸಾದಿಗ್ ಪಾಡುವಾ ಪನ್ಪಿನಾ ಆಶ್ವಾಸನೆಲ್ ಪೂರ ಎಂಕಲೇ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್ ಕುಸಿ ಆಪುಂಡು... ಬಯ್ಯ ಎಡ್ಡೆ ನಿದ್ರೆ ಬರುಪುಂಡು... ಪುಲ್ಲರೆ... ಅವ್ವೇ ನೇಜಾರದ ಮೈದಾನ. ಅಂಗಡಿ... ಅಂಗಡಿದ ಜಗಲಿ. ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಯಾನ್ ಇಂಚೇನೆ ಕುಲೊಂದು ಕಡ್ಲೆ ತಿನೊಂದುಪ್ಪನಗಾ ಬತ್ತೆ ಪೆಪ್ಸಿದಾ ಹುಡುಗೆ ಪೊಸಾ ಸೈಕಲ್‌ಡ್. ಅದಗಾ 'ದಿಪೋಲಿ'. ಯಾನ್ ಕೇಂಡೆ ಪರ್ಬಾದ ಲೆಕ್ಕಾದವ ಪೊಸ ಸೈಕಲ್. ಜವಣೆ ಪಂಡೆ "ಅತ್ತ್ ಇತ್ತೆ ಎಂಕಲಾ ಪೆಪ್ಸಿದ ಬಿಸನೆಸ್ ಇಂಪ್ರು ಆ ಪುಂಡ್. ಪರಾ ಸೈಕಲ್‌ಡ್ ದೂರ ದೂರ ಮಾತಾ ಪೋರೆ ಬಂಗ ಆಪುಂಡು ಅಂಚಾ ಪೊಸತ್ ಗೆತೊನ್ನೀ". ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೋಯೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಲ್ತೆ, ಸೀದಾ ಸೈಕಲ್ ಮಿತ್ತೊಂದು ಒಯ್ತಿ ಪೋಯೆ... ಯಾನ್ ಅಯನ ಪ್ರಾಯದ ಕೆಲ ಜವನೆರ್ ಅಂಗಡಿದ ಪೊಣ್ಣಡ ಚಂಗಯಿ ಪಾತೆರುನ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆ ಬೊಕ್ಕೆ ಉಂಬೇನಾ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆ. ಯಾನ್ ಅಂಚೆನೇ ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದಿತ್ತೆ...

ಗೋಳಿ ಮರಕೂ ಊರ್ದ ಜವನೆರ್ ಮಾತಾ ಒಟ್ಟಾದ್ ಡೊನೇಷನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಾಯೆರ್. ಈ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಾಯೆರೆ ಕಾರಣಲ ಉಂಡು. ಅಂಗಡಿದ ಜವಣೆ ಒರಿ ಎಂಕೊಲೊಟ್ಟ್‌ಗೆ ಇತ್ತೆ ಅಂಗಡಿದ ಬಾಗಿಲ್‌ಡ್ ಜವನೆರ್ ಒಟ್ಟಾಪಿನ ಅಯಗ್ ಆವೊಂದಿತ್ತೀಜಿ. ಆಂಡ ಬಾಯಿ ಬುಡ್ದು ಪನೆರೆಗ್ ಅಯಗ್ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಆವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಹುಡುಗನೇ ಜವನರೆನ ಲೀಡರ್‌ಶಿಪ್ ಗೆತೊಂದು 'ಯುವಕ ಮಂಡಲ'ದ ಲೆಕ್ಕೊಡು ಗೋಳಿ ಮರಕ್ಕೊಂಜಿ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್ಟಾಯೆ. ಜವನೆರ್ ಮಾತ್ರ ಈ ಕಟ್ಟೆಡ್ ಕುಲ್ಲೆರ್ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್... ಆಂಡ ಯಾನ್ ಮಾತ್ರ ಈ ಅಂಗಡಿದ ಜಗಲಿಡೆ ಕುಲ್ಲುಂದಿತ್ತೆ...

ಒಂಜೀ ದಿನ ಅಂಗಡಿದ ಜಗಲಿಡ್ ದೋಸ್ತಿದಕಲಡ ಮಕ್ಕರ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಗಮ್ಮತ್‌ಡ್ ಪಾತೆರುಂದಪ್ಪನಗ ಅವ್ವೇ ಪೆಪ್ಸಿ ಮಾರುನ ಹುಡುಗೆ ಪರ ಸ್ಕೂಟರ್‌ಡ್ ಬತ್ತೆ. ಸ್ಕೂಟರ್‌ಗ್ ಸ್ಟಾಂಡ್ ಪಾಡುದ್ ಉಂತಾದ್ ಸ್ಕೂಟರ್‌ಡ ಡಿಕ್ಕಿ ಕೈ ಪಾಡುದು ಅಯಿಟತ್ತಿನ ಪೆಪ್ಸಿದ ಚೀಲೋನು ಕೊನೊದು ಅಂಗಡಿಗ್ ಬತ್ತೆ ಅಲ್ಪ್ ಅಂಗಡಿದ ಪೊಣ್ಣಡ ಒಂತೆ ಚಂಗಾಯಿ ಪಾತೆರ್‌ದ್ ಸೀದಾ ಸ್ಕೂಟರ್ ಮಿತ್ತೆರೊಂದು ಎನಡ ಒಂಜಿ ಪರಿಚಯದ ತೆಲಿಕೆ ತೆಲ್ತ್ ಸೀದಾ ಪೋಯೆ... ಯಾನ್ ಅವ್ವೇ ಅಂಗಂಡಿದ ಜಗಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದಿತ್ತೆ...

ಇಂದೇ ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದು ಮಧುಪುಗೆರೆದ ಪ್ಯಾಕೆಟ್ ಥರ್ತ್‌ದ್ ಒಂಜಿ ಚಿಮುಟಿ ಮಧುನು ಕೊಲಿದಿಡೆಕ್ ದೀದ್ 'ಯಾವುದೇ ಬಂಡವಾಳವಿಲ್ಲದೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಕುಳಿತು 3,000 ಸಂಪಾದಿಸಿರಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 'ಪನ್ಪಿನ ಜಾಹೀರಾತುನು ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಒದೊಂದುಪ್ಪನಗ 'ಯುವಕ ಮಂಡಲದಕುಲು' ಊರುಗೊಂಜಿ ಸ್ಟೇಜ್ ವೇದಿಕೆ ಆವೋಡು ನಮ ನಾಟಕ ಗೊಬ್ಬೊಡು ದುಂಬುದ

ಜವನೆರೆಗ್‌ಲಾ ಅನುಕೂಲ ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ವೇದಿಕೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಊರುಗೇ ಪೊರ್ಲು ಪಂದ್ ಮೀಟಂಗ್‌ಡ್ ಡಿಸ್ಕಾಸ್ ಆದ್ ಉಂದೇಕೆ ದುಂಬು ಪೋಪಿ ನಕುಲು ಏರ್? ಪನ್ಪಿನ ವಿಷಯಡು ಒಂತೆ ಚರ್ಚೆ ಆದ್ ಆ ಊರ್ದ ರಾಜಕೀಯ ಮುಖಂಡನ ಮಿತ್ತ್ ಒಂತೆ ಜವ್ವನೆರೆ ಅಸಮಾಧಾನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಐಕ್‌ಯಾನ್ ಪಂಡೆ ಗೋಳಿ ಮರದ ಕಟ್ಟೆ ಕಟ್‌ದಿನ ವಿಶ್ವನಾಥಗ್ ನೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಒಂತೇ ಅನುಭವ ಉಂಡು ಅಯನೇ ಲೀಡರ್ ಮಲ್ಪಿ. ಡೊನೇಷನ್ ಲಾ ಒಟ್ಟಾಂಡ್ ಒಟ್ಟಾವೇಡೆ ದಾಯೆ ಪಂಡ ನಮ್ಮ ಯುವಕ ಮಂಡಲದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೆಂಬರುನಕುಲು ಮಾತ್ರ ಉಪ್ಪುನಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ದುಬ್ಯಾ, ಸೌದಿ ಅರೇಬಿಯಾ, ದಿಲ್ಲಿಡ್ ಸ್ಟೇಜ್ ತೂವೊಂದುಪ್ಪಿಲನಕ್ಕನೇ ಆಂಡ್. ಉದ್ಘಾಟನೆಲಾ ಆಂಡ್, 'ಅಜ್ಜಿಗ್ ಏರ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ' ನಾಟಕಲಾ ಆಂಡ. ನಾಟಕ ಸಕ್ಸೆಸ್, ಆಂಡಾ ಎಂಕುಲು ಸಕ್ಸಸಾ? ನಾಟಕದ ಮರ್‌ದಿನಾ ನಿದ್ರೆ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಯಾನ್ ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಕುಲುಂದಿತ್ತೆ. ಪೆಪ್ಸಿ ಮಾರುನ ಹುಡುಗೆ ಪೊಸಾ ಕೈನಟಿಕ್ ಹೊಂಡೋಡು ಬತ್ತ್ ಉಂತಿಯೇ, ಎದುರುಡು ದೀತಿನ ಚೀಲೊಡು ಪೆಪ್ಸಿದ ಲಕೋಟೆನ್ ಗೆತೊಂದು ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೋವಂದೆ ಎನ್ನಡೆ ಬತ್ತದ್ ಪೊಸ ಕೈನಟಿಕ್ ಗೆತೊಂದಿನ ಬಗ್ಗೆ ಪಂಡೆ. ಇತ್ತೇ ಪೆಪ್ಸಿದ ಬಿಸಿನೆಸ್‌ಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಜಿನ್ ಉಂಡು, ಬೊಕ ನೆಕ್ಕ್ ಒಂತೆ 'ಮೆಹನತ್' ಬರೊಡಾ ಪುಂಡು. ಇಜ್ಜಿ ಪಂದಾಂಡ ಮರುದಿನ ಬೇತೆ ಆಯೆ ಕವರ್ ಮಲ್ಪುವೇ ಪಂಡೆ. ಯಾನ್ ಪಂಡೆ ಎಂಕ್ ಈ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಪತ್ತುವಾಪಂದ್ ಕೇಂಡೆ. ಆ ಹುಡುಗೆ ಪಂಡೆ ಇತ್ತೆ ಈ ಬಿಸಿನೆಸ್‌ಡ್ ಮಸ್ತ್ ಕಾಂಫಿಟಿಷನ್ ಉಂಡು ಇರೆಡ್‌ದ್ ಆವಂದ್... ಪಂದ್ ಕೈನಟಿಕ್‌ನ್ ಚಾಲ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಸೀದಾ ಪೋಯೆ... ಯಾನ್ ಆಯೆ ಮಾಯಕ ಆವಾ ಮುಟ್ಟ ತೂವೊಂದಿತ್ತೆ... ಅಲ್ಪೇತಿರುಗೊಂದಿತ್ತಿನ ಕಿನ್ನೆ ಹುಡುಗಡ 2 ತೊಟ್ಟೆಗ್ ಕಾಸ್ ಕೊರ್ದು ತೊಟ್ಟೆ ಕನಪದ್ ಅಂಗಡಿಡ್ ಸೋಡಾ ಗೆತೊಂದು ಅರ್ಧ ಸೋಡಾ ಪರ್ದ್ ಅಯಿಕ್ ತೊಟ್ಟೆ ಮುಲತ್‌ದ್ ಪರೊಂದಿತ್ತೆ... ಜನಕುಲು ಮಾತ ತಿರುಗುನು ಜಾಗ ತೊಟ್ಟೆಡೆ ಪರಿಯರೆ ಆಪುಂಡಾ... ಅಂಚೆನೇ 'ಆಲ್ಕೋಹಾಲ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಸೋಡಾ' ಪರೊಂದು ಅವ್ವೇ ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದಿತ್ತೆ...

ಎನ್ನ ಮೆಗ್ದಿ ಪಲಿನಕಲೆಗ್ ಮಾತಾ ಮದ್ಮೆ ಆದ್ ಕಂಡನಿಲ್ಲಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಅಮ್ಮೆರ್‌ಲಾ ತೀರ್ ಪೋಯೆರ್ ಇಲ್ಲಡ್‌ಯನ್ನಾ ಎನ್ನ ಅಮ್ಮಲಾ ಮಾತ್ರ. ಇತ್ತೆ ಮೈದಾನದ ಸ್ಟೇಜ್‌ಡ್ ಯುವಕ ಮಂಡಲದ 'ವಾರ್ಷಿಕೋತ್ಸವ' ನಾಟಕ ಆವೊಂದಿಜ್ಜಿ. ದಾಯೆ ಪಂಡಾ ಆಯಿಟ್ ದಾಲ ಪುರೆಸೂಜಿ ಪಂದ್ ಜವನೆರ್ ವರ್ಷ ವರ್ಷ ಜಾತ್ರೆ, ಅಷ್ಟಮಿ 'ಪಿಲಿ' ಪಾಡ್ದ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಫಂಡ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕೆಲಸದಾಂತಿನ ಜವನೆರೆ ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೆರೆ ಆವಂದಿ ಪರಬೇರ್ ಈ ಸ್ಟೇಜ್ ಒಂಜಿ ಇಸ್ಪೀಟ್, ಜುಗಾರಿದ ಅಡ್ಡೆ. ಊರ್ದ ಹಿರಿಯರೆ ಕಿರಿಯರೆ ಮಾದರಿ ಆಂಡ ಊರ್ದ ಭವಿಷ್ಯ ದಾದಾ ಅವು? ಇಂಚೆನೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಗಿಳಿ ಭವಿಷ್ಯದಯಡ ಎನ್ನ ಭವಿಷ್ಯ ಕೇನೊಂದು ಕುಲ್ಲೊಂದಿತ್ತೆ. ಅದಗನೇ ಅವ್ವೇ ಪೆಪ್ಸಿ ಮಾರುನ ಹುಡುಗೆ ರಿಕ್ಷೋಡು ಬತ್ತ್ ಜತ್ತ್ ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೆಪ್ಸಿದ ಕಟ್ಟ್ ಪಸೊಂದು ಪೋಯೆ ಯಾನ್ ಕೇಂಡೆ ಕೈನೆಟಿಕ್ ಮಾರಿಯಾರಾ? ಅಂದ್ ಇತ್ತೆ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಲೈನ್ ಕಲ್ಯಾಣಪುರ, ಸಂತೆಕಟ್ಟೆ, ನೇಜಾರು

ಮಾತ್ರ ಅತ್, ಬೆಂಗ್ರೆ, ಹೂಡೆ, ಗುಜ್ಜರ ಬೆಟ್ಟು, ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು, ಉಡುಪಿ ಮುಟ್ಟಲಾ ಉಂಡು ಅಂಚಾದ್ ರಿಕ್ಷಾ ಪಾಡೊಡಾಂಡ್.

ಹುಡುಗೆ ರಿಕ್ಷಾ ಸ್ಟಾಟ್ ಮಲ್ತ್ ಪಾನ್ ಪರಾಗ್‌ದ ಮಡೆ ಉಬ್ಬಿಯೆ ಅವು ಎನ್ನ ಮೋನೆಗೇ ಉಬ್ಬಿಲೆಕ್ಕ ಆಂಡ್? ದಾದ ಮಲ್ಪುನು ಎಂಕ್ ಮಿತ್ತ ಪೋವೆರೆಗ್ ಆಯಿಜಿಡಾಲಾ ಎಂಕಲೆಡಾ ವಾ ತಿರ್ತ್‌ದ ಭಂಗದ ಕುಲು ಉಲ್ಲೆರೆತ್ತಾ ಪನ್ಪಿನಾ ಸಮಾಧಾನೊಡು ಕುಲೊಂದಿತ್ತೆ... ಅವ್ವೇ ಅಂಗಡಿದ ಬಾಕಿಲದ ಜಗಲಿಡ್...

ಊರುಡು ಜವ್ವನರೆನ ಕಾರ್‌ಬಾರ್ ತೂದು ಊರ್ದ ಪರ ಮಂಡೆಲೆಗ್ ಒಂತೆ ನಂಜಿ, ಪುಲಿ ಆಪ್‌ಂಡ್. ಎಂಕುಲಾ ಊರುಡುದಾದ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಾವುಡು ಪಂದ್ ಊರುನು ಸೇರಾದ್ ಊರುಗೊಂಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬೋಡು. ಅಂಚಾದ್ ಇತ್ತೆ ಇತ್ತಿನ ದೈವದ ಕಲ್ಲುನು ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಮಲ್ಪೆರೆ ಊರು ಜಪ್ಪೊಡು ಪಂದ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದೈವ ಸ್ಥಾನ ಕಟ್ಟಿಯೆರ್. ಊರು ರಾಜಕೀಯದ ಆವೆರಪೋದು ಕಾಂಗ್ರೇಸ್, ಬಿ.ಜೆ.ಪಿ. ಪಕ್ಷೇತರದ ಮುಖಂಡರೆನಕುಲು ಎಂಕಲ್ನಾ ಕಾಸ್ ಉಂಡು ಪಂದ್ ತೋಜಾವುನಕುಲು, ಕೊಡುಗೈ ದಾನಿ ಪುದರ್ ಗೇತೊಸೇರೆಗಾಸರದ್ ಬೊಕ ಊರ್ದ ದೇವಸ್ಥಾನಡುಪಾನ ಪೋಸ್ಟ್ ಸಿಕ್ಕಾ ಪನ್ಪಿನಾ ದುರಾಲೋಚನೆಡ್ ಕಾಸ್ ಪಾಡಿಯೆರ್. ಅವ್ವುಲಾ ಓಟುದ ಪೊರ್ತು ಊರ್ದ ದೈವದ ನುಡಿತ ಪ್ರಕಾರ ಊರದ ಭವಿಷ್ಯ ನಿರ್ಧಾರ ಆಪೀನಾ ಕಾಲ... ತೇವುದ ಇರೆಡ್ ನೀರ್‌ದ ಪನಿ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕ ಊರ್ದೆ ಮಾತಾ ವಿಷಯೊಡುಲಾ ಯಾನ್ ಇತ್ತಂಡಾಲಾ ಒಯಿಕಲಾ ಸಿಕೊಂದಿಜಾ ನರಮಾನಿ ಯಾನ್ ಅತ್... ಅಂಚೆನೇ ಅಂಗಡಿದ ಜಗುಲಿಡ್ ಕುಲೊಂದು ಪ್ಪನಗಾ... ಶರತಣ್ಣೆ ಪರ್ಪಿನ ಪೂರ ಬುಡ್ತೆರ್‌ಗೆತ್ತಾ ಪಂದ್ ದೋಸ್ತಿದಕುಲು ಕೇಂಡೇರ್ ಅಂದ್ ಅಯಿಟ್ ದುಡ್ಡುಲಾ ಹಾಳ ಆರೋಗ್ಯಲಾ ಹಾಳ ಪಂಡ್‌ದ್ 'ಮದ್ಯ ವರ್ಜನಾ ಶಿಬಿರ'ಗು ಪೋದು ಬುಡಿಯೆ ಪಂಡೆ... ಇಂಚ ಪಾತೆರುಂದುಪ್ಪನಗಾ ಒಂಜಿ ಅಂಬಾಸಿಡರ್ ಕಾರ್ ಬತ್‌ದ್ ಎನ್ನ ಕೈತಲ್ ಉತುಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಜತ್ತಿನಾ ಹುಡುಗೆ ಏರ್ಲಾ ಅತ್ ಅವ್ವೇ ಪೆಪ್ಸಿ ಮಾರುನ ಹುಡುಗೆ.... ಜತ್ತಿನಾಯೆ ಗತ್ತ್‌ಡ್ ಅಂಗಡಿಗ್ ಪೋದು ವ್ಯವಹಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಎನಡಾ ಪರಿಚಯದ ತೆಲಿಕೆ ತೆಲ್ಪಂದೆ ಒಂಜಿ ರೀತಿದ ವ್ಯಂಗ ತೆಲಿಕೆ ತೆಲಿತ್‌ದ್ ಕಾರುನ್ ಸ್ಟಾಟ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಒಯ್ತ್ ಪೋಯೆ. ಪೋನಗ ಕಾರ್‌ದ ದೂಳು ಬೊಕ ಪುಗೆ ಪೂರ ಎಂಕಲಾ ಮೈಕ್ ಪಸ್‌ಂಡ್. ಧೂಳು ಕುಡ್ತೊಂದು ಯಾನ್ ಜಗಲಿಡ್ ಲಕಿಯೇ. ಜಗುಲಿಡ್ ಬರಿನಾ ಯಾನ್ ನಿರ್ಧಾರ ಮಲ್ತೊಂಡೆ... ಈ ಸೈಕಲ್‌ಡ್ ಸುರು ಮಲ್ತಿ ಬಿಸಿನೆಸ್‌ನ್ ಯಾನ್ ಕಾರ್‌ಡ್ ಸುರು ಮಲ್ಪುವೇ...

ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತು

✍ ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ.

ಜವ್ವನಾದಿಗೆ ಪೋಯಿನ ಒರ್ತಿಯೇ ಒರ್ತಿ
ಪೊಣ್ಣು ಪೊಂಜೊವು
ಆ ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತು
ನಡು ಬಗ್ಗಾವೊಂದು
ಒಂಜೊಂಜೇ ಪುಂಡಿ ದೆತ್ತ್‌ದ್
ನಡೊಂದಿತ್ತಲ್ ಬೈಲ್ ಬರಿತ್ತ ಕಂಡ
ಪಂತೆ ಪಂತೆ ಪೊಣ್ಣುಲು ನಡೊಂದಿತ್ತಿನ ಬೈಲ್
ಓಬೇಲೆದ ದುನಿಪು
ಉರಲ್‌ದ ಒಯ್ಪು
ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ಸಿರಿ ತುಪ್ಪೆದ ಸಂಪು

ಇತ್ತೆ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜೆರ್
ಮಾತ ಖಾಲಿ ಖಾಲಿ
ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಕೊಂಗ್ರ್ಲು
ಕೋಕಯಿನ್ ಅಂಚಿಂಚಿ ಮಲ್ತೊಂದು
ಪೆಜ್ಜೊಂದಿತ್ತ ಕಪ್ಪೆ ತರು

ಪೊವೊಂದಿತ್ತೆ ಪುಣೆಟ್ಟ್ ಒರಿಯೆನೇ
ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್ ನಿರೆಲ್
ಕಂಡದ ಕಲಂಕ್ ನೀರ್‌ಡ್
ನಡ್ಪುನ ಜವ್ವಂತಿ ಪೊಣ್ಣುಲೆನ
ದಿಂಜಿನ ಪಿರವು ಒಂತೊಂತೆ ಸೊಂಟ
ಕುಡು ತಿಂದ್‌ದ್ ಸೊರ್ಕಿನ ಗೋಣೆರೆನ ಮುಕ್ಕುರು
ಕಂಡ ಕೋರುನ ಜಕ್ಕ ಜವ್ವನೆರೆನ ಪಳಪಳ ಮೋನೆ
ಮಾತಾ ನಿದಾನೊಡು ಎನ್ನ ಉಲಯಿ ಜತ್ತ್‌ದ್
ಬಯ್ಯದ ಪೊರ್ತು ಪಂತಿಪಜಿರ್‌ದ ನಡುಟ್ಟು

ಮಯಮಯ ಕತ್ತಲೆ
ಪೊಂಜೊವು ಎನ್ನನ್ ತೂದು
ಸೊಂಟ ನೆದ್ಪ ಮಲ್ತ್‌ದ್
ಮುಟ್ಟ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡಲ್
ಇಲ್ಲಡ್ ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಮಗಾ
ಮಾತೆರ್ಲಾ ಪೋತೆರ್ ಬಡತ್ತ್‌ದ್
ಕತ್ತಲಾಂಡ್
ನನಪೊತ್ತಾವೊಡಾತೆ ಬೊಲ್ಪು
ಉಲಯಿಡ್.

ಪುಸ್ತಕ ಪರಿಚಯ

'ಮಾನೆಚ್ಚಿ'

'ಮಾನೆಚ್ಚಿ' ಶ್ರೀ ಬಾಬು ಅಮೀನೆರೆನ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೊಸಬುಲೆ. ಬರೆವುನ ಬೆನ್ಪಾಟ ಅಮೀನೆರೆಗ್ ಪೊಸತತ್! 'ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ' ಕತೆನ್ ಪೊರ್ಲ್‌ಕಂಟ್‌ಡ್ ಕನ್ನಡೊಡ್ ಬರೆತಿನಾರ್. ಪ್ರಾ। ಮೋಹನ್ ಕೋಟ್ಯಾನೆರ್ನ ಒಟ್ಟ್‌ಗ್ ಸೇರ್‌ದ್ 'ತುಳುನಾಡ ಗರೊಡಿಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ' ಪನ್ಪಿನ ಮಾಮಲ್ಲ ಸೋದನೆದ ಪುಸ್ತಕ ಕೊರಿನಾರ್. 'ತುಳು ಜಾನಪದ ಆಚರಣೆ' ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದ್ ತುಳುವೆರೆನ ಐಸಿರಿ-ಮೆಯ್ಸಿರಿ ತೋಜಯಿನಾರ್. 'ದೈವಗಳ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ' ಬೊಕ್ಕ 'ಉಗುರಿಗೆ ಮುಡಿಯಕ್ಕಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕತೆಗಳು' ಬರೆದ್ ತುಳು ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಮಾತೆರ್ನ ಕೊಂಡಾಟೊಗ್ ಪಾತ್ರೆಯಾಯಿನಾರ್. ಇಂಚಿತ್ತಿ ಅಮೀನೆರ್ 'ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ಲಾ ಬರೆತ್‌ಂಡ ಆತು' ಪನ್ಪಿನ ಆಸೆ ಪಾಕ ಜನೊಕಿತ್ತ್‌ಂಡ್. 'ಪೂ-ಪೊದ್ರೊಲ್' ಕಾದಂಬರಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 'ಮಾನೆಚ್ಚಿ'ನ್ ತೂದ್ ಆಸೆ ಪಡೆಯಿನಕ್ಲೆನ ಉಡಲ್‌ದಿಂಜಿಲಕ್ಕಾಂಡ್.

ಮಾನೆಚ್ಚಿ ಒಡಿಪುದ ಕೈತಲ್ದ ಕೈರೊಟ್ಟು- ಬೆರಂದೊಟ್ಟುದ ಸುತ್ತ ಪುಣೆಯಿನ ಕಾದಂಬರಿ. ಬಾಬು ಅಮೀನೆರೆ ಕತೆ ಪನೊಂದು ನಮನ್ಲಾ ತನ್ನ ಒಟ್ಟ್‌ಡೇ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪೆರ್. ಉಂದ್ ಬರವುದ ಬಾರಿ ಮಲ್ಲಗುಣ! ಕತೆ ಪನ್ಪುನಾರ್ ವಾ ಕಾಲದ ಕತೆ ಪನ್ಪೆರಾ, ವಾ ಊರ್‌ಡ್ ತಿರ್ಗ್‌ವೆರಾ- ಆ ಕಾಲೊಗು, ಆ ಊರ್‌ಗ್ ನಮ ಪೋಯಡ-ಕತೆಗಾರ್ರೆಗ್ ತಾನ್ ಪಂಡಿನ ಸಾರ್ಥಿಕ ಆಂಡ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡ್. ಮಾನೆಚ್ಚಿ ನಮನ್ ಇನಿಕ್ ಸುಮಾರ್ 'ಅಜಿಪ್ಪ-ಎಲ್ಪ' ವರ್ಸದ ಪಿರಾವುಗ್ ಲೆತೊಂದು ಪೋಪುಂಡ್! ಆ ಕಾಲದ ಹಲ್ಲಿದ ಆಯಿಟ್ಲಾ ತುಳುವೆರೆನ ಇಲ್ಲ್-ಬದ್‌ಕ್, ನಂಬಿಕೆ-ನಡವಲ್ಕೆ, ರೀತಿ-ರಿವಾಜಿ, ಕೂಡು-ಕುಟುಮ, ನಿರೆ-ಕರೆಟ್ ಹೊಂದೊಂದ್ ಪೋಪಿನ ಸತ್ತೆ-ದರ್ನೊದ ಬದುಕ್‌ನ್ ತೋಜಾವುಂಡ್.

ಈ ಮಾನೆಚ್ಚಿಗೆಡ್ಡಾದ್ ಬಾಬು ಅಮೀನೆರೆನ ಮಾನ ಎಚ್ಚಾವಡ್! ತುಳು ಬಾಸೆದ ಮಾನ ಎಚ್ಚಾವಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ತುಳುವಪ್ಪೆಡ ನಟ್ಟೊನುವೆ.

ವಾ ಪೊರ್ಲ್‌ತೂಲ, ವಾ ತಿರ್ಲ್‌ತೂಲ! ತುಳು ಬಾಸೆ ತೆರಿದ್ ತೂಲ!

ಮಾನೆಚ್ಚಿ ಮದಿಪು! ತುಳುವಪ್ಪೆ ಮುಡಿಪು! ಬೆರಿಸಾಯ ನೂದ್ ಕಾಲ!

- ಅಂಬಾತನಯ, ಮುದ್ರಾಡಿ

(ಕೃತಿಯ ಮುನ್ನುಡಿಡ್ದ್)

ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೆ ತುಳು ಭಾಸೆಗ್ ರಾಜಾಶ್ರಯೊ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್

✍ ಬಿ.ಎಂ. ಶೀ. ಬಂಬಿಲ

ತುಳು ಲಿಪಿಯಾವಡ್, ತುಳು ಭಾಸೆಯಾವಡ್ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಪರಂಪರೆಯಾದ್ ಇಜ್ಜಿ. ತುಳುಭಾಸೆ ಇಂಚಿಪ ಸುರುಆಯಿನವು. ಉಂದೆಕ್ ಅಡಿಪಾಯೊ ಇಜ್ಜಿ, ಪನ್ಪಿನಂಚಿನ ತಪ್ಪು ಪ್ರಚಾರೊ ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ತುಳುವೆರೇಡ್ದೇ ಕೇಂದ್ ಬರೋಂದುಡು, ಉಂದು ತಪ್ಪು. ತುಳು ಭಾಸೆತ ಪರಂಪರೆದ ಬಗೆಟ್ ತುಳುವೆರೆಗೇ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿಪಂಡ ನಾಚಿಕೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಸೆತ ಮತ್ತಿನಂಕೇ ಎಲ್ಯಾದಿಗೆ, ಪೋಡಿಗೆ, ಬೇಜಾರೋ, ಕಮ್ಮಿತರೊ. ಇಂಚ ಮಾತ ಆಯರ ಕಾರಣೋ, ಭಾಸೆ, ತುಳುಲಿಪಿ, ಇತಿಹಾಸೊದ ಇಸಯೊಡು ನಂಕ್‌ದಾಲಾ ತೆರಿಯಾಂದೆ ಇತ್ತಿನವು. ಆಂಡ ನಂಕ್ ಗೊತ್ತಿಂಜಿಂಡಲಾ ತೆರಿನಕ್ಲೆಡ ಕೇಂಡ್‌ದ್ ತೆರಯೊನ್ನವು, ಅತ್ತ್‌ಂದಾಂಡ ದೂರಾಂದೆ ಮನಿಪ್ಪಾಂದೆ ಕುಲ್ಲುನವು ಎಡ್ಡೆತ್ತೊ...? ನಂಕ್ ಜನ್ಮೊ ಕೊರಿಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರ್ಪಿನಂಚಿನ ಮಲ್ಲ ಮನಸ್ಸಾಂಡಲಾ ನಂಕ್ ಬೋಡತ್ತಾ...?

ತುಳು ಲಿಪಿ ಇತ್ತ್‌ದ್‌ಲಾ ಈ ಭಾಸೆನ್ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪಾತೆರೋಂದೆ ಬತ್ತ್‌ದೆರ್. ವಂಶಪರಂಪರ್ಯವಾಯಿನ ತುಳು ಭಾಸೆಗ್ ಭದ್ರವಾಯಿನ ಅಡಿಪಾಯೊ ಇಜ್ಯಾಂತೆ ಬೇಜರೊಡ್ ಕಥೆ ಮಾತ್ರೊ ಆದ್ ಒರಿದ್‌ಂಡ್, ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಸೆತ ಬಾಗೊಡೊತ್ತಿನ ಭಾಸೆಲೆಟ್, ತುಳು ಭಾಸೆಲ ಒಂಜಿ. ತುಳು ಭಾಸೆ ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೆ ತುಳುತ ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆಯಾದ್ ಉಂಡು, ತುಳುನಾಡ್‌ದ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ವಂಸೊಪರಂಪರೆನ್ ಒರಿಪಾವೋಂದು ತುಳುನಾಡ್‌ತ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ವಂಸೊಪರಂಪರೆನ್ ಒರಿಪಾವೋಂದು ತುಳುನಾಡ್‌ತ ತುಳು ಭಾಸೆನ್ ಒರಿಪಾತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಅಂಚನೆ ಒರಿಪ್ಪಾಯರ ಸಾದ್ಯೊ ಆವಂದಿನ ಬೇಜಾರೊತ ಕಥೆ, ಪಂಡ ಮಲ್ಲ ಭಾಸೆತ ಹಾಂಕಾರೋಡ್ದಾವರ ಅಪ್ಪೆ ಭಾಸೆ ತುಳು ಪಿರಾವು ಒರೀಂಡ್. ಆಂಡ ತುಳುವೆರ್ ಕಲ್ಪುನ ಪೂರ ಮಲ್ಲ ಭಾಸೆಟೇ. ಉಂದು ಬದ್‌ಕಿಯರ ಬುಕ್ಕೊವ್ಯವ ಹಾರೋಗು ಅನಿವಾರ್ಯೊಲಾ ಅಂದ್...! ಅಂಚಾದ್ ಒಂಜಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಜನಕ್ಲೆನ ಹಿರಿಮೆ-ಗರಿಮೆ ಮಲ್ಲಾದಿಗೆದ ಇಸಯೆಟು ಮನಶಾಂತಿಗ್ ಒಂಜಾದ್ ತುಳು ಭಾಸೆನ್ ತಿರ್ತ್ ಬೂರಾಂದಿಲೆಕ್ಕ ಬಾಕಿ ಬಾಸೆತಾಕ್ಲೆಡ್ದ್ ಬರ್ಪಿನಂಚಿ ಸವಾಲ್‌ಲೆಗ್ ಎದುರುಂತನ ಧೈರ್ಯೊ ಇಜ್ಯಾಂದೆ ತುಳು ಭಾಸೆತ ಮಹತ್ವೊ ಕಡಿಮೆ ಆಂಡ್. ಬುಕ್ಕೊ ಮಲ್ಲ ಭಾಸೆತಾಕ್ಲು ಈ ತುಳು ತರೆದೆರ್ಪಿಯಿರ ಬುಡಾಂದೆ ಇಂದೆನ್ ಸೋಪಾದ್ ದುಂಬು ಪೋಯೆರ್. ಉಂದೆಕ್ ಮಸ್ತ್ ಕಾರಣೊಲು ಉಲ್ಲೊ.

1) ತುಳುತ ಲಿಪಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಬರವುಡು ದುಂಬು ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ಉಂದು ಲೊಟ್ಟೆ ಭಾಸೆ ಪನ್ಪಿನ ತಪ್ಪುದ ಪ್ರಚಾರೊ ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದೆ ಕೇಡೊಂದು ಬತ್ತಿನಂಚಿನವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಕ್ರಮಣ. 2) ಈ ನಡುಟ್ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿನ್ ಸೇರ್ಸಾವೋಂದು ಪೊಸತೊಂಜಿ ಲಿಪಿನ್ ಮಲ್ಪಿಯರ ಬೋಡಾದ್ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಕೂಟೊತಾಕ್ಲು ಸುರುಮಲ್ತೊಂದು ಉಲ್ಲೆರ್. ಉಂದು ತುಳುಲಿಪಿ ಇಜ್ಜೀಂದ್ ಪನ್ಪಿ

ಸುದ್ಧಿಗ್ ಜಾಸ್ತಿ ಒತ್ತು ಕೊರ್ಪುಂಡು, ಆಂಡ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆನ್ ಬಾರೀ ಪಿರಾವುಡ್ದೆ ತೂಂಡ ತುಳು ಲಿಪಿ, ತುಳು ಬರವುಲು, ಶಿಲಾಶಾಸನೊದಲು, ಓಲೆ ಗ್ರಂಥೊಲು ಇತ್ತೆಲ ಇತ್ತಿನವು ಅಚ್ಚರ್ಯ ಆಪುಂಡು. ಆಂಡಲ ಮಲ್ಲ ಬಾಸೆತಾಕ್ಲು ಬುಕ್ಕೊ ಕೆಲವು ನಂಜಿಮತ್ಸರೊದಾಕ್ಲು ಸಸಾರೊ ಮಲ್ತೊಂದು ತುಳು ಭಾಸೆನ್ ಬುಳೆಪ್ಪಾವರ ಬುಕ್ಕೊ ತುಳುಲಿಪಿನ್ ಮಿತ್ತ್‌ದೆರ್ತ್‌ದ್ ಬೊಳ್ಳುಗ್ ಪಾಡ್ಯರ ತಯಾರಿಜ್ಯೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸೌಬಾಗ್ಯೊಡು ಬದ್‌ಕ್ ಬಾಳ್‌ದ್ ತುಳು ಮಿಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗೆ ಅಡ್ಡ ಕಾರ್‌ದೀಪೆರ್. ಮಿಕ್ಕೊ ಕೆಲವೆರ್ ತುಳು ನಾಡ್‌ತ ಮಗ್ಗ್‌ಲ್ಡೇ ಪುಟ್ಟುದ್ ತುಳು ಅಪ್ಪೆನ ಪೇರ್-ನೀರ್ ಪರೋಂದ್, ತುಳುತ ಅಲ-ಫಲೊಕ್ಲೆನ್ ತಿಂದೊಂದು, ತುಲುಟೆ ಮಾತಾ ಕಾರ್ಯೊನ್‌ಲಾ ಮಲ್ತೊಂದುಲಾ ತುಳುನು ದೂರೋಂದು, "ತುಳು ಪಂಡ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಎಲ್ಯೆ ಆಯಿಲೆಕ್ಕ, ಕಮ್ಮಿತರೆ ಆಪುಂಡುಂದ್ ಪನ್ಪಿನ ಕಮ್ಮಿ ತರೆತ ಬುದ್ಧಿದಾಂತಿನ ದ್ರೋಹಿನಕ್ಲು ತುಳುನಾಡ್‌ಟ್ ಮಸ್ತ್ ತುಳುತಾಕ್ಲೆ ಉಲ್ಲೆರ್, ಉಂದುಲಾ ತುಳು ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಅಡ್ಡಿ ಆತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆಂಡ ಅಂಚಿತ್ತಿನ ತುಳುತ ಬಗೆಟ್ ಅರೆಬರೆ ತೆರಿನ ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಎನ್ನೊಂಜಿ ಇಚಾರೊ ದಾನೇಂದ್ ಪಂಡ, ಇಡೀ ತುಳು ನಾಡ್‌ಡ್ದ್ ನಾಡ್ದ್ ಪೆಜಿತ್ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತಿನ ತಾರೆದೊಲಿಟ್ ಬರೆಯಿನಂಚಿನ ಗ್ರಂಥೊಲು ಇನಿ ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರೊ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊತ ಮಂಜುಷಾ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯೊಟು ಸಾರ ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬುತ ಸಾರೊಕಟ್ಟೆ ಗ್ರಂಥೊಲು ಉಲ್ಲೊ, ಅಂಚನೆ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರೊಟು ತುಳು ಲಿಪಿಟೆ ದಸ್ಕತ್ ಪಾಡುನಂಚಿನ ಸೇನೆರ್ನಾಕ್ಲು, ಕೆಲಸದಾಕ್ಲು ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಉಲ್ಲೆರ್, ಪೇಜಾವರ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತುಳುಟೆ ಇತ್ತೆಲಾ ಬರೆಪೆರ್, ದಸ್ಕತ್ತ್‌ಲಾ ಪಾಡೋಂದುಲ್ಲೆರ್. ತುಳು ಲಿಪಿಕ್ ಬಾರೀ ಆದಾರೊ ಇತ್ತಿನಂಚಿನ ಸಾಕ್ಸಿ ಇನಿಕ್‌ಲಾ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ಮಜಾಂದಿಲೆಕ್ಕೊ ಉಂಡು. ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆ ಆಡಳಿತೆದ ಪೊರ್ತುಗು ತುಳು ಬಾಸೆಗ್, ತುಳು ಲಿಪಿಕ್ಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊಡು ದಾಖಲೆದ ಸ್ಥಾನೊಮಾನೊ ಕೊರಿಯರ ಬೋಡಾದ್ ಬ್ರಿಟೀಷೆರೆನ ಆಪೀಸೆರಾದಿತ್ತಿನ ರೋಬರ್ಟ್ ಕಾರ್ಡ್‌ವೆಲ್ ತಯಾರಾದಿತ್ತೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಇಚಾರೊನು ತೂಂಡ ಉಂದೇಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಸಾಕ್ಸಿ ಎಂಚಿನ ಬೋಡು ಪನ್ಲೆ...! ಕಾಸರಗೋಡು ಜಿಲ್ಲೆದ ಕಲ್ಯಾಣಪುರ ಸುದೆ, ಚಂದ್ರಗಿರಿ ಸುದೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಗಡಿಯಾದುಂಡು ತುಳು ಲಿಪನ್ ನಾಡೋಂದು (ಅನ್ವೇಷನೆ) ಪೋಯಿನ ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಘವನ್ ಮೇರೆಗ್ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೆತ್ರೊ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೇಟು ತಿಕ್ಕಿನ ತುಳು ಲಿಪಿತ ಓಲೆಗರಿನ್ ತೂದ್ ಬಾರೀ ಖುಷಿ ಆತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ "ತುಳುನಾಡು ನಾಟರಿಲುಂ" ಪನ್ಪಿ ಮಲಿಯಾಲಿ ಪುಸ್ತಕೊಟು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕೇರಳದ ಆ ನರಮಾನಿ ಆತ್ ಖುಷಿ ಮಲ್ಪುನಗ ತುಳುನಾಡ್‌ದನೇ ನರಮಾನಿಯಗ್ ತುಳು ಪಂಡ ನಾಚಿಕೆ ಅತ್ತೇ...? ಮಲಿಯಾಲಿ ಊರಾಯಿನ ಕಾಸರಗೋಡುತ ಕುಂಟೊಪನ್ಪಿ ಊರುದ ನಾಯಿಕಾಡು ಪನ್ಪಿನವ್ಲು ಶ್ರೀ ಅನಂತೇಶ್ವರ (ಅನಂತಪುರ) ದೇತಾನೋಟು ಕೆತ್ತ್‌ದಿನಂಚಿನ ಶಿಲಾಶಾಸನೊಟು ತುಳುಟೆ ಕೆತ್ತನೆ ಉಂಡು. ಉಂದೆತ ಮೂಲೊ ತಿರುವನಂತಪುರೊತ ಅನಂತ ಪದ್ಮನಾಭ ಸ್ವಾಮಿ ದೇತಾನೊಂದ್ ತೋಜ್ಪಾವೋಂದುಂಡು. ಈ ದೇತಾನೊ ಕೆರೆತ ನಡುಟುಂಡು, ಈ ಕೆರೆಟ್ ಇತ್ತೆಲಾ ಮೊದಲೆ (ಮೊಸಲೆ) ಉಂಡು. ಅನಂತಪುರ ದೇತಾನೊತ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಪೂಜಾರಿನಕ್ಲು ತುಳುಲಿಪಿಡೆ ಬರವೋದಿತ್ತೆರ್. ಕೊಡಗ್‌ದ ಭಾಗಮಂಡಲೊಟು ದೇತಾನೊಟು ತುಳು ಲಿಪಿಟೆ ಕೆತ್ತ್‌ದಿತ್ತಿನ ಬರವುಲು ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ದ್ದೆ

ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ಇಚಾರೊ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರೇ ತೋಜೊಂದುಂಡು.

ತುಳು ಸಂಶೋದಕೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಪಾದೆಕಲ್ಲ್ ವಿಷ್ಣು ಭಟ್ ಮೇರೆನ ಒಂಜಿ ಲೇಖನೊಟ್ ತುಳು ಭಾಸೆತ ಪ್ರಾಚೀನತೆದ ಇಸಯೊಟು ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡು. ಕ್ರಿ.ಶ.1383ಡ್ ಮಹಾಕವಿ ಅರುಣಾಬ್ಜ ಬರೆಯಿನಂಚಿನ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊಡು ಆಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ದುಂಬುದ ತುಳು ಕವಿಕ್ಲೆನ, ತುಳು ವಿದ್ವಾಂಶೆರೆನ ಇಸಯೊಪ್ರಸ್ತಾಪೊ ಆತ್ತ್ಂಡ್, ಇಂದೆನ್ ಪೂರಾ ತೂನಗ ಅರುಣಾಬ್ಜಡ್ದ್‌ಲಾ ದುಂಬುದ ಕಾಲೊಡ್ದೇ ತುಳು ಕವಿಕ್ಲು, ವಿದ್ವಾಂಶೆರ್ ಇತ್ತೆರ್ಂದ್ ಅರ್ಥ ಆಪುಂಡು. ಅಂಚಾಂಡ ತುಳು ಭಾಸೆತ ಅಡಿಪಾಯೆ ಎಪೊಡ್ದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್ ಪನ್ಪಿನ ಇಚಾರೊ ಬಾರೀ ಅಚ್ಚರಿದವು. ತುಳು ಭಾಸೆತ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾವ್ಯೊಲೆಡ್ 1) "ಶ್ರೀ ಭಾಗವತೊ" (ತುಳು)-ವಿಷ್ಣುತುಂಗ ಕವಿ ಬರೆಯಿನವು. 2) ಕಾವೇರಿ (ತುಳು ಉಪಲಬ್ದೊ)-ಅಜ್ಞಾತಕವಿ ಬರೆಯಿನವು. 3. ತುಳುದೇವಿ ಮಹಾತ್ಮೆ-ತೆಂಕಿಲ್ಲಾಯ ಕವಿ ಬರೆಯಿನವು. 4) ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊ ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿ ಬರೆಯಿನವು. ಇಂಚ ಮಾಂತಾ ಕೃತಿಕ್ಲು ಉಲ್ಲೊ. ಅರುಣಾಬ್ಜ ಕವಿನ ಅಪ್ಪೆ ಭಾಸೆಲಾ ಆಪಗನೇ ತುಳು ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಆ ಕಾಲೊಟೆ ಎಂಚಿನ ತುಳು ಕವಿಕ್ಲು ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಇತ್ತೆರ್ಂದ್ ಪನ್ಪಿನೈಕ್ ಉಂದು ದಾಖಲೆ ಅತ್ತೇ...?

ಆ ಕಾಲೊತ ತುಳು ಕವಿಕ್ಲೆಗ್ ಕನ್ನಡೊಲ ಗೊತ್ತಿತ್ತ್ಂಡ್ ಆಂಡ ಕನ್ನಡೇತ ಕವಿಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ಭಾಸೆಗೊತ್ತಿತ್ತ್ಂಡಾ...? ಪನ್ಪಿ ಇಚಾರೊ ಸಂಸಯೇ ಉಂಡು. ಆ ಕಾಲೊಟು ರಾಜಾಡಳಿತೊ ಇತ್ತಿನಂದ್ಂದ್ ಆಂಡಲಾ ಕನ್ನಡೊ ಭಾಸೆಗ್ ರಾಜಾಶ್ರಯೋ. ಬೊಕ್ಕೊ ಸ್ಥಾನೊ ಮಾನೊ ಇತ್ತಿಲೆಕ್ಕನೆ ತುಳು ಲಿಪಿ, ಭಾಸೆಗ್ಲಾ, ತುಳು ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ಲಾ ರಾಜೆರ್ ಮರ್ಯಾದಿ ಕೊರೋಂದಿತ್ತೇರ್ ಪನ್ಪಿ ಇಚಾರೋ ತುಳು ಮಹಾಭಾರತೊಟು ಉಂಡು. ಕನ್ನಡೊತ ಕಾವ್ಯೋ ಪರಂಪರೇಡ್ದ್ ದುಂಬೇ ತುಳು ಕಾವ್ಯೊಪರಂಪರೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳು ಕಾವ್ಯೊರೂಪೊದ ಪೊರ್ಲೆ ಕನ್ನಡೇತ ಕಾವ್ಯೊ ರಚನೆಗ್ ಬೊಲ್ಲು ಕೊರ್ದಿಪ್ಪ ಪನ್ಪಿ ಇಚಾರೊ ತೆರಿಪುಂಡು. ದುಂಬುದಕ್ಲು ತುಳುನು ಒರಿಪಾದ್ ಮಿಳೆಪಾತೆರ್ ಆಂಡ ಇನಿ ತುಳುತಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ಭಾಸೆ ಪಾತೆರುನಾಕ್ಲೆಗ್ ತುಳು ಭಾಸೆತ ಇಸಯೊನೇ ಗೊತ್ತಿಜ್ಜಿ. ಮಾತೆರ್ಲಾ ತುಳುವೆರ್ ಮಲ್ಲ ಭಾಸೆಟೆ ಪಾತೇರ್ಪೆರ್. ಈತ್ ಮಾತ ಅಡಿಪಾಯೊ ಇತ್ತ್ಂಡಲಾ ದಾಲಾ ಗೊತ್ತಿಜ್ಯಾಂತೆ ಕತ್ತಲೆಡೇ ಇಪ್ಪರೆ ತುಳುತಕ್ಲೆನ, ಉದಾಸೀನೊ, ಮಲ್ಲಸ್ತಿಕೆ, ಅರೆಬರೆ ತುಳುನಳಿಕೆನೇ ಕಾರಣೊ. ಉಂದು ಪೂರ ಇನಿ ತುಳುವೆರೆನ ಹಿರಿಮೆ-ಗರಿಮೆ, ಮಲ್ಲಾದಿಗೆ ದಾಖಲೆನ್ ತಿರ್ತ್ ಜಪ್ಪು ಡಾವೋಂದುಂಡು, ನನಾಂಡಲ ತುಳುವೆರ್, ತುಳು ಅಪ್ಪೆಜೋಕ್ಲು ಲಕ್ಕ್‌ದುಂತುಲೆ, ತುಳು ಅಪ್ಪೆನ ಋಣಸಂದಾಲೆ. ತುಳು ಪಂಡ್ದ್ ತುಳುನ್ ಮಾರೋಂದು ತರೆ ತಗ್ಗಾವಡೆ, ತರೆದೆರ್ಪುಲೆ, ಮಲ್ಲ ಭಾಸೆತಾಕ್ಲೆನ ಕಾರ್‌ಡಡಿಟ್ ಬೂರಡೆ. ತುಳು ಭಾಸೆತ, ಲಿಪಿತ ಇಸಯೊಟು ಕಮ್ಮಿತರೊ, ಎಲ್ಯಾದಿಗೆ ಬೋಡ್ಚಿ ತುಳು ಅಪ್ಪೆಗ್ ಕೈ ಮುಗಿಲೆ, ಜೈ ಪಾಡ್ಲೆ.

ಈ ಸಂಚಿಕೆದ ಲೇಖಕೆರೆ ಪತ್ತೆ

1) ಬಾಸುಮ ಕೊಡಗು
ಕೊಡವೂರು, ಉಡುಪಿ

2) ಜ್ಯೋತಿ ಚೇಳಾರು
'ಚೇಳಾರು' ಮಂಗಳೂರು ದ.ಕ.

3) ದೇವಿಪ್ರಸಾದ ಶೆಟ್ಟಿ
'ಶೆಟ್ಟಿ ಹೌಸ್' ಕೊಳ್ಳೊಟ್ಟು
ಮಳಲಿ, ಮಂಗಳೂರು

4) ಕೆರೆಮನೆ ದೇವದಾಸ್ ಎನ್.
'ಕೆರೆಮನೆ' ನಾರ್ಕಟ್ ಅಂಚೆ-ದುರ್ಗಾ
ಕಾರ್ಕಳ-575 121

5) ಜೆ.ಎಸ್.ಎಫ್. ಡಿಸೋಜ
ಅತ್ತಾವರ, ಮಂಗಳೂರು

6) ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
'ಐಸಿರಿ', ಕನ್ನಡರಬೆಟ್ಟು
ಕಾರ್ನಾಡು, ಮುಲ್ಕಿ, ದ.ಕ.

7) ಮಹಮ್ಮದ್ ಕುಳಾಯಿ
ಬದ್ರಿಯಾ ಹೌಸ್, ಸೈಟ್ ನಂ. 829
2ನೇ ಬ್ಲಾಕ್, ಕಾಟಿಪಳ್ಳ, ಮಂಗಳೂರು

8) ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಬೋಳೂರು
'ಕಮಲಾಭಿಷೇಕ', ಮಠದಕಣಿ
4ನೇ ಅಡ್ಡರಸ್ತೆ, ಬೋಳೂರು
ಮಂಗಳೂರು-6

9) ಯು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ, ಇರುವೈಲು
ನಿವೃತ್ತ ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರು
ಇರುವೈಲು, ಮಂಗಳೂರು-574144

10) ರಜನಿ ಚಂದ್ರನ್
ನೇತಾಜಿ ನಗರ, 80, ಬಡಗಬೆಟ್ಟು,
ಪೆರ್ಕಳ ಉಡುಪಿ.

11) ಕಾವೂರು ಕೇಶವ ಮ್ಯೊಲಿ
ಶಿವನಗರ ಮುಲ್ಲಕಾಡು
ಕಾವೂರು, ಮಂಗಳೂರು-15

12) ಶ್ರೀಕಾಂತ್
ಕೈಪಾಡಿ ಮನೆ, ನಾರಾಯಣಮಂಗಲ
ಕುಂಬ್ಳೆ ಅಂಚೆ, ಕಾಸರಗೋಡು

13) ಮಮತಾ
ಗೌರಿ ಪೂಜಾರ್ತಿ ಮನೆ
ಬಡನಿಡಿಯೂರು ಅಂಚೆ, ಉಡುಪಿ

14) ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ಆನೆಗುಂಡಿ
ಆನೆಗುಡ್ಡೆಮನೆ
ಕೈರಂಗಲ ಅಂಚೆ -574153 ದ.ಕ.

15) ಅಂಬಲಪಾಡಿ ಶ್ರೀಪತಿ ಆಚಾರ್ಯ
ಶ್ರೀಮಾತಾ, ಸುಧೀಂದ್ರ ತೀರ್ಥಮಾರ್ಗ
ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು, ಉಡುಪಿ-576102

16) ಆಶಾಭಟ್
ಕೆರೆಕಟ್ಟೆ ಮನೆ, ಪಡು ಅಲೆವೂರು
ಉಡುಪಿ, ದ.ಕ.

17) ಇಂದಿರಾ
ದೇವಿಕೃಪಾ, ಗುಜ್ಜರ ಬೆಟ್ಟು
ಕೆಮ್ಮಣ್ಣು, ಉಡುಪಿ-576115

18) ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಎನ್. ಪೂಜಾರಿ
ಕಕ್ಕುಂಜೆ, ಗರ್ಡಿಮನೆ
ಕುಂಜಿಬೆಟ್ಟು, ಉಡುಪಿ

19) ಶರತ್‌ಕುಮಾರ್
ಶ್ರೀಕೃಪಾ, ಕೆಳನೇಜಾರು
ಮೂಡುತೋನ್ಸೆ, ಕಲ್ಯಾಣಪುರ-57514

20) ಡಾ. ವಸಂತ್‌ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ
ಆಕಾಶವಾಣಿ, ಮಂಗಳೂರು

21) ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ ಬಿಂಬಿಲ
ಮೀನ ಕೊಲೆಂಜಿ ಮನೆ
ಪಾಲ್ತಾಡಿ ಅಂಚೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ
ಮಂಗಳೂರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲೆ

			ರೂ.
೧.	ರೆವರೆಂಡ್ ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್ (೧೯೯೫)	- ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ	೧೨.೦೦
೨.	ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗೋತೆರ್ (೧೯೯೫)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦
೩.	ಬಡಕ್ಕಿಲ್ ಪರಮೇಸ್ರಯ್ಯೆರ್ (೧೯೯೫)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೫.೦೦
೪.	ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (೧೯೯೫)	- ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗೆನ್	೧೨.೦೦
೫.	ಎನ್.ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಪೊಳಲಿ (೧೯೯೫)	- ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	೧೦.೦೦
೬.	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆರ್ (೧೯೯೫)	- ನಾ. ವುಜಿರೆ	೧೨.೦೦
೭.	ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ (೧೯೯೫)	- ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ	೧೨.೦೦
೮.	ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ (೧೯೯೬)	- ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ ಹಿರಿಯಡ್ಕ	೧೨.೦೦
೯.	ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್ (೧೯೯೭)	- ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೨.೦೦
೧೦.	ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೧೯೯೭)	- ಎಂ. ರತ್ನಕುಮಾರ್	೧೨.೦೦
೧೧.	ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ (೧೯೯೭)	- ಡಾ. ಪೀಟರ್ ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್	೧೨.೦೦
೧೨.	ವಿಶುಕುಮಾರ್ (೧೯೯೭)	- ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್	೧೨.೦೦
೧೩.	ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೭)	- ಎನ್. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೧೪.	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ	೧೨.೦೦
೧೫.	ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ (೧೯೯೮)	- ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್	೧೨.೦೦
೧೬.	ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ (೧೯೯೮)	- ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು	೧೨.೦೦
೧೭.	ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ (೨೦೦೧)	- ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರು	೧೨.೦೦
೧೮.	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	- ಎನ್.ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ	೧೨.೦೦
೧೯.	ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ (೨೦೦೨)	- ಡಾ. ಸುನೀತ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ	೧೫.೦೦
೨೦.	ಡಾ. ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ (೨೦೦೩)	- ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೧೫.೦೦

ಮರೆಯಬಾರದ ತುಳುವರು ಕನ್ನಡ ಮಾಲಿಕೆ

೧.	ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ (೨೦೦೨)	- ರಘುನಾಥ ನರ್ಕಳ	೧೫.೦೦
೨.	ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (೨೦೦೨)	- ಎಂ. ರತ್ನ ಕುಮಾರ್	೧೫.೦೦

ಬೇತೆ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

೧.	ಆಕಾಶವಾಣಿ ತುಳು ಕತೆಕುಲು (೧೯೯೬)	- (ಸಂ) ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ	೨೮.೦೦
೨.	ಬೀರದ ಬೊಲ್ಪು (೧೯೯೭)	- ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್	೨೮.೦೦
೩.	ಉಲ್ಲಾಲ ಇತಿ ಆದಿ (೧೯೯೭)	- (ಸಂ) ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ, ಕೆ.ಆರ್.ಚಂದ್ರ	೩೦.೦೦
೪.	ಎನ್ನ ಮೋಕೆದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಟಿ.ಗಟ್ಟಿ	೨೫.೦೦
೫.	ಜೋಕುಲೆ ಸಂಚಿ (೧೯೯೮, ೨೦೦೩)	- (ಸಂ) ಪಿ.ಎಸ್.ರಾವ್	೨೦.೦೦
೬.	ತುಳು ಕೈಪಿಡಿ (೧೯೯೮, ೨೦೦೩)	- ಡಾ. ಯು.ಪಿ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೩೫.೦೦

೮.	ಅಬ್ಬಕ್ಕ ದೇವಿಯರು (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ವಸಂತ ಮಾಧವ	೨೫.೦೦
೯.	ಜೋಕ್ಲೆದನಿ (೨೦೦೦)	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೫.೦೦
೧೦.	ಮಹಾಭಾರತೊ ತುಳು ಮಹಾಕಾವ್ಯ (೨೦೦೦)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೨೪೦.೦೦
೧೧.	ಬಯ್ಯಮಲ್ಲಿಗೆ (೨೦೦೧)	- ದಿ. ಪಾ.ವೆಂ. ಆಚಾರ್ಯ	೧೫.೦೦
೧೨.	ತುಳುಲಿಪಿ (೨೦೦೧)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೦.೦೦
೧೩.	ತೆಲ್ಪುತೆಲಿಕೆ ಕತೆಕುಲು	- ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ	೩೦.೦೦
೧೪.	ತುಳು ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ	- ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ಜಲಜಾಕ್ಷಿ	೬೦.೦೦

ವಿಶೇಷ ಘಟಕ ಯೋಜನೆಡ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿ ಬೂಕುಲು

೧.	ಮುಗೇರರು ಜನಾಂಗ-ಜಾನಪದ ಅಧ್ಯಯನ (೧೯೯೭)	- ಡಾ. ಅಭಯಕುಮಾರ್ ಕೌಕ್ರಾಡಿ	೨೦೦.೦೦
೨.	ಡಾ. ಬಾಬಾ ಸಾಹೇಬ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್ (೧೯೯೭)	- ಪಿ. ಡೀಕಯ್ಯ	೧೮.೦೦
೩.	ನಿಲೆ (೧೯೯೭)	- ಮಾಧವ ಪೆರಾಜೆ	೨೮.೦೦

ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು

೧.	ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	೧೫.೦೦
೨.	ಅಕ್ಕೆರಸು ಸಿರಿ (೧೯೯೮)	- ಎ.ವಿ. ನಾವಡ	೧೫.೦೦
೩.	ಕೋಡ್ದಬ್ಬು (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಸುಶೀಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ	೧೫.೦೦
೪.	ಪರತಿ ಮಂಗನೆ (೧೯೯೮)	- ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ	೧೫.೦೦
೫.	ಪುಳ್ಕೊರು ಬಾಚೆ (೧೯೯೮)	- ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	೧೫.೦೦
೬.	ಅಬ್ಬಗೆ ದಾರಗೆ (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಜೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಡಂದಲೆ	೧೫.೦೦
೭.	ಮೂಂಕು ಸಂಬಳೊ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಕೆ. ಚಿನ್ನಪ್ಪ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೮.	ಮಗೆ ಬರವು ಕಲ್ತೆ (೧೯೯೮)	- ಕನರಾಡಿ ವಾದಿರಾಜ ಭಟ್	೧೫.೦೦
೯.	ಮಾಯಂದಾಲ್ (೧೯೯೮)	- ಯಶವಂತಿ ಸುವರ್ಣ	೧೫.೦೦
೧೦.	ಕಲ್ಲುರ್ಟಿ ಕಲ್ಕುಡೆ (೧೯೯೮)	- ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರ	೧೫.೦೦
೧೧.	ಬನ್ನಾಲ್ (೧೯೯೮)	- ಕ್ಯಾಥರೀನ್ ರೋಡ್ರಿಗಸ್	೧೫.೦೦
೧೨.	ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಲ್ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್	೧೫.೦೦
೧೩.	ಜೋಗಿ ಪುರುಷೆರ್ (೧೯೯೮)	- ಕುದ್ಕಾಡಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೈ	೧೫.೦೦
೧೪.	ಅಗೋಳಿ ಮಂಜನೆ (೧೯೯೮)	- ಗಣೇಶ್ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್	೧೫.೦೦
೧೫.	ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ತೂವಂದಿನ ಕೆಬಿಟ್ ಕೇನಂದಿನ (೧೯೯೮)	- ಕೆ.ಆರ್.ರೈ	೧೫.೦೦
೧೬.	ಅಪ್ಪೊಡ್ಯೆ (೧೯೯೮)	- ಮುದ್ದು ಮೂಡುಬೆಳ್ಳೆ	೧೫.೦೦
೧೭.	ನಾಗಸಿರಿ (೧೯೯೮)	- ಅನಂತರಾಮ ಬಂಗಾಡಿ	೧೫.೦೦
೧೮.	ಮಾಯೊದ ಪೊಣ್ಣು (೧೯೯೮)	- ಡಿ. ಯದುಪತಿ ಗೌಡ	೧೫.೦೦
೧೯.	ಮುಡಿಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ (೧೯೯೮)	- ಎನ್ ಕೊಯಿರಾ, ಬಾಳೆಪುಣಿ	೧೫.೦೦
೨೦.	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯ (೧೯೯೮)	- ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್	೧೫.೦೦

೨೦೦೪ರ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರಕಟಣೆಲು
ದಶಮಾನೋತ್ಸವ ಪ್ರಕಟಣೆ

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಪ್ರಾಯೋಜಿತ ಕೃತಿಗಳು	ಲೇಖಕರ ವಿವರ	ಬೆಲೆ ರೂ.	ಪ್ರಾಯೋಜಕರು
1.	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು (ಕನ್ನಡ)	ನಾಗರಾಜ ಪೂವಣಿ (ನಾವುಜಿರೆ)	15	ಸುರೇಶ್ ಬಲ್ಲಾಳ್
2.	ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ತುಳು)	ಡಾ. ಕೆ.ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ	20	ಬಂಟರ ಸಂಘ, ಮಂಗಳೂರು
3.	ತುಳು ಬಾಸೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ	ಮಂ. ಆನಂದ ಶೆಟ್ಟಿ	20	ಡಿ.ಕೆ. ಚೌಟ
4.	ದೇವಿನ ದಿವ್ಯಕತೆಕುಲು	ಪಳನೀರು ವಾಸುದೇವ ಭಟ್	15	ಪಳನೀರು ವಾಸುದೇವ ಭಟ್
5.	ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟಿನ ತುಳುಜನರ ಶುಭಾಶುಭ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಲೆಗಳು	ದಿ. ಪಕೀರ ಎಂ. ಮುಲಯ	45	ಸಮಾಜ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಬ್ಯಾಂಕ್
6.	ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯನ ಅಳಿಯಸಂತಾನ ಕಟ್ಟು ಒಂದು ವಿಭಿನ್ನ ನಿರೂಪಣೆ	ಎನ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಉಡುಪಿ	30	ಎನ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಉಡುಪಿ
7.	ಐನ್‌ಲೆಟ್ಸ್ ಸ್ಕೂ ಪೈನ್	ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ	75	ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ
8.	ತುಳುಲಿಪಿ (2ನೇ ಮುದ್ರಣ)	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ	15	ಭಟ್ಟಾರಕ ಸ್ವಾಮಿ ಮೂಡುಬಿದಿರೆ
9.	ಕೋಟಿ ಚೆನ್ನಯ (ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕತೆ)	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ	20	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಸಮಿತಿ 2005-2008

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಯಮ್.ಕೆ. ಸೀತಾರಾಮ್ ಕುಲಾಲ್

ಲೇಖಕರು ಮತ್ತು ನಾಟಕಕಾರರು, ಮಂಗಳೂರು

ಸದಸ್ಯೆರ್

ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ ಎಕ್ಕಾರ್
ಪ್ರಾಚಾರ್ಯೆರ್ ಸರಕಾರಿ ಕಾಲೇಜು,
ಕಾವೂರು, ಮಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಗಣೇಶ ಅಮೀನ್ ಸಂಕಮಾರ್
ಉಪನ್ಯಾಸಕರ್, ಸಂತ ಅಲೋಶಿಯಸ್
ಕಾಲೇಜು, ಮಂಗಳೂರು

ಚಿದಂಬರ ಬೈಕಂಪಾಡಿ
ಪತ್ರಕರ್ತೆರ್, ಮಂಗಳೂರು

ಜಯಂತಿ ಎಸ್. ಬಂಗೇರ
ಲೇಖಕಿ, ಮೂಡಬಿದಿರೆ

ಮಚ್ಚೇಂದ್ರನಾಥ ಪಾಂಡೇಶ್ವರ
ಹಿರಿಯ ನಾಟಕಕಾರರ್, ಮಂಗಳೂರು

ರಾಮಕ್ಕ ಮುಗೇರ್ತಿ ಗಿಡಿಕೆರೆ
ಪಾಡ್ದನ ಕಲಾವಿದೆ, ಕಟೀಲು

ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್ ಕೋಳ್ಯೂರು
ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದರ್, ಉಡುಪಿ

ರಾಮಚಂದರ್ ಬೈಕಂಪಾಡಿ
ರಂಗಕರ್ಮಿ, ಮಂಗಳೂರು

ಡಾ. ವಸಂತ ಭಾರದ್ವಾಜ್ ಕಬ್ಬಿನಾಲೆ
ಸಾಹಿತಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧಕರ್, ಬೆಂಗಳೂರು

ಡಾ. ಶಂಕರ ಖಂಡೇರಿ
ನಿವೃತ್ತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರ್, ಪುತ್ತೂರು

ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮಂಕುಡೆ
ಸಂಘಟಕರ್, ಮೀರಜ್

ಸರೋಜಿನಿ ಶೆಟ್ಟಿ
ಚಲನಚಿತ್ರ ನಟಿ, ಮಂಗಳೂರು

ಹರೀಶ್ ಬೋಳೂರು ಬಿ.ಎನ್.
ಸಂಘಟಕರ್, ಮಣಿಪಾಲ

ಕಾ.ತ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ
ಜಂಟಿ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್ (ಆಡಳಿತ)
ನಿರ್ದೇಶಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿ

ಡಾ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ ಕಜೆಕಾರ್
ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ (ಪ್ರಭಾರ)

ಎಚ್.ಸಿ. ರಂಗಪ್ಪ
(ಅರ್ಥ ಸದಸ್ಯೆರ್)
ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕೆರ್
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಲಾಖೆ
ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಂಗಳೂರು

'ಬಲೆ ತುಳು ಕಲ್ಪುಗ' ತರಗತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ ಡಾ| ಪಾಶ್ವನಾಥ್ ಅವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಬ್ಬಕ್ಕ ಕುರಿತಾದ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ ಹಾಗೂ ಮಹನೀಯರೊಂದಿಗೆ
ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪ ಮೊೖಲಿಯವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು

ಮೀರಜ್ ತುಳುನಾಡ್ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಸಹಯೋಗದೊಂದಿಗೆ ನಡೆದ
'ತುಳು ಉತ್ಸವ'ದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

Reg. With RNI No. Kartuloo 14/10/200-TC

ರಂಗ ನಟ ಆನಂದ ಬೋಳಾರ್ ಮತ್ತು ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದ ಶ್ರೀ ಅರುವ ಕೊರಗಪ್ಪ ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ಮತ್ತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸಂವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ತುಳು ಬರವಣಿಗೆ ಕಮ್ಮಟ'ದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಶಿಬಿರಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಗಣ್ಯರು

ತ್ಕಲ್ ಗೋವಿಂದದಾಸ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಸಗ್ರಹಣ' ಶಿಬಿರವನ್ನು ಪ್ರೊ. ಅಮೃತ ಸೋಮೇಶ್ವರರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು